

תמיר דורנטל, בעל הפודקאסט הפופולרי 'על המשמעות', חושף בשיטות משלו את שקרי השמאל ומצפה מהמגזר להפסיק להתנצל ← **עניין אישי, אתחנתא**

גיבורי ישראל אביגדור קהלני ומנחם קלמנזון קוראים לנתניהו לקבל הכרעה קשה, ולתעדף את חיטול חמאס ← **רבקי גולדפינגר**

"אין לי ספק שאלישע היה השדכן שלי": אלמנת המלחמה הדס לוינשטרן מדברת לראשונה על האירוסין הטריים ← **חגית רוזנברג**

חבריי האומנים, אם לחטופים אין זמן, מדוע אתם מעניקים לחמאס זמן במתנה? ← **הרב ליאור אנגלמן**

גם אחרי שהשיגה הרשעה נגד לוחם אגוז שהגן על משפחתו, הפרקליטות הצבאית לא נחה והגישה ערעור להחמרת העונש ← **יוני רוטנברג**

צילום: דוד

מי לה' אליי

כשבחוץ מתנהל ויכוח סוער על חוק הגיוס, המחזור הראשון של חטיבת החשמונאים סיים השבוע מסלול בטקס קבלת כומתה שנערך בכותל. החבורה האמיצה, שמגיעה מלב הציבור החרדי, הוכיחה לשני הצדדים בוויכוח שיש דרך נבונה לעודד גיוס חרדים מחד, וששירות צבאי לא מחייב פגיעה באורחות החיים מאידך // **אסף משניות**

לגיליון זה מצורף

סיכום חגש כנסת
מבצעה יומי
 (המחלקה לביטחון לאומי)

חוויה שלא תרצו להחמיץ!

חברת המים הלאומית

מרכז המבקרים החדש של "מקורות"

זורמים אל העתיד: המסע למציאת מים על מאדים מתחיל כאן!

בואו לגלות את עולם המים הישראלי, לפתור חידות, ולהמריא לחלל עם משקפי VR מתקדמים!

לתיאום ביקור: mekorotvisit@mekorot.co.il
 פרטים נוספים: mekorot.co.il | טל' 073-3525663

הכניסה חינם | בהרשמה מראש בלבד

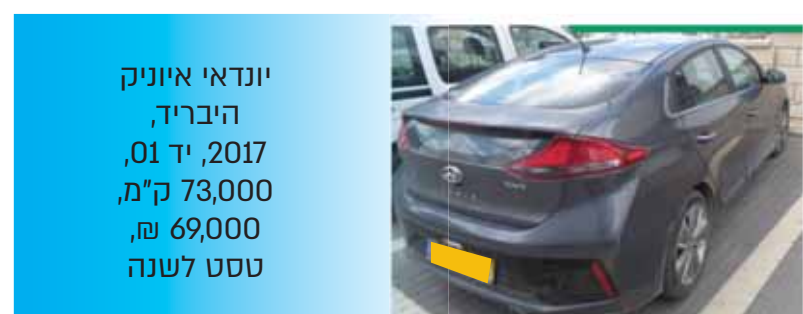
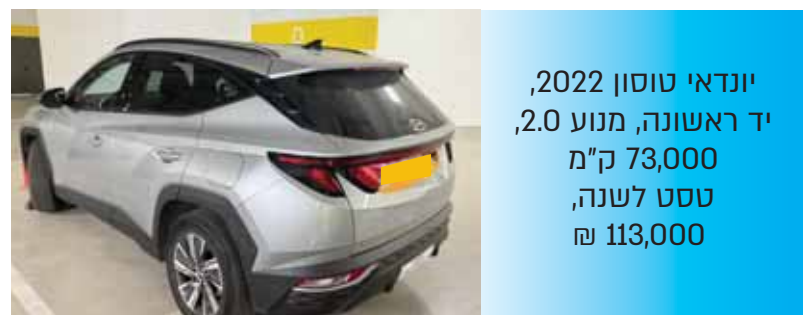
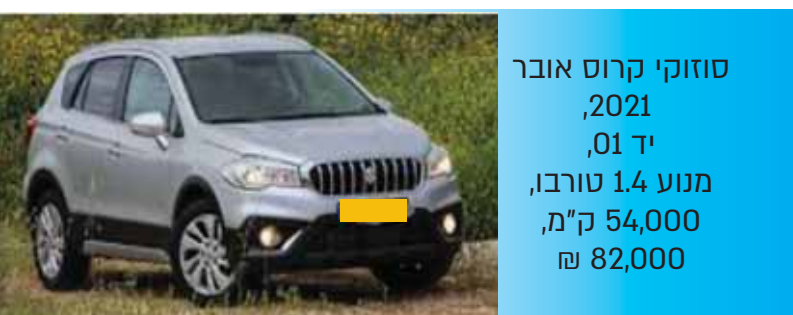
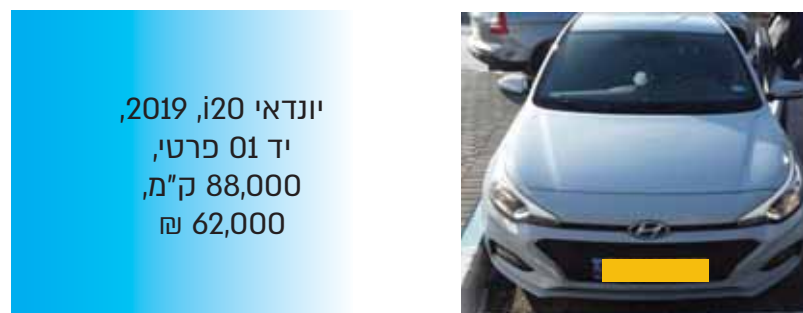
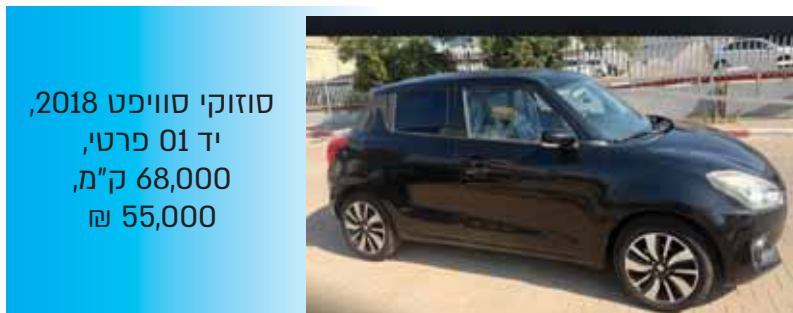
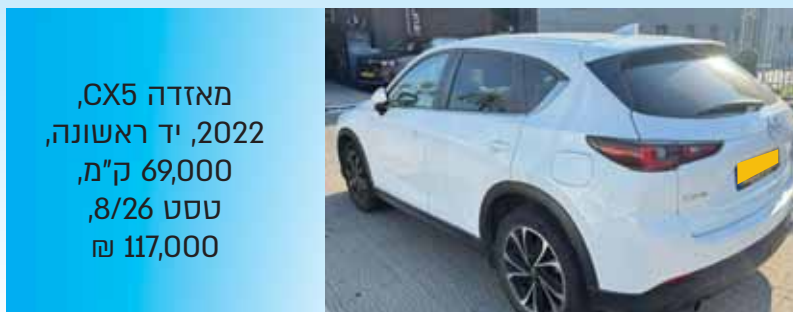

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

חדש! ליסינג לכל סוגי הרכבים החדשים, במחירים אטרקטיביים!!!
חדש! ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

טירת 23

בדרך לצימא, טעים להתבשר.

למהדרין יש
תנובה

מוצרי טירת צבי בנשרות:
הרב שלמה רוזנפלד,
הרבנות האזורית עמק המעיינות-מהדרין.
הרב שלמה מחפוד,
בד"ץ יורה דעה או בד"ץ קהילות.

לתשומת הלב: לילדים מתחת לגיל 5 יש לחתוך לאורך לרצועות דקות (ולא לטבעות)

כנס מנהיגי חינוך בחמ"ד

מינהל החינוך הדתי מתכבד להזמין את מנהלי בתי הספר, מחנכים, מפקחים, גננות, בעלי תפקידים ומורים בחינוך הממלכתי-דתי ובני/בנות זוגם, לכנס השנתי בסימן:

"ראו באורי שזורח"

י"ד באלול תשפ"ה (7.9) | 16:30-20:30 | בנייני האומה, ירושלים

ב מ ע מ ד

ראש מינהל החמ"ד
הרב יוני סמואל

הרב הראשי לישראל
הרב קלמן מאיר בר

מנכל משרד החינוך
מר מאיר שמעוני

שר החינוך
מר יואב קיש

נשיא המדינה
מר יצחק הרצוג

16:30-17:00 התכנסות וכיבוד קל
17:00-18:00 מושב בינתחומי לבחירה

אורות מלחמה

פאנל בהשתתפות:
הרב חיים נבון
מחבר הספר:
"מעשה בצדיק ואלוהים"
הדסה בן ארי
עורכת ומחברת הספר:
"מלחמה של גיבורים"
עפרה לקס
עיתונאית ומחברת הספר:
"במקום שבו צריך אותי"
מנחה: מיכל דה האן

כי אתה עמדי

אודהליה ברלין
מארכת את
הדס הרשקוביץ
אלמנתו של יוסי הרשקוביץ הי"ד
מנהל תיכון פלך
במופע ושיחה לנשים

שלושה אבות מעמק חברון

שיח בהשתתפות:
יו"ר פורום הגבורה,
אביו של סרן אורי מרדכי שני הי"ד
יהושע שני
אביו של איתן,
יו"ר פורום תקווה
של משפחות החטופים
צביקה מור
ראש מועצת קריית ארבע לשעבר,
אביו של אליקים ז"ל הי"ד
אליהו ליבמן
מנחה: עידו טאובר

מיום כיפור ועד שמחת תורה מבט משיבות ההסדר

הרב חיים סבתו
ראש ישיבת ההסדר ברכת משה
מעלה אדומים
דברי פתיחה:
הרב פרופ' **יהודה ברנדס** יו"ר מועצת חמ"ד

אני היו"ם

מופע מוזיקלי על דמותו
ומורשתו של הרב יוסף משאש
בשיתוף יד יצחק בן צבי
פתיחה: **ד"ר יניב מזומן**
מנכ"ל יד יצחק בן צבי
משתתפים:
נועם כהן (נינו של הרב משאש)
אברהם מימראן, אלעזר יפרח
שאל גרסיה

18:00-19:00 ארוחה קלה

מיצג אורקולי "אור שזורח" 19:00-20:30

להרשמה נא לסרוק:

ברוכים הבאים

חולמים להיות רופאים מזן חדש?

**הכירו את התואר הראשון PRE-MED
B.Sc. בטכנולוגיות דיגיטליות ברפואה**

מפגש פתוח ב-ZOOM
יום שלישי 12.8.25 • 16:00

המכללה

האקדמית חמד

חוסן, אמונה, חינוך

קריית חינוך ירושלים

4,000 ₪
מלגה לנרשמות
בכפוף לתקנון

תואר שני * בתרבות יהודית

שנת לימודים אחת!

אקדמיה בגישה אמונית

לימודי בית מדרש וחברותא | למידה פעילה ומשמעותית | סיורים לימודיים

עוד תוכניות לתואר שני: ניהול וארגון מערכות חינוך | חינוך מדעי | חינוך מתמטי | חינוך מיוחד

רכבת

החזר שכר לימוד
כמעט מלא לזכאים
בכפוף לתקנון משרד החינוך

לימודים היברידיים
שבוע מהקמפוס
שבוע מהבית

יום לימודים
מרוכז

מלגה ייחודית ע"ס 5,500 ₪ לחברי ארגון המורים בכפוף לתקנון ארגון המורים

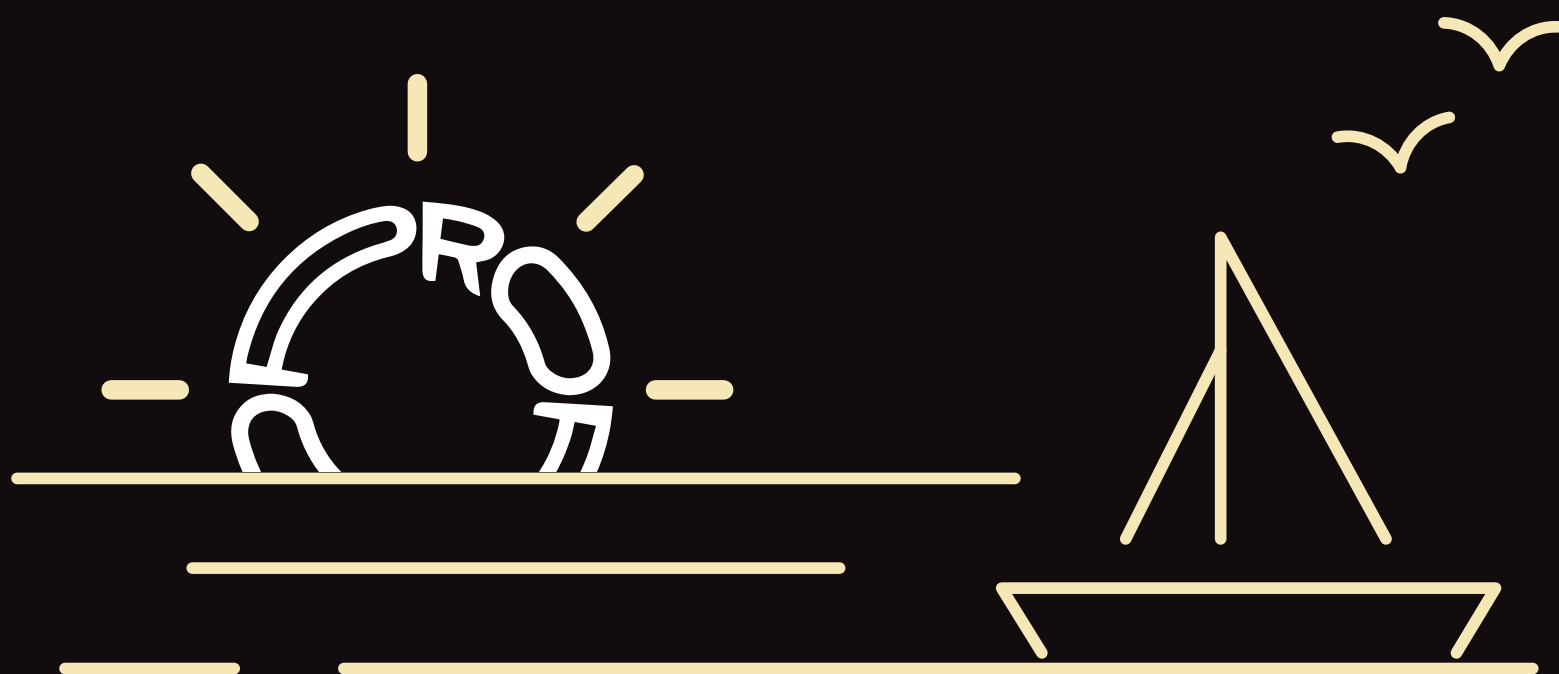
כשחוסן פוגש אמונה וחינוך

5280* למידע והרשמה:
www.hemdat.ac.il

ביפין ג'ושי, סטודנט באקדמית חמד, נחטף בשבועה באוקטובר
ומוחקק עדיין ברצועת עזה. מחכים לך ולכל החטופים!

גם בבין הזמנים תיהנו מהרגעים הטובים באימון

יזא'ס לר'צה ל'ז ר'ס? צא'ו ב'שק'ע'ה
ל'ה'פ'נו ל'ה'ר'ל'ג ע'ר'ב נ'ע'ל'ה

עשיר
בחלבון

קוף

הגוש עציון

כל מה שטוב, קרוב!

חאונים וזימרים

מסעדות ועלילות קפה

15 דק' מירושלים 55 דק' מתל אביב

חוות
קשואלה
050-5511772

אמת
הביאר
053-9332349

קואלה
קיר הסיפוס
של גוש עציון
054-6713881

קליבר 3
02-6734334

גן לאומי
הרודיון
ארחנו של
המלך הורדוס
02-5953591

החיות
של סלמה
055-6660897

סיוורים
בית ספר שדה
כפר עציון
02-9935133

מרכז מורשת
גוש עציון
חיזיון
האור קולי
02-9935160

חוות
צומת
02-6495567

ריגוש
טרקטרונים
050-4651888

מעיינות
ומצפורים
יפהפיים

יקה
גוש עציון
02-9309220

חוות
סוסים
הרודיון
050-8936556

חוות ארץ
האויילים
02-5709768

לכל האתרים והפעילויות חפשו: 'תיירות גוש עציון'

זהות וערכים. זה מה שמחזיק אותנו יחד

האם אנחנו באמת מכירים את הזהות שלנו? מה מחבר אותנו כעם
ומה נותן לנו כוח בזמנים קשים?

סקר חדש של הרשות לזהות לאומית יהודית חושף:

89% מהציבור משתמשים בחיי היום-יום בביטויים
כמו "ברוך השם", "סיעתא דשמיא", "בעזרת השם"
כאשר 68% אחוז עושים זאת לעיתים קרובות

74% מבעלי הדעה מאמינים שהקשר
לארץ מעניק רוח לחימה וניצחון

65% מהציבור סבורים כי לנוער חסר ידע
ביהדות ובזהות הלאומית

(סקר 'מאגר מוחות' עבור הרשות לזהות לאומית יהודית)

לפח

דורות רבים. סיפור אחד

לצפייה בסקר המלא ולהצטרפות לפעילויות של הרשות
חפשו אותנו ברשתות החברתיות

משרד ראש הממשלה

הרשות
לזהות
לאומית
יהודית

דיור מוגן בירושלים בגיל שבו את בוחרת בעצמך

לתאום פגישה וביקור בדירה שלך

055-29-29-224

רח' גולומב 21, ירושלים | חפשו אותנו בפייסבוק - הוד דניה

עולם המזרנים

The Sleep Experts

החופשה שלכם מתחילה עכשיו! המזרנים שלנו, הנוחות והבריאות - שלכם!

**מזרני סימונס
דגמים חדשים
קיץ 2025!**

עמינה

הייריזר דורמא ועמינה
כי גם "לאורחים"
מגיע לישון טוב

מבחר דגמי קינג
קויל במחירים
מיוחדים לחופש

מיטות משולשות
מבחר דגמים
במחירי מבצע

דגמים חדשים של
ספות וידר
עכשיו בתצוגות

מהחום של היום - לשינה חלומית בלילה

סניף ככר הדוידקה טל 02-537-8888

שעות פתיחה: 9:30-19:00 יום ו 9:30-12:00

סניף בבית שמש רמה ד
שדרות האמוראים 76
טל: 077-866-5890
שעות פתיחה:
ימים א' ב' 12:00-20:00
ימים ג' ד' ה' 12:00-21:00
יום ו 10:00-13:00

סניף ביתר
מרכז מסחרי,
גרדן סנטר, הר"ן 9
טל: 053-3100798
שעות פתיחה:
9:30-16:30
19:30-22:30

סניף אשדוד
רשב"י 15, קניון מכבי
רובע ז' מינצר
טל: 08-8662888
שעות פתיחה:
9:00-13:00
17:00-21:00

סניף בני ברק
הרב כהנמן 64
טל: 03-6164046
א-ה 10:00-14:00
אחה"צ 17:00-21:00
ג' אחה"צ סגור
יום ו 10:30-12:30

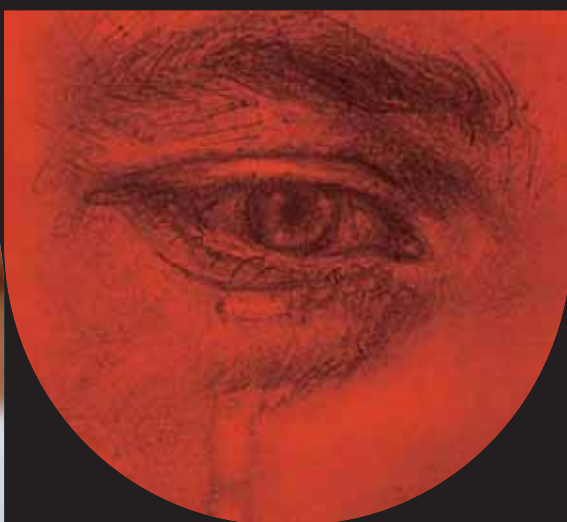
סניף רמת בית שמש
נחל זוהר 10
(מאחורי קארפוז)
טל: 02-9921121
שעות פתיחה:
9:00-12:45
17:00-20:00
יום ו 10:00-12:00

סניף גבעת שאול
מרכז ספיר, בניין 5
טל: 02-6512229
15:30-20:00 רצוף
יום ו 11:00-13:00
חניה חופשית

סניף תלפיות
התעשייה 2
טל: 02-6723486
שעות פתיחה:
9:00-19:00 רצוף
חניה חופשית

סניף ככר הדוידקה
טל: 02-5378888
9:30-19:00 רצוף
יום ו 9:30-12:00
02-5001053

מספר ראשי:
02-9999-828

מאמין
באמנות
ובחינוך?

ההרשמה בעיצומה
למסלול הגברים

אמהיה

< מסלול גמיש

< הטבות ומלגות לזכאים

הנחה של 1,000 שקלים בדמי הרישום

מוסד הלימודים מוכר
לצורך קבלת מלגת IMPACT
של ארגון FIDF
בגובה \$5,000
המיועדת לחיילים משוחררים
מהמערך הלוחם.

זליגר שומרון

לפרטים נוספים
סרקו את הקוד <

המכללה האקדמית
לאמנויות ועיצוב, ירושלים

בית הרחק מהבית לאלפי חיילים

48 פינות חמות ברחבי הארץ מעניקות לחיילים רגע של מנוחה, קפה, ארוחה חמה ותחושת בית. ליאון בלנקרוט, מייסד ומנכ"ל עמותת 'ישר לחייל', על העשייה בלב אזור הלחימה // **מירי בן דוד לוי**

מג"ב שנפלו בשנת 2019, אחד מהם הוא יון פלאח, חייל דרוזי. בטקס הפתיחה של הפינה חמה הגיעו הרבה דרוזים. ראיו כמה היוזמה הזאת היא הזדמנות ייחודית גם להנציח את הגיבורים שלנו וגם דרך קטנה לאחד את המדינה שלנו."

יוסי דגן, ראש המועצה האזורית שומרון, משתף: "בפריסתן של 13 פינות חמות ברחבי השומרון שהקימה עמותת 'ישר לחייל' בשיתוף פעולה עם המועצה האזורית שומרון יש מסר חזק של הוקרה, אהבה וחובות גדול לחיילים שלנו. זוהי ציונות של ממש - אהבת חנם, תרומה, וחיבור עמוק לארץ ולחיילים שלנו."

ליאון מסכם: "אני יודע שלאנשים יש מקום מיוחד בלב לחיילים, וכשהם שותפים לעשייה שלנו ותורמים לעמותה, הם יודעים שהתרומה שלהם מיד מתורגמת למשהו משמעותי בשביל חייל, וזה הכי חשוב."

כדי לתמוך בפרויקט המיוחד הזה, שתורם גם לחיילים וגם ליישובים, חפשו בגוגל "ישר לחייל פינות חמות". למידע נוסף או להזדמנויות לתת חסות לפינה חמה, צרו קשר במייל: info@yasharlachay.org

האסטרטגי בכניסה ליישוב ועל הגבול עם לבנון. כאשר חיילים הוצבו בלבנון, הפינה החמה של אביבים הייתה המקום הראשון שאליו הגיעו כשחזרו לישראל. עשרות אלפי חיילים עברו דרך הפינה החמה כדי להתרענן ולנוח לפני שחזרו הביתה.

המתנדבת הראשית בפינה החמה בשדרות, רונית טיימסיט, מבשלת ארוחות חמות ומביאה אותן לחיילים בגבול עזה. היא גם מארחת שם ארוחות גדולות לפחות פעם בשבוע לחיילים שיוצאים מעזה. "כשאנחנו מגיעים לפינה, זה מרגיש כמו בית. יש מי שחושב עלינו, דואג לנו, וזה שווה הכול", מספר אחד הלוחמים שמגיע בקביעות לפינה החמה בשדרות. רונית משתפת: "בעזרת התרומות של 'ישר לחייל', המקום מתוחזק ומצויד, מה שמאפשר לנו להעניק את המקסימום בכל רגע."

פרט לאוכל שהמתנדבים מכינים במסירות, הם גם מחזקים ומעודדים את החיילים שעוברים בפינה. בפינה החמה בפסגות, שממוקמת ליד רמאללה, המתנדבת הראשית, חיה בן שימול, בונה קשרים אישיים עם החיילים המוצבים באזור. מתנדבים מהיישוב מבשלים ארוחות חמות לחיילים לקראת שבת מדי שבוע, כדי שיוכלו ליהנות מהטעם של שבת בזמן שהם משרתים. ישראל גנין, ראש המועצה האזורית בנימין, מספר: "הפינות החמות שמוצבות ב-12 נקודות ברחבי מועצת בנימין מסמלות את הקשר העמוק והחיבור הטבעי בין ההתיישבות לצה"ל וללוחמים."

מסר חזק של הוקרה

כל פינה חמה מוקדשת לזכר חיילים שנפלו, והמשפחות השכולות נוכחות בטקס הפתיחה של הפינה החמה שמוקדשת לזכר בן משפחתם. ליאון סיפר: "הפינה במחולה מוקדשת לזכר שני חיילי

ולמשפחות שכולות, תמיד לפי הצרכים הייחודיים של כל חייל.

שם הם מרגישים הכי בבית

אחת מפעילויות הדגל של העמותה היא הפינות החמות. מדובר ב-48 מבנים קלים, ועוד כמה בדרך, הממוקמים בכניסה ליישובים - שרובם נמצאים ביהודה ושומרון - למען חיילים באזור, שם הם יכולים לקחת הפסקה, להתרענן ולהתפנק. העמותה משתדלת לכסות את התקציב החודשי שמתחזק את הפינות במכולת השכונתית בכל נקודה. 100 מתנדבים ברחבי הארץ, "ותמיד זקוקים לעוד", עוברים יום בפינות השונות, דואגים שהכול יהיה נקי ומאורגן ושיהיו שם קפה, עוגות, ואפילו מרקים וכריכים, כך שליותר מאלף חיילים בכל שבוע תהיה חוויה של לא פחות מאירוח בסלון. "שם הם מרגישים הכי בבית. זו המטרה שלנו. הם יכולים להגיע לפינה החמה בשלוש בבוקר כדי לקבל קפה וחטיף, כדי שיוכלו להגביר את האנרגיה שלהם במהלך סיורים ארוכים. לעיתים קרובות אנחנו מקבלים סרטונים מחיילים שמשתמשים בפינות החמות באמצע הלילה וממש מתרגשים מהמחווה שלנו."

חלק מהפינות החמות ממוקמות ליד צמתים שבהם חיילים מחליפים קווי אוטובוס, וחיילים רבים מגיעים לשם כדי לישון לאחר שעות של נסיעה. "בפינה החמה במגרון, בסים החיילים רחוק מדי מכדי שיוכלו לחזור ולישון בין משמרות, ולכן הם ישנים בפינה החמה על מיטות נפתחות. החיילים מבינים שאנחנו רואים אותם ושנאנחנו מעריכים את מה שהם עושים."

מאז ה-7 באוקטובר, פרויקט הפינות החמות הולך וצובר תאוצה. באביבים שימשה הפינה החמה בתחילת המלחמה כמרכז פיקוד ועמדת צלפים בשל מיקומה

ליאון בלנקרוט, אמריקאי ציוני שעלה לפני 30 שנה עם אשתו וילדיו מניו ג'רזי, היה בדיוק בתקופה שבה סיים תפקיד ציבורי חשוב, כשקיבל סכום תרומה מכובד מאירועינצ'רנה מוסקוביץ' מפלורידה. "היה חשוב להם שהתרומה תגיע לחיילים. זה היה לפני 19 שנה, בתקופת מלחמת לבנון השנייה. התרומה הזאת התגלגלה לכדי עמותת 'ישר לחייל' בעידודה ובתמיכתה של משפחת מוסקוביץ'". הרעיון של בלנקרוט, מנכ"ל העמותה, היה להקל על החיילים ולהנגיש להם את התרומות בלי שישטרכו להתאמץ. "אם באופן הרגיל, חייל שאין לו אמצעים, אולי אפילו אין לו אוכל, מקרר או מכונת כביסה, צריך להוכיח את חסרונו, לשלוח מסמכים, משכורות אחרונות ועוד בירוקרטיה מסורבלת, הרי שאנחנו מקלים עליו. אנחנו מסתפקים בביקור בית של המפקד שלו, הוא מעיד שאלה פני הדברים, קצינת הת"ש פונה אליו - והתרומה ניתנת באופן מידי. בשונה ממה שקורה בדרכים אחרות, אצלנו התרומה הולכת ישירות לחייל, ומכאן שם העמותה שנבחר."

במשך שנים ניהלה העמותה פרויקטים של עזרה לחיילים. "ראינו אילו חוסרים יש בצבא, והשלמנו את החסר. מדובר במיליוני שקלים שהושקעו ומושקעים בציוד מגוון - בביגוד חורפי, שמיכות, לבנים, שלוקרים, כובעים, מוצרי היגיינה, שקי שינה, ערכות עזרה ראשונה, תיקי גב וכל מה שהחיילים בשטח רוצים וצריכים". הפרויקט הזה התרחב בצורה אדירה אחרי 7 באוקטובר. לאחר שפרצה המלחמה, פתחה העמותה מחסן חירום כדי לענות על הצורך לציוד ומוצרים בסיסיים. עד היום סיפק מחסן החירום יותר מ-1,700 הזמנות של יותר מ-470,000 מוצרים חיוניים לחיילים בלבנון, סוריה, עזה וברחבי הארץ.

פרט לכך, העמותה דואגת לחיילים נזקקים, לפצועים

היי אפרת, הגענו.

חדש!

בנק לאומי באפרת

רח' זית שמן 2, אפרת סנטר

פותרים חשבון בבנק לאומי
ויכולים ליהנות מהטבה לבחירה:

פטור
מעמלות עו"ש
ל-3 שנים

או

מענק כספי
בשווי 1,200 ₪

או

הלוואה
ללא ריבית
בסך 30,000 ₪

+

200 ₪ מענק
בניוד הפעילות לחשבון החדש

הכי נוח בשירות

לשירותכם מיקי בקלה
050-6605903

אי עמידה בפירעון ההלוואה עלול לגרום חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל. העמדת ההלוואה ותנאיה נתונים לשיקול דעת הבנק. בכפוף לתנאים המזכים המפורטים באתר. מענק ניוד בתוקף 31.12.2025

משנה סטטוס

כבר במשא ומתן הקואליציוני לפני הקמת הממשלה היה השר בן גביר ברור בעניין שאיפותיו בהר הבית, ונתניהו לשם שינוי לא הביע התנגדות נחרצת – השינויים במדיניות האכיפה בהר הבית נעשו בהדרגה ונפרסו על פני שנתיים וחצי, אך התוצאות כיום ניכרות מאוד – ואיך מיישבים את הודעת ראש הממשלה שהסטטוס קוו נשמר עם השינויים הדרמטיים על ההר?

→
התיר רשמית תפילות בציבור בשטח ההר.
השר בן גביר מתפלל בהר הבית בתשעה באב

בלי טלפונים בזמן התפילה

התשובה לכך נמצאת בכנס שהתקיים בכנסת לפני צום תשעה באב של השנה שעברה, בנושא הר הבית. באותו אירוע הודיע בן גביר שמבחינתו, כדרג מדיני, מותרות תפילות בהר הבית. ואכן, בתשעה באב של השנה שעברה התפילות בהר הפכו לאירוע שלא נעשה יותר במחתרת. וכשנתניהו מוציא הודעה שהסטטוס קוו נשמר ויישמר בהר הבית הוא בהחלט צודק, מכיוון שאת תוכנו של אותו סטטוס קוו קובע הדרג המדיני, במקרה הזה השר לביטחון לאומי. לפעמים הסטטוס קוו יכול להיקבע גם באמצעות מחדל וחוסר עשייה של שר. כך קרה לפני כמה שנים (באחת הקדנציות הקודמות), כשהווקף החליט על דעת עצמו להקים מסגד חדש בהר, במתחם של שער הרחמים, ומדינת ישראל נחשפה בערוותה כשעמדה חסרת אונים וללא יכולת להתנגד למהלך. שלא יהיה ספק, איש מבין המוחים היום נגד השינויים בסטטוס קוו לטובת היהודים לא מוחא אז, כשהמוסלמים רמסו ברגל גסה את אותו סטטוס קוו.

אם נחזור לתשעה באב של השנה שעברה, בשב"כ פנו בזעם לאבשלום פלד, שהיה ממלא מקום המפכ"ל, ודרשו להוציא מהר הבית את היהודים שמתפללים פומבית, מכיוון שהם מפרים את הכללים. רונן בר עוד עמד אז בראש השב"כ. תשובת המפכ"ל הזמני הייתה שיש מעליו ראש ממשלה ושר לביטחון לאומי. "אתם מוזמנים לפנות אליהם". והפנייה אכן נעשתה לנתניהו, שמצידו התקשר לבן גביר, אך זה בתחילה לא ענה לטלפון. כשלבסוף ענה, שאל אותו נתניהו מדוע לא ענה לטלפון. "בדיק הייתי בתפילה על הר הבית", השיב לו בן גביר. לאחר שתיקה שנמשכה כמה שניות, אמר נתניהו שבדיק על זה הוא רצה לדבר איתו. "אמרתי לך כבר בתחילת הדרך שלא אאפשר מדיניות של אפרטהייד נגד יהודים בהר הבית", החזיר אותו השר לביטחון לאומי לשיחה ההיא מימי המשא ומתן הקואליציוני. ביום תשעה באב השבוע, כעבור שנה, כבר נשמעה שירת יהודים במהלך התפילה בהר הבית, ובדיק כפי שנכתב בהודעה הנחרצת שהוציא ראש הממשלה - הסטטוס קוו בהר הבית נשמר בדייקנות, בדיק על פי השרטוט של השר שאחראי עליו. ואם יש כמה יפי נפש שהחלו לעקם את האף שלהם, כפי שאמר מנחם בגין בזמנו, אז שיהיה להם אף עקום. ■

הכותב הוא פרשן ומגיש בכאן רשת ב' ובכאן 11 ומורה דרך

השיחות הקואליציוניות נערכו במלון לאונרדו, בסוויטה שמשקיפה על הר הבית. בן גביר הצביע לעבר המקום הקדוש ביותר ליהודים, והודיע שבלי הסכמות שנוגעות אליו לא יהיה אפשר לסגור הסכם. "מה אתה רוצה? להקים את בית המקדש השלישי?", שאל ראש הממשלה לעתיד. "זה רעיון לא רע בכלל", ענה בן גביר והתעלם מהנימה הצינית של נתניהו, "אבל אפשר להתחיל עם כמה דברים יותר קטנים"

הפעם הראשונה שבה היה נראה שמצבם של היהודים בהר הבית מופרע לנתניהו. באותה פגישה גם הזכירו השניים את דבריו של אורי צבי גרינברג, שהיה בידדות קרובה עם אביו של ראש הממשלה, ביחס להר הבית ולחשיבותו. לנוכחים בחדר נוצר הרושם שזה באמת נגע בנתניהו.

ריבונות בהדרגה

קשה להגיד שהוא נתן אור ירוק רשמי לשינוי המדיניות בהר באותה שיחה, אבל כן נוצרה התחושה שמאותו רגע נתניהו הפסיק להילחם נגד שינויים לטובת היהודים בהר הבית, לאחר כל השנים שבהן נהג אחרת. אנשים שהיו עדים לשיחה ההיא התרשמו שראש הממשלה הבין היטב לאן הדברים צפויים ללכת מכאן והלאה בהר הבית, וזה היה נראה שהוא הרבה פחות מוטרד מכך מבעבר. מה שמעניינת לא פחות זו העובדה שהשינויים במקום נעשו בהדרגתיות ובאיטיות שמוגדות למה שהכרנו בעבר מבן גביר, שכמעט תמיד רצה ודרש את הכול כאן ועכשיו. זה התחיל משינוי קטן של רבע שעה נוספת בשעות הביקור ליהודים בהר הבית. בעבר שעות הביקור בהר היו בין שבע לעשר

בשנת 1992 הצטרף איתמר בן ה־16 לפעילות רבת השנים של גרשון סלומון ותנועת נאמני הר הבית, והגיע למתחם הר הבית באחת העליות להר שארגנה התנועה. בימים ההם נרשמו לא מעט מהומות אלימות שארגנו הערבים בהר הבית בעקבות הפעילות של סלומון. האחרון הכריז בין היתר על הכוונה לערוך טקס הנחת אבן פינה לבית המקדש השלישי. בשלב הזה המשטרה כבר אסרה על סלומון לעלות להר על רקע פעילותו. עליות היהודים להר היו נתונות באותה תקופה תחת מגבלות חמורות, כשהמשטרה אף אסרה על מלמולים, מתוך "חשש" שמא מדובר בתפילה נסתרת. המצב היה כל כך מוטרף עד שאפילו אסרו על שתיית מים, מתוך חשד שהמשטרה היא בעיקר לברך על המים בתוך ההר ולא רק להרוות את הצימאון. באינקוויזיציה הספרדית לא יכלו לנהל את זה בצורה יעילה יותר. באחת מאותן עליות להר פנה איתמר הצעיר לאחד השוטרים ושאל אותו למה הם מתנהגים ככה ליהודים שעולים להר. אותו שוטר השיב לו שזו ההחלטה של שר המשטרה. "כשתהיה שר המשטרה תחליט אתה", הוסיף בזלזול. המשפט הזה נצרב בראשו של הנער. יותר מ־30 שנה עברו מאז, והשבוע עלה אותו נער, הפעם כשר המשטרה (או בשמו המעודכן השר לביטחון לאומי), וניהל את התפילה והשירה במתחם הר הבית במהלך צום תשעה באב.

שנתיים וחצי אחורה, בעיצומו של המשא ומתן הקואליציוני בין עוצמה יהודית והליכוד, כשכל ההסכם כבר פחות או יותר היה סגור, התיישבו נתניהו ובן גביר לשחות כוס קפה בנחת. השיחות הקואליציוניות נערכו במלון לאונרדו, בסוויטה שמשקיפה על הר הבית. בן גביר הצביע לעבר המקום הקדוש ביותר ליהודים, והודיע שבלי הסכמות שנוגעות אליו לא יהיה אפשר לסגור הסכם. "מה אתה רוצה? להקים את בית המקדש השלישי?", שאל ראש הממשלה לעתיד. "זה רעיון לא רע בכלל", ענה בן גביר והתעלם מהנימה הצינית של נתניהו, "אבל אפשר להתחיל עם כמה דברים יותר קטנים".

בעקבות אותה שיחה החלו להתקיים דיונים בין הצדדים סביב הנושא. באחד מאותם דיונים, לאחר שבן גביר הבהיר לבן שיחו שלא יסכים להתנהלות שאפיינה את נתניהו בעבר בעניין הר הבית, נכנסה לפתע אשתו של בן גביר, אילה. עוד לפני שבן גביר מונה לשר, אשתו לקחה חלק בצוות היגוי שהוקם בשיחות עם משטרת ישראל ועם נציגי הארגונים שפעילים בנושא הר הבית, שעוסק בשאלה איך אפשר להקל על העולים היהודים להר הבית ולשפר את התנאים שם. לאחר אסון שפקד את משפחתה, היא החלה לעלות יותר ויותר להר ומצאה שם נחמה ומרפא לכאב שחוותה. בפגישה ההיא עם נתניהו, דווקא בחלק שבו השתתפה אשתו של בן גביר ותיארה בפניו את מצבם של העולים להר הבית ואיך היהודים מופלים לרעה וזוכים ליחס מבוזה ומשפיל, דווקא בנקודה הזאת החל משהו לזוז אצל ראש הממשלה. האסימון ירד סוף כל סוף, וזו הייתה

יש לנו כנפי רוח

90 שנה
לפטירת הרב זצ"ל

ג'אלול

מצדיעים לציבור הדתי לאומי ומפעליו

במעמד:
משה ליאון ראש העיר ירושלים
בצלאל סמוטריץ' שר האוצר
חגית משה סגנית ראש העיר ירושלים

ל' אב - א' אלול | 24-25.8
בבנייני האומה ירושלים

מיצג נופלים
מרגש

תערוכת
ענק ייחודית

חדר בריחה • מתחם נוער
מתחם קטנטנים • מתחם לימוד ועוד...

"אורות" המופע המרכזי

בהשתתפות: ישי ריבו | ביני לנדאו | אברהם פריד
שמואל | יונתן רזאל | רחל גולדברג
יהודה סעדו | רועי ידיד | אליון שדה
בהנחיית: עודד הרוש ואורית מרק אטינגר

ג'אלול יש לנו כנפי רוח

עלות כניסה: 20 ש"ח בלבד! | לכרטיסים חפשו:

מופעי
צהריים
וערב

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

עד 15% שילשי הגדול

בסניפים ובאתר 5018*

CHiQ
QD-Mini LED
SMART TV

75" M75QN9 במקום 4,690 ₪ **3,990**

65" M65QN9 במקום 3,490 ₪ **2,490**

TCL QLED
Google TV
SMART TV

85" 85P89K במקום 5,490 ₪ **5,290**

75" 75P79K במקום 3,690 ₪ **3,190**

65" 65P79K במקום 2,490 ₪ **2,190**

50" 50P79K במקום 1,690 ₪ **1,590**

SENSOR
4K ULTRA HD
SMART TV

75" NE-75FLED במקום 2,190 ₪ **1,890**

65" NE-65FLED במקום 1,690 ₪ **1,490**

55" NE-55FLED במקום 1,490 ₪ **1,290**

LG
4K ULTRA HD
SMART TV

86" 86UT80006LA/B במקום 5,490 ₪ **4,890**

75" 75UT80006LA/B במקום 3,690 ₪ **3,190**

SAMSUNG
4K ULTRA HD
SMART TV

85" UE85DU7100 במקום 4,690 ₪ **4,390**

75" UE75DU7100 במקום 3,690 ₪ **3,190**

65" UE65DU7100 במקום 2,490 ₪ **2,290**

Hisense
4K ULTRA HD
SMART TV

75" 75A69N במקום 3,690 ₪ **3,090**

65" 65A69N במקום 2,490 ₪ **2,190**

55" 55A69N במקום 1,990 ₪ **1,790**

50" 50A69N במקום 1,690 ₪ **1,490**

SAMSUNG
SAMSUNG S25 ULTRA 256GB

שנתיים אחריות

במקום 4,299 ₪ **3,799**

SAMSUNG
סמארטפון
GALAXY A16 256GB
8GB RAM
SM-A165F/DS

שנתיים אחריות

במקום 879 ₪ **699**

HP Laptop
15-fd0086nj / C33NWEA -
Core i5-1235U
256GB SSD 8GB RAM
Windows 11

15.6"

במקום 2,390 ₪ **1,999**

NAKASUMI
4K ULTRA HD
SMART TV

85" NE-85FLED במקום 3,390 ₪ **2,890**

Hisense
4K ULTRA HD
SMART TV

85" 85E79NQ במקום 5,990 ₪ **4,990**

RIDER
קורקינט חשמלי
Rider scooter Light

במקום 1,490 ₪ **999**

Blackview
MP80 - Intel N97
512GB SSD
16GB RAM
Windows 11 Pro

מחשב נייד מיני

במקום 1,390 ₪ **1,199**

SANSUI
בידורית קריוקי
ניידת כולל שני מיקרופונים אלחוטיים

2 וופרים עקבים 8" בהספק של 120W R.M.S

במקום 990 ₪ **499**

Chalenger טאבלט ילדים

נעילת ילדים
מסך בגודל אינץ' מסוג IPS
מצלמה אחורית וקדמית
סוללה עוצמתית 4000mha בנפח

מגן סיליקון איכותי
מגן מסך זכוכית
אוזניות קשת מתנה

במקום 799 ₪ **349**

Diona R3
שעון ספורט חכם

סוללה עד 18 ימי שימוש, תנוני שינה, חמצן בדם, דופק ועוד

במקום 799 ₪ **199**

BRAUN
מכשיר הסרת שיער לצמיתות
ראש צר
Braun Silk Expert Pro 5 IPL

יבואן רשמי שנתיים אחריות

במקום 1,590 ₪ **1,390**

טריימר משולב מכונת תספורת לגוף 1-2
GT-200

במקום 149 ₪ **69**

Tefal
מגהץ קיטור טפאל
SV6116

הספק 2200 W
משאבת מים 5.3 בר

במקום 499 ₪ **399**

RICOH
imagine. change
מדפסת לייזר משולבת

הדפסה, צילום, סורק ופקס
תמיכה בטונר עד 7,000 דפי הדפסה
Ricoh SP 330SFN

במקום 1,177 ₪ **699**

HP
מדפסת צבעונית, אלחוטית משולבת

במקום 349 ₪ **249**

HP DeskJet 2810 All-in-One

DREAME
שואב אבק ומקרצף רובוטי
Dreame X40 Ultra

במקום 4,490 ₪ **3,990**

dyson
שואב אבק אלחוטי
Dyson V8 SV25

במקום 1,690 ₪ **1,490**

SAMSUNG
שואב אבק אלחוטי סמסונג
Jet 65

10 שנים אחריות על המנוע

במקום 1,590 ₪ **990**

אלקטרה
שואב אבק אלחוטי שוטף רטוב/יבש
Electra Flomo Lite

במקום 799 ₪ **699**

SAMSUNG
שואב אבק ציקלוני סמסונג
SC4540

במקום 399 ₪ **299**

אלקטרה
מקרר הפוך
מקפיא תחתון
אלקטרה

347 ליטר

במקום 2,590 ₪

1,990 ₪

EL47W

מנוע INV

NAKASUMI
מקרר 4 דלתות
דלתות נירוסטה

362 ליטר

במקום 1,980 ₪

1,890 ₪

NF4400IX

NAKASUMI
מקרר
מקפיא עליון
אלקטרה

206 ליטר

במקום 1,190 ₪

789 ₪

NF260W

אלקטרה
מקפיא
4 מגירות
אלקטרה

במקום 899 ₪

699 ₪

EL100W

אלקטרה
מקרר קוביה ויטרינה
אלקטרה

EL5200G

במקום 649 ₪

449 ₪

Haier
מקרר האיר
4 דלתות
זכוכית לבנה

681 ליטר

במקום 8,490 ₪

7,980 ₪

HRF 825FW

SAMSUNG
מקרר הפוך
מקפיא תחתון
סמסונג

342 ליטר

במקום 4,190 ₪

3,690 ₪

RB34J3200BC

Midea
מקרר 4 דלתות
דלתות נירוסטה

422 ליטר

במקום 2,990 ₪

2,890 ₪

HQ-611RWEN-N/6355

SAMSUNG
מקרר מקפיא
עליון סמסונג

420 ליטר

במקום 2,990 ₪

2,590 ₪

RT42CG6004WW

אלקטרה
מקרר מקפיא
עליון אלקטרה

528 ליטר

במקום 3,190 ₪

2,290 ₪

EL571DN

TADIRAN ELECTRA SAGA ELCO
FAMILY TORNADO Coolair Haier

מזגן מיני מרכזי
החל מ- **3,990 ₪**

מזגן לסלון
כ"ס 2
החל מ- **1,990 ₪**

מזגן עילי
כ"ס 1
החל מ- **799 ₪**

מזגן נייד
החל מ- **699 ₪**

5 שנות אחריות על ההתקנה!

ELECTRA
מזגן עילי
Coolair inverter Wifi 140

תפוקה קירור (BTU/h) 9,365 (3,700-11,300)
תפוקה חימום (BTU/h) 11,020 (3,600-13,400)

3 שנות אחריות בפנפון למקנן

במקום 1,149 ₪

1,090 ₪

SAMSUNG
מכונת כביסה
פתח חזית
סמסונג

9 ק"ג

במקום 2,390 ₪

1,990 ₪

WW9ST4543TW

AddWash

20 שנות אחריות על המנוע

Whirlpool
מכונת כביסה
פתח חזית
סמסונג

8 ק"ג

במקום 2,490 ₪

1,790 ₪

FFB 8258 BV IL

BOSCH
תנור
אפיה בנוי
נירוסטה

במקום 2,390 ₪

1,990 ₪

HBF534ES0Q

כולל מסילות טלסקופיות

SIEMENS
מדיח כלים
אינטגרלי מלא
12 מערכות כלים

במקום 2,890 ₪

2,490 ₪

SN615X07AF

אלקטרה
מדיח כלים
אלקטרה

EL1006S

במקום 1,349 ₪

1,149 ₪

SENSOR
תנור אפיה
בנוי
סנסור

במקום 899 ₪

599 ₪

SNCR6500BLK

SIEMENS
כיריים
קרמיות
4 מוקדי בישול

במקום 1,190 ₪

990 ₪

ET61RBE8E

תוצרת גרמניה

SENSOR
כיריים גז 5 להבות זכוכית
נכנס בחור סטנדרטי

במקום 649 ₪

479 ₪

SNGH-7515GB

SAMSUNG
מיקרוגל סמסונג

23 ליטר

במקום 599 ₪

449 ₪

MS32DG4504AG

SENSOR
מיקרוגל סנסור

20 ליטר

במקום 269 ₪

189 ₪

SE-20LDW

מכני

במקום 269 ₪

179 ₪

SE-20LMW

DAVO
מיקסר עוצמתי
1800W מנוע
קערה 7 ליטר
11 דרגות מהירות
ייעודיות, מסך טאץ'
לדיגיטלי

במקום 3,590 ₪

3,190 ₪

DSM5750

5 שנות ע"י היבואן אחריות

אלקטרה
מיקסר
רב תכליתי
1500W
תצוגת LED
שקילה
אלקטרונית

במקום 1,490 ₪

1,290 ₪

LW-6930G2

קערה נוספת במתנה

NINJA
מכונת גלידה
NINJA CREAMI

במקום 949 ₪

849 ₪

NC303

NUTRI NINJA
מעבד מזון
+נוטרי שייקר
חכם מקצועי
1-3 נ"ב
NINJA

במקום 949 ₪

799 ₪

BL682

NINJA
ינג'ה גריל
NINJA SMART GRILL XL

AG553

במקום 989 ₪

799 ₪

יבואן רשמי

אלקטרה
מכונת קפה חכמה
אוטומטית
עם מקציף
אלקטרה

במקום 1,490 ₪

990 ₪

1 ק"ג מארז קפה קדם + כד נירוסטה מתנה!

מסך מגע

NESPRESSO
מכונת קפה
נספרסו
יבואן רשמי!

במקום 499 ₪

399 ₪

Essenza Mini C30-IL-BK-NE

אלקטרה
מכונת קרח
אלקטרה

במקום 499 ₪

399 ₪

Z6E

קיבולת 12 ק"ג קרח ביום

אלקטרה
מכונת קפה אספרסו קפסולות

במקום 449 ₪

349 ₪

CM-C01

מארז 100 קפסולות קפה ג'ו מתנה!

אלקטרה
טאבון חשמלי
עם אבן
מסתובבת 13"

במקום 990 ₪

799 ₪

EG12-01A-24

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30
בתוקף עד- 12.8.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום 5 פריטים שונים ברשת שעליהם מקבלים את ההטבה המקסימלית | התמונות להמחשה בלבד | המחירים אינם כוללים הובלה | אין כפל הנחות ומבצעים

לא מייצגת

גלי בהרב־מיארה לא הייתה צריכה מראש להתמנות לתפקיד הבכיר של היועצת המשפטית לממשלה, לאור הניסיון הדל יחסית שהביאה איתה, וגם השיא השלילי שרשמה באי־ייצוג של הממשלה ודחיית עמדתה בבג"ץ הוא סיבה טובה לפיטוריה. אבל כשהממשלה מעדיפה לשחק בפופוליזם במקום לפעול בענייניות, כהונתה תימשך ללא הפרעות

←
על פי הגדרות
ועדת שמגר היא
לא עומדת ברף
הנדרש לתפקיד.
בהרב־מיארה

צילום: אורן בן חקון
pool

לפני כן לתפקיד.
כאן צריך להזכיר שוועדת האיתור אכן המליצה על בהרב־מיארה, אך הגורם המקצועי והמשפטי הבכיר - יושב ראש הוועדה - התנגד למינוי שלה ופסל אותו. לטעת יושב ראש הוועדה, נשיא בית המשפט העליון בדימוס אשר גרוניס, היא לא התאימה לתפקיד. גרוניס התבטא כך: זה כמו למנות תת־אלוף לרמטכ"ל. יתר חברי הוועדה לא התעניינו בדעתו והמליצו עליה: נציגת לשכת עורכי הדין - מטעמים ברורים של ברית בין לשכת עורכי הדין לשר המשפטים דאז גדעון סער; חבר הכנסת דאז צבי האוור, כי היה חבר במפלגתו של סער והוא נאלץ לספק את הסחורה; ושר המשפטים לשעבר דן מרידור, שהובא לוועדה על ידי גדעון סער, ומילא את רצונו של סער בתמיכתו במועמדת שלו.
חבר הוועדה החמישי, פרופ' רון שפירא, לא חשב שהיא המועמדת המתאימה ביותר לתפקיד, אך הצביע בעדה. ייאמר לשבח שהיא פשוט היה נאמן לעיקרון השמרני והמשילולי שלו. לשיטתו, אם ראש הממשלה דאז בנט ושר המשפטים דאז סער רוצים למנות אותה, צריך לאפשר להם למנות אותה, אלא אם מדובר במינוי של בובה נטולת יכולות כלשהן. וכאשר מדובר במישהי שהייתה פרקליטת מחוז תל אביב שאיננה פעילה פוליטית - ברור שלא מדובר בבובה, ולא במישהי שהיא נטולת יכולת.

היועצת המשפטית רשמה שיא שלילי וחסר תקדים של מקרים שבהם היא סירבה להגן על עמדת הממשלה, ובסופו של דבר בית המשפט העליון דווקא קיבל את עמדת הממשלה באופן מלא או חלקי. בהרב־מיארה הייתה כל כך בטוחה שעמדת הממשלה מופרכת מבחינה משפטית, עד שסירבה בכלל לאפשר לממשלה ייצוג עצמאי בבג"ץ. כלומר בג"ץ פסק לטובת הממשלה באופן מלא או חלקי, אף שבחלק מן המקרים היא כלל לא הייתה מיוצגת

ליועץ המשפטי לממשלה. בראש הוועדה ישב אביחי מנדלבליט. היועץ המשפטי דאז מנדלבליט לא ראה שום בעיה בכך שהוא יושב בראש ועדת איתור שממליצה למנות את עוזרו האישי לאורך שנים רבות. ניגוד עניינים? מבחינת מנדלבליט, כלום ושום דבר. מנדלבליט סבר כי הזיקה איננה עולה כדי מניעה, למרות הפרסום של ידידי נטעאל בנדל והביקורת הציבורית שעורר המהלך. מנדלבליט לא ראה שום בעיה לשבת בראשות ועדת איתור שממליצה למנות את עוזרו האישי, וגיל לימון לא ראה שום בעיה לתת חוות דעת מכשירה על בהרב־מיארה, שדנה בעניינו והמליצה עליו כמה חודשים

מתעניין בכך, הוא היה מעלה זאת כמניעה משפטית כאשר שר המשפטים דאז גדעון סער הביא את מינויה של בהרב־מיארה לשיבת הממשלה. אך לא רק שמשרד המשפטים לא ציין זאת כמניעה משפטית, הוא אף לא ציין קושי כלשהו עם המינוי ועם תנאי הכשירות. אגב שהוא לא כל כך אגבי, מי שסיפק את חוות הדעת שאין כל בעיה במינוי הוא המשנה ליועץ המשפטי לממשלה גיל לימון. למה זה מעניין? כי כמה חודשים בלבד לפני מינויה של בהרב־מיארה, היא ישבה (כ"נציגת ציבור") בוועדת האיתור שהמליצה פה אחד על עוזרו הבכיר של היועמ"ש, עורך הדין גיל לימון, לתפקיד המשנה

לפעמים מרוב עצים לא רואים את היער. זה פחות או יותר הסיפור של פיטורי היועצת המשפטית השבוע, עם הרעש הגדול שהביאו איתם.
המינוי של גלי בהרב־מיארה הורתו בחטא. היא בכלל לא הייתה אמורה להתמנות. למעשה, היא לא הייתה יכולה להתמנות. דוח ועדת שמגר קובע "בנוגע לכושר וליכולת המקצועיים והניהוליים" הנדרשים מהיועץ המשפטי לממשלה כך: "היועץ המשפטי משמש כראש התביעה הכללית, ומכאן מתחייבת בקיאותו בתחום דיני העונשין".
הנה פרט חשוב על בהרב־מיארה: מסיום לימודיה כסטודנטית למשפטים בשנת 1984 ועד מינויה לתפקיד היועצת המשפטית לממשלה ב־2022 - היא מעולם לא עסקה, אפילו לא לרגע, בדין הפלילי ובדיני העונשין. היא לא ניהלה תיק פלילי אחד כל חייה, ולא חיוותה דעתה באף עניין פלילי לכל אורך הקריירה שלה במשרד המשפטים. מיד לאחר סיום לימודיה היא החלה להתמחות בפרקליטות האזורית של מחוז תל אביב והתקדמה בה, וב־2015 פרשה ממשרד המשפטים כפרקליטה האזורית של מחוז תל אביב.
אם דוח ועדת שמגר היה מעניין מישהו מחברי הוועדה - בהרב־מיארה הייתה צריכה להיפסל על הסף, בלי שום ספק. היא פשוט לא עומדת בקריטריון הבסיסי של בקיאות במשפט הפלילי ובדיני העונשין. אם מישהו ממשרד המשפטים היה

גם בדרך לעמק המעינות ונשמרתם

מטיילים עם כל המשפחה בבין הזמנים?
שומרים על כללי הבטיחות ברכבת ונהנים מחוויה מושלמת

עולים ויורדים במעלית
לבטיחות עגלות הילדים

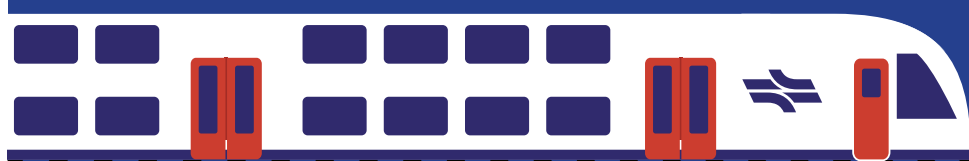
לא עוברים
את הפס הצהוב

שומרים על הקטנים
ונשארים יחד ברציף

יושבים בכבוד
ללא רגליים על המושב

קודם יורדים
ואחר כך עולים

מפעילים מעצור עגלות
ומונעים הידרדרות

← מהלך שנועד לכישלון.
ישיבת ממשלה

צילום: חיים צח, לע"מ

← נחזור לדוח ועדת שמגר. הדוח קובע כי "לאור אופי עיסוקו נדרשת ממנו גם בקיאות בתחומי המשפט החוקתי והמנהלי". בהרב־מיארה מעולם לא עסקה בייעוץ משפטי למשרדי הממשלה, וכל שכן לא לשרי הממשלה. המשפט החוקתי היה זר לה לחלוטין עד שנכנסה לתפקידה כיועצת המשפטית לממשלה. מלבד זאת - כפי שפרסמתי בזמן אמת - ועדת האיתור לא עשתה עבודה בסיסית לפני שהמליצה על המועמדים. ההתנהלות הייתה כאילו שממליצים על עוזר במכולת השכונתית, ולא על מועמד לאחד התפקידים הבכירים בישראל.

כדי להתגבר על המשוכה של אי־בקיאותה ואי־מומחיותה של בהרב־מיארה בדין הפלילי, גדעון סער הצהיר מראש שיפצל את תפקיד היועץ המשפטי לממשלה ויפריד אותו מתפקיד ראש התביעה הכללית. כמובן שזה לא קרה. כך מחליטה גלי בהרב־מיארה לפתוח בחקירה נגד הגורמים הבכירים ביותר בישראל בלי שיש לה כל ניסיון ומומחיות. אדם ישר לא היה מנסה מלכתחילה להתקבל לתפקיד הזה בלי שיש לו ניסיון כלשהו בפלילים או בייעוץ משפטי לממשלה, אך בהרב־מיארה לא ראתה בכך כל בעיה. היא גם לא ראתה שום בעיה לשפץ את ההמלצות שקיבלה ולפאר את עצמה בלי שהיה לכך בסיס. מכל המועמדים, בהרב־מיארה הייתה עם הכי פחות ניסיון ורלוונטי.

מחטיאה מול שער ריק

אין ספק שכהונתה של בהרב־מיארה הייתה לא קלה מאז שהתחלפה הממשלה. צריך להודות בכך ששרים רבים בממשלה ניסו למתוח את גבולות המותר והאסור עד הקצה של הקצה. אחד הדברים שהכי מאפיינים את הממשלה הנוכחית הוא חיפוש של נקודות המחלוקת וזינוק פנימה לתוכן. אם היו רוצים באמת לעשות ובאמת לשנות, היו מצליחים לעשות הרבה מאוד, הרבה יותר ממה שעשו וממה ששינו. אבל יותר מדי פעמים - הרבה יותר מדי פעמים - העיקר לא היה העשייה והשינוי אלא הבלגן. ולכן העדיפו לנסות למתוח את החבל כמה שיותר ולמצוא את נקודות החיכוך. למה להצליח להביא 90 אחוזי הישג אם אפשר להביא אפס אחוזי הישג אך להיכנס לעימות מתוקשר וקולני עם היועצת המשפטית לממשלה ועם המערכת המשפטית כולה?

אני אומר זאת רק כנסיבות מקלות, כי בסופו של דבר היועצת המשפטית לממשלה רשמה שיא שלילי וחסר תקדים של מקרים שבהם היא סירבה להגן על עמדת הממשלה, ובסופו של דבר בית המשפט

הרבה הוא זה שהכי אכפת לו. לדוגמה, אם שר אומר שצריך להרעיב את כל תושבי עזה, זה לא אומר שהכי אכפת לו מהחטופים או מהחיילים. זה אומר שהוא פשוט רודף כותרות. כי ברור לגמרי שרעיונות כאלה אינם על הפרק ולא יכולים להיות, ולכן הם רק גורמים לישראל נזק בין־לאומי כבד. ממילא הוא פוגע גם בחיילים וגם בחטופים.

אותו הדבר גם כאן, בעניין פיטורי היועצת המשפטית לממשלה. ההחלטה לנקוט בדרך הזאת של פיטורין מוכיחה שהממשלה פחות מתעניינת בהצלחת המהלך והרבה יותר בכותרות שנלוות לו. גלי בהרב־מיארה תמשיך לכהן כיועצת המשפטית לממשלה. זה מהלך פייק. המון רעש וצלצולים על כלום. חבר הכנסת משה סעדה התבטא

לאחרונה בכנות ואמר שמדובר במהלך של "פריימריז"

לייצג את הממשלה, זה חמור ומטריד. כי מתברר שלעמדת השופטים לא רק שאי־החוקיות איננה גלויה וברורה, אלא דווקא הלקוח שאותו היא סירבה לייצג - צדק. זה הרבה יותר בעייתי מלהפסיד בתיק כשהיא כן מייצגת את הממשלה.

לדעתי אין פסול בדרישת הממשלה כשלעצמה להחליף את בהרב־מיארה. הבעיה היא שהדברים נעשים באופן הכי עקום והכי לא חוקי שיש. במקום לפעול על פי דוח ועדת שמגר שקבע כיצד ניתן לפטר יועץ משפטי לממשלה, הקימה הממשלה ועדה מצחיקה שמורכבת מחברי הממשלה עצמה. למעשה, מלכתחילה שר המשפטים יריב לוין רצה לפנות לוועדת האיתור כפי שנקבע בדוח ועדת שמגר ואומץ על ידי הממשלה עוד לפני שניים וחצי עשורים, אך לאחר שנכשל באיוש ועדת האיתור החליט להקים ועדה חדשה, שתורכב כאמור מחברי הממשלה עצמה שימליצו לממשלה אם לפטר את בהרב־מיארה.

לא מיותר לציין שחברי הוועדה כבר הביעו מזמן את דעתם שצריך לפטר אותה והוועדה הזאת הייתה בגדר ועדת קישוט. לכולם ברור שהמהלך הזה ייכשל כישלון חרוץ, אך המטרה לא הייתה ההצלחה אלא החברים שהצלחנו לריב איתם בדרך. אבל כאן יש טעות שרווחת בציבור: לא תמיד מי שצועק הכי

נכה קונים דירה: 3 שנים תשלום המשכנתא עלינו

דירות
4 חדרים
לאכלוס
מיידי

הזדמנות להגשמת חלום למגורים בדירה
איכותית משלכם בכרמי הנדיב בקרית מלאכי

הכל בהישג יד
בלי להכנס לרכב

סביבה
מטופחת

מוסדות חינוך,
בתי ספר
וגני שעשועים

להנות
מקהילה
חמה

נכנסים לדירה היום ומתחילים לשלם משכנתא רק בעוד 3 שנים

כרמי הנדיב
לגור בלב החדש של ישראל

www.carmay-hanadiv.co.il
Tanya@carmay-hanadiv.co.il
waze: מרכז המבקרים // f // @

טל' מרכז
מבקרים ***8214**
יזמים | רובע שני | מציאות בבנייה | ציפחה

"הפרקליטות הצבאית רודפת את הלוחמים"

יצחק מושקוביץ, לוחם מצטיין באגוז, הגן על בני משפחתו מפני שני ערבים שאיימו לתקוף אותם בירושלים. בלהט בלתי מוסבר, החליטה הפרקליטות הצבאית להגיש נגדו כתב אישום חמור, שגרם לסילוקו מקבע וממילואים, ועוד התעקשה להגיש ערעור אחרי שהורשע כדי להחמיר את עונשו

→ לא הבין שמוך מערכת כזאת מצבו יכול רק להידרדר. יצחק מושקוביץ בעת שירותו הצבאי

השטח החיים שבו למסלולם.

בבוקר לא בהיר אחד, שנה וחצי אחרי האירוע בבית צפפא, קיבל מושקוביץ הודעה שהוגש נגדו כתב אישום בבית הדין הצבאי בעוון שימוש בלתי חוקי בנשק ואיומים. הפרקליטות הצבאית החליטה שיש להגיש נגדו כתב אישום פלילי בשל האופן שבו פעל מול שני הבריונים בצומת, והוא זומן להתייצב בבית הדין. ברגע אחד הוא הפך מלוחם לנאשם. בערך אחת לחודש נדרש מושקוביץ להתייצב בפני בית הדין, לשמוע את שני הערבים מעידים נגדו ולשבת על ספסל הקלון. ולא פחות חמור מזה מבחינתו, בדיוק באותה תקופה הסתיים שירותו הסדיר שלו ביחידה, והוא נדרש להמשיך לארבעה חודשי קבע כנהוג בחטיבת הקומנדו. אלא שעל פי הנהלים באכ"א, חייל שמתנהל נגדו תיק פלילי אינו יכול להתקבל לשירות קבע. וכך נאלץ מושקוביץ על כורחו, ועל כורחה של היחידה שרצתה בו, לעזוב את הצוות ולסיים את שירותו.

מושקוביץ, כעת חייל משוחרר, המשיך לקבל מפעם לפעם זימונים לבית הדין ולעבור את מסע ההשפלה. ואז הגיע בוקר השבעה באוקטובר. הוא שמע על המתרחש בדרום, ומיד היה ברור לו שהוא קופץ. בלי צו מילואים, בלי קבע, פשוט להציל את אחיו בדרום. הוא לקח את האקדח האישי שלו וזוג מדים פרטי ששכב בארון, ונסע דרומה תוך שהוא מתקשר לכל מי שיכול היה בצוות וביחידה. כבר בשעות הבוקר המוקדמות, בטרם התעורר צה"ל מתרדמתו, הוא חבר לצוות של לוחמים חסרי מסגרת באגוז, שהוביל מפקד היחידה לשעבר אלוף־משנה אפרים תהילה. אותו אחד שבהמשך אותו יום, אחרי פציעתו של המפקד המכהן אלוף־משנה משה פסל, החליף אותו כמפקד היחידה. הם טסו על כביש 232 זרוע המוות, העמיסו פצועים והרוגים משדות הקטל שסביב מתחם מסיכת הנובה, כיוונו אוטובוסים עם פלוגות לוחמים לנקודות לחימה בזמן שבו הפיקוד והשליטה הצה"ליים קרסו, ובערב עוד הספיקו לכבוש מחדש את מוצב

שתי דלתות הרכב נפתחות, ומתוכו מגיחים שני הצעירים בתנועה מאיימת לעבר רכבו של יצחק. באינסטינקטים של לוחם הוא מזהה את הסיטואציה, וקופץ לעצור אותה לפני שתגיע אל אחיו הקטנים והמפוחדים. הוא יוצא מהרכב, לוקח כמובן את הנשק האישי שלא יכול להישאר שם לבד, ומתקדם לעברם. "כנסו לרכב", הוא צועק להם. אלא שאז הוא מזהה שהשניים החליטו ללכת עד הסוף לעימות

יש כתב אישום, אתה תקוע

שני הבריונים, כך מסתבר, השיגו את מה שרצו. תיעודי הווידאו החלקיים שצילמו, בדיוק מהנקודה שנוחה להם באירוע, הועברו מיד למשטרה. המשטרה, שהבינה שמדובר בחייל בשירות סדיר, העבירה את החקירה למצ"ח. עד מהרה מצא מושקוביץ את עצמו מוזמן לחקירה מאיימת במשרדי הארגון. "הושיבו אותי מול הערבים, והיינו צריכים לתת גרסאות", הוא מספר ל"בשבע", "אני דבקתי בגרסה אחת, מה שבאמת היה מבחינתי, אבל הערבי שישב מולי תיקן בכל פעם את הגרסה שלו לפי הצורך. אני אומר לחוקרת: את לא רואה שהוא משנה את הגרסה כבר בפעם החמישית? אבל היא כמובן לא התייחסה. קיבלו את דבריו, ולפי זה המשיכו בחקירה".

גם ביחידת אגוז, שבה שירת, ערכו למושקוביץ תחקירים. הוא ישב מול מפקד היחידה, סגנו ועוד שורה של בעלי תפקידים רלוונטיים, ושטח בפניהם את גרסתו לאירוע. האמירה שלהם הייתה חד־משמעית: פעלת כראוי, הגנת על משפחתך, אתה ממשיך לשרת ביחידה כרגיל. הוא המשיך בשירות פעיל כלוחם, השתתף במבצעים ובפעולות של היחידה ועל פני

מאיימת. הפעם השניים באו מצוידים בתוכנית. הם שולפים טלפונים סלולריים ומתחילים לצלם את יצחק תוך כדי התקרבות והתגררות. "תרביץ לנו", הם קוראים לעברו, "תתקשר למשטרה". יצחק, שראה אותם מתקרבים לטווח מגע, הרים את הנשק, כיוון אותו לעברם וקרא להם להתרחק. זה רק עורר אותם עוד יותר. כשאחד מהם, חמוש כאמור בסלולרי מצלם, התקרב לטווח אפס, יצחק הדף אותו עם הנשק וצעק "אני דופק לך כדור בראש, אני לא צוחק". הרוחות התלהטו עוד יותר, והערבי ניסה שוב להתקרב ליצחק. אז דרך מושקוביץ את נשקו וצעק: "אני לא צוחק, עוף לי מהעיניים". בשלב הזה נבהלו שני הערבים וחזרו לרכב.

עד כאן הסיפור נשמע כמו עוד התנכלות בריגות של ערבים ליהודים, מעשים שבכל יום בארץ הקודש. על כך לא הייתי מטריח את קוראיי. אלא שמאותו רגע החלה רדיפה בלתי נתפסת של הפרקליטות הצבאית נגד לוחם אגוז יצחק מושקוביץ, שנמשכה ממש עד לפני שבוע. רדיפה שצריכה לקומם כל אזרח יהודי, שלוחמי צה"ל וזכותו של כל יהודי להגנה עצמית יקרים לו.

פברואר 2022, צומת בית צפפא בירושלים, שעת אחר צהריים סואנת. משפחת מושקוביץ נרגשת לקראת חתונת הבת, שתיערך באולם באזור התעשייה תלפיות. יצחק, שסיים ממש כעת מסלול באגוז, מסייע ארבעה מאחיו הקטנים ברכב. הוא ממתין בסבלנות בתור המשתרך לעבר הפנייה ימינה אל הכביש הראשי. הנשק מהצבא מונח צמוד אליו, ליד מושב הנהג. מוזיקה של חתונה מתנגנת ברמקולים. במראה השמאלית הוא מזהה רכב שמתקדם במעלה התור דרך הנתיבים הפנויים הממשיכים ישר, ומנסה להשתלב באגרסיביות סמוך לרמזור. הרכב ניסה לאתר את הפראיר שייבהל מבריונותו ויאפשר לו להשתלב, אך התקשה. אחרי כמה ניסיונות כושלים, יושבי הרכב מחליטים להתלבש על משפחת מושקוביץ. הם נצמדים עד למגע ממש, מנסים שוב ושוב, ומשלא הצליחו מתחילים לקלל את יצחק הנהג ולירוק לעברו דרך החלון.

בתוך הרכב החלה בהלה. יצחק מזהה שכמו רבים מהרכבים שסביבו - מדובר הלא בשכונה ערבית - ברכב שמנסה להדוף אותו יושבים שני צעירים ערבים. עוד כמה ניסיונות מבהילים, שני הצעירים מתייאשים ומשתלבים ממש מאחורי רכבו של מושקוביץ. אלא שרגע אחד לאחר מכן, כשטור הרכבים הארוך נעצר ברמזור אדום, יצחק קולט במראה האחורית מחזה מאיים: שתי דלתות הרכב נפתחות, ומתוכו מגיחים שני הצעירים בתנועה מאיימת לעבר רכבו של יצחק. באינסטינקטים של לוחם הוא מזהה את הסיטואציה, וקופץ לעצור אותה לפני שתגיע אל אחיו הקטנים והמפוחדים. הוא יוצא מהרכב, לוקח כמובן את הנשק האישי שלא יכול להישאר שם לבד, ומתקדם לעברם. "כנסו לרכב", הוא צועק להם. למראה הלוחם הם נרתעים מעט, ועושים חצי תנועה של חזרה אל המושבים. יצחק מסתפק בזה, וחוזר אל מושבו. אלא שאז הוא מזהה במראה שהשניים החליטו ללכת עד הסוף לעימות. הם שוב יוצאים מהרכב ומתחילים להתקדם. יצחק יוצא שוב ומתקרב אליהם בתנועה

מפעל הפיס
הכל חוזר לקהילה

וְקָנָה לָךְ חֵבֶר

קול קורא לכתובת חיבורים תורניים
מיוזמת מפעל הפיס

בנושא:

שליחות בהלכה

בדיני ברכות, נזיקין וגיטין וכו'

פרס ראשון
₪35,000

פרס שני ₪25,000 • פרס שלישי ₪15,000
ופרסים נוספים בסך אלפי שקלים

חברי וועדת השיפוט הרבנים הגאונים שליט"א:

יו"ר הוועדה - הרב יעקב שפירא

הרב יעקב אריאל • הרב זלמן מלמד • הרב יגאל לרר

הרב אהרון פרידמן • הרב בן ציון אלגזי • הרב אייל גריינר

הרב יהונתן אביב - ראש המסלול

לפרטים ולהשתתפות:

דואל: chiburim2025@gmail.com

טל: 03-3135722 | אתר: www.nativ.co.il/pais

מועד אחרון לשליחת חיבורים: ז' תשרי תשפ"ו 29.9.25

←
לשיטת השופט יש לקבל את גרסת הפלשתינים על פני לוחם סיירת. דיון בבית משפט צבאי (אילוסטרציה)

צילום: אבשלום שושני פלאש 90

←
כיסופים. בימים שאחר כך הם המשיכו לסרוק את האזור בחיפוש אחר מחבלים. הם קפצו לצפון, חזרו לדרום, ובאופן כללי לא נחו לרגע.

כעבור שלושה שבועות הבחינה שלישות היחידה שמושקוביץ נלחם במשך כל התקופה הזאת בלי שום מעמד רשמי. הם ניסו למצוא דרך להחזיר אותו לצוות שלו על פי כללי אכ"א, אך מושקוביץ היה תקוע עמוק בין הכיסאות - שירות קבע נאסר עליו בגלל כתב האישום, ותקן למילואים בתוך צוות סדיר אין. מושקוביץ היה מאוכזב, אך לא ויתר. בזכות מאמצים אדירים הוא הצליח לקבל ממח"ט הקומנדו תקן שיאפשר לו לשרת עם הצוות. במשך מאה ימים הוא שירת בצפון ובעזה, תוך הקרבה ומסירות נפש, אך בתום הסבב הראשון הובהר לו שלא יוכל להשתמש יותר בתקן הזה. הוא ניסה להתקבל למילואים במספר גדול של חטיבות, אבל כולן נאלצו לעדכן אותו בוו הלשון: על פי כללי אכ"א, אין אפשרות לנייד ליחידת מילואים חייל שעומד נגדו כתב אישום. אתה תקוע.

המוטיבציה רק גברה

בזמן שמושקוביץ המאוכזב הוכרח לשבת בבית ולא לשרת במילואים, ההליך נמשך במלוא המרץ. מלחמה או לא מלחמה, בפרקליטות הצבאית ובבתי הדין הצבאיים ממשיכים להתעסק בעיקר. הוא הוזמן לאין-ספור דיונים משפיליים, עד שבינואר האחרון הגיע הדין האחרון והמסכם, שבו ייתן פסק הדין. מושקוביץ, שבתמימות המעטה שעוד נותרה לו ביקש לדבר בפני השופטים לפני הקראת פסק הדין ולשכנע אותם שהוא אינו עבריי, נענה בציניות על ידי אב בית הדין, סגן אלוף שאול ארבל, שאין זה מומלץ עבורו. אם השם הזה מזכיר לכם בכיר בפרקליטות הצבאית בעבר עם אותו שם משפחה, אינכם טועים. מדובר באחיו של שר הפנים עד לא מזמן, משה ארבל מנ"ס.

פסק הדין הימם את מושקוביץ ואת עורך דינו מטעם 'חונג'ר', עדי קידר. בית הדין הצבאי החליט להרשיע את מושקוביץ בשני הסעיפים, תוך שהוא מקבל את גרסת הערבים ודוחה את גרסתו של הלוחם, כפי שהובאה בתחילת דברינו. השופט ארבל, יחד עם השופטים נעמאן ח'טיב ונתי צור-זוריסט, קיבל את הגרסה המיתממת שלפיה שני הערבים רק התבלבלו בדרך וניסו להשתלב בנימוס ומושקוביץ הוא שהתגרה בהם וקילל אותם דרך החלון, וגם לאחר מכן הוא עצר את רכבו בכוונה תחילה כדי לחסום אותם ולצאת לתקוף, ורק כתגובה להתקפתו הפראית הם נאלצו לצאת מרכבם כדי להתגונן.

חשוב לציין שאין ראיות תומכות ממשיות להכריע בין הגרסאות. כלומר, אין מצלמות שתיעדו את האירוע מלבד מצלמות הטלפון של שני הערבים שנדלקו בשלב מאוחר שלו. אין עדי ראיה חיצוניים.

זו גרסה מול גרסה, וכנראה לפי שיטת השופט ארבל יש לקבל את גרסת הפלשתינים המדוכאים באופן אוטומטי על פני גרסה של לוחם סיירת אכזר. כעבור שלושה חודשים הגיע גזר הדין, שהדהים את מושקוביץ לא פחות. השופטים גזרו עליו חודשיים מאסר בפועל, עוד חודש של עבודות שירות, עוד חצי שנה על תנאי וגם קנס כספי שעליו לשלם לנפגעים כביכול. מושקוביץ ההמום רצה מיד לערער ולדרוש צדק, כלוחם נעדר עבר פלילי שגם לא הסתבך בשום בדל איום שלוש שנים לאחר המקרה. אבל, תמים שכמותו, הוא לא הבין שמול מערכת כזאת מצבו יכול רק להידרדר. בעצת השופט ועורכי דינו הוחלט שהוא יספוג את העונש, יעבור את ההשפלה ויתחיל בחיים חדשים. אלא שאז קרה דבר מדהים.

שנה וחצי אחרי האירוע בבית צפפא קיבל מושקוביץ הודעה שהוגש נגדו כתב אישום בבית הדין הצבאי בעוון שימוש בלתי חוקי בנשק ואיומים, וברגע אחד הוא הפך מלוחם לנאשם. בדיוק באותה תקופה הסתיים שירות הסדיר שלו ביחידה, והוא נדרש להמשיך לארבעה חודשי קבע כנהוג בחטיבת הקומנדו. אלא שעל פי הנהלים באכ"א, חייל שמתנהל נגדו תיק פלילי אינו יכול להתקבל לשירות קבע. ואז הגיע בוקר השבעה באוקטובר

דמה של הפרקליטות הצבאית לא התקרה. הגם שעברו שלוש שנים, הגם שמושקוביץ סיכן את חייו למען המדינה אין-ספור פעמים, הפרקליטים הנחושים של צבא ההגנה לישראל החליטו שהם מערערים על קולת העונש. לא די להם הסבל שעבר לוחם אגוז עד כה, לא די להם גזר הדין המשפיל שקיבל, הם רוצים לראות אותו נכנס לכלא להרבה זמן. פשוט אירוע בלתי נתפס. הערעור הוגש לבית הדין הצבאי לערעורים, והפעם נידון בוריוות יחסית. בתוך כמה חודשים התקבל לפני שבועות ספורים גזר הדין בערעור.

יש בו שינויים קלים לטובה ושינויים קלים לרעה: מצד אחד, הכליאה בפועל הומרה בעבודות צבאיות וכליאה על תנאי, ומצד שני - לתקופה ארוכה יותר של ארבעה חודשים והורדת הלוחם לדרגת טוראי. בשורה התחתונה, הפרקליטות הצבאית לא הצליחה להרע למושקוביץ יותר, כפי שחפצה, אבל הביזיון של התעמרות משפטית בלוחם זה"ל לא נמחה.

"יש במדינת ישראל גוף שנקרא הפרקליטות הצבאית", אומר מושקוביץ ל'בשבע', "ואין לו שום הבחנה בין טוב לרע. מבחינתו האויב מועיל יותר גרוע מהאויב שמעבר לגדר. זה מה שמניע אותם. זו האידאולוגיה שלהם. הלוחמים בצבא, ועוד יותר הדתיים שבהם, הם מחרחרי מלחמה וצריך לסכל אותם בכל דרך. ככה הרגשתי לכל אורך המשפט. זה המניע העיקרי שלהם, גם של הפרקליטות וגם של השופטים. שום דבר ענייני לא היה במשפט הזה. אפס ענייניות. עיוותו שם כל אמת".

גם עורך הדין עדי קידר, שמחזיק בניסיון עשיר ביותר בייצוג מול הפרקליטות הצבאית, מזהה מגמות פסולות בארגון. "עצם הגשת הערעור על ידי המדינה במקרה כל כך מורכב, היא ההוכחה הניצחת על הרדיפה המתמשכת של גורמי הפרקליטות והתביעה הצבאית נגד לוחמי זה"ל", הוא אומר, "מדובר בגוף שמנותק מהלוחמים. אני שמח שערעור הפרקליטות הצבאית שלא הסתפקה בעונש מאסר בפועל נדחה, ומנגד התקבל הערעור שלנו והעונש ירוצה בדרך של עבודה צבאית. באופן הזה לא יישאר ללוחם רישום פלילי, והוא יוכל לשוב לשרת במילואים לאחר שהשתתף במלחמה בעצמות גבוהה בתוככי עזה ובצפון".

מושקוביץ עצמו לא נסוג אפילו מילימטר במוטיבציה שלו לשוב לשרת במילואים. למען האמת, הוא מעיד על עצמו שרצונו לתרום אפילו גבר. "אנחנו נלחמים בקומה זקופה, לא מתוך מסכנות או התקרבנות", הוא מדגיש. החלום שלו, ככל שהממסד הצבאי יאפשר לו, הוא לצאת לקורס קצינים במילואים ולהגדיל את ההשפעה והתרומה שלו לצה"ל. אם זה אכן יתממש, תהיה זו תשובה ראויה למסכת הרדיפה.

מדובר צה"ל נמסר בתגובה: "הטענות בשאלתא משוללת כל יסוד ומוטב שלא היו נטענות. ההחלטות בפרקליטות הצבאית מתקבלות מטעמים עניינים ומקצועיים בלבד.

בית הדין הצבאי הרשיע את הנאשם, לאחר ניהול הליך משפטי מלא, בעבירות של שימוש בלתי חוקי בנשק ואיומים. בית הדין הצבאי קבע כי לא קמה לנאשם כל סמכות לפעול כפי שפעל באירוע, ושביגוד לגרסתו, לא היה מצוי הנאשם בכל סכנה או איום. בהחלטתו הסתמך בית הדין גם על עדויות וצילומים מהאירוע.

הנאשם ערער על הרשעתו לבית הדין הצבאי לערעורים, אך לאור הערות השופטים משך את הערעור ונטל אחריות על מעשיו. ■

מכון פוע"ה

פוריות ורפואה על-פי ההלכה

משולחנה של אפרת סוויסה

עובדת סוציאלית קלינית ומומחית בפסיכותרפיה בפוריות במכון פוע"ה צפון-יקנעם

הם נכנסו לחדרי, זוג מקסים בשנות ה-40 לחייהם. "תמר ואני, מתגוררים בזכרון יעקב, הגענו לייעוץ רפואי-הלכתי במכון, כאן בשלוחה הצפונית. לאחר שנתיים של טיפולי פוריות מתישים". פתח יואב את דבריו והמשיך "אני גרוש עם ילד מנישואיי הראשונים, ותמר, רווקה שנישאה לי בהיותה כבת 38. חלמנו יחד על ילדים משותפים, אך חודשים ארוכים של בדיקות, הזרעות וטיפולי IVF לא נשאו פרי. לאחר בירור מעמיק מול גורמי רפואה וייעוץ עם גורמי המכון, הבנו שהדרך הסבירה ביותר להרות היא באמצעות תרומת ביצית". יואב סיים את דבריו ושניהם נשמו עמוקות. "זהו רגע קשה מאוד" אמרה תמר והישירה מבטה אליי "תמיד חלמתי על משפחה מרובת ילדים וכעת אני נאלצת להתמודד עם האכזבה שלא אוכל לשאת ילד מביצית שלי, ועם ההשלמה שנוכח גילי, כנראה לא אספיק להרחיב את משפחתי כפי שחלמתי". אמרה תמר בעצב והמשיכה "יואב מרגיש שכוחותיו נחלשים, ולא תיאר לעצמו שבתחילת שנות ה-40 לחייו יצטרך להתמודד עם אתגרים כאלו. הוא רוצה להיות סלע איתן עבורי, אך חסריו לו הכלים לספק לי את התמיכה הנדרשת".

"אני רואה את כאבכם ומבינה את המורכבות. אתם במקום בטוח ואני נעבד יחד את התחושות על מנת להתקדם אל ההורות באופן שמוח ושלם" חייכתי לשניהם. הם חייכו אליי בחזרה.

כמטפלת קלינית המלווה זוגות ונשים במצבים כאלה, אני פוגשת את הכאב הזה לעיתים קרובות. בשלב האבחון, אני מבצעת מספר הערכות שונות, כולל הערכות תפקודיות, קליניות, ולעיתים גם רפואיות והלכתיות, תוך התייעצות עם המכון. את הזוגות אני מקבלת בשלוחה המחוזית הצפונית של מכון פוע"ה ביקנעם, שם הרב ליאור שגב, יועץ ופוסק במכון, מלווה אותם בהיבטים הרפואיים וההלכתיים לאורך הדרך.

במהלך הטיפול, אנו עובדים יחד באמצעות כלים מעולמות תוכן שונים כמו וונטילציה, זיהוי מחשבות אוטומטיות, ניתוח אמונות שגויות וכתובת יומן רגשי. אנו מצליחים לוקק יחד את האמונה הפנימית של תמר ונשים המתמודדות עם הסוגיה באימהות שלהן - זו שלא נמדדת ב-DNA, אלא באהבה, במסירות ובבחירה היומיומית להיות שם עבור הילד שיוולד. בנוסף, אנו משתמשים בכלים שונים מעולם הטיפול הווגי כדי לבחון את האתגרים בוגויות העולים בעקבות ההתמודדות מול אתגרי הפוריות.

השיח במכון מתנהל בשיתוף רבנים, רופאים ומטפלים, כך שהזוג זוכה למעטפת הוליסטית, רגשית והלכתית כאחד. במרחב בטוח, דיסקרטי ואמפתי, המאפשר לעבד את המורכבויות ולהתקדם אל עבר ההורות - בגוף, בנפש ובאמונה.

באשר ליואב ותמר, הם המשיכו לעבר המסע שלהם עם טיפולים רפואיים בשילוב הייעוץ שלנו במשך כשנה וחצי מורכבים. לפני כשבוע הם התקשרו אליי מאושרים - "נקלטנו" אמרו בשמחה. כעת לקראתם מסע ותפילה להצלחת ההריון והלידה. אנחנו לחלוטין עימם.

עבורי כל מפגש בקליניקה הוא תזכורת להורות לקב"ה על הזכות שנפלה בחלקי להיות חלק קטן במסעם של הזוג להורות.

השלוחה המחוזית של מכון פוע"ה בצפון, ממוקמת ביקנעם ופועלת במבנה חדש, מכבד ודיסקרטי מטעם העירייה. המענה הרפואי-הלכתי ניתן ללא עלות. הטיפולים הרגשיים מתקיימים בעלות מסובסדת.

אתם מוזמנים ליצור קשר
051-2419961 נשמח לעמוד לרשותכם.

מפעל הפיס
הכל חוזר לקהילה

וְקָנָה לָךְ חֵבֶר

קול קורא לכתיבת מאמרי הגות לנשים
מיוזמת מפעל הפיס

בנושא:

שבע יפול וקם

שיקום ובנייה מחדש לאחר משברים אישיים או ציבוריים
על פי עיון בתנ"ך והגות בדברי חז"ל בנושאי תקומה ותקווה עם
חקר היסטורי על קהילות או בודדים שהתרוממו לאחר נפילה.

פרס ראשון
₪35,000

פרס שני ₪25,000 • פרס שלישי ₪15,000
ופרסים נוספים בסך אלפי שקלים

הגב' רוחמה פז – רכזת המסלול

לפרטים ולהשתתפות:

דואל: chiburim2025@gmail.com

טל: 03-3135722 | אתר: www.nativ.co.il/pais

סניפי אור החיים

מועד אחרון לשליחת חיבורים: ז' תשרי תשפ"ו 29.9.25

"המגזר שלנו באמת הוא כת של אוכלי חיים"

זמן קצר אחרי ההודעה המרגשת על אירוסיה, הדס לוינשטרן – אלמנתו של אלישע וארוסתו הטרייה של הוד – מדברת בגילוי לב על הבחירה בחיים על פני שקיעה באבל, על התופעה המשמחת של אלמנות המלחמה שנישאות שוב, ועל הקשר החדש שנולד מתוך חוויות אובדן משותפת

→

"אין לי ספק שאלישע היה השדכן שלי".
הדס לוינשטרן

צילום: אביטל הירש למקור ראשון

לעולם כל אחד יאהב את בן הזוג הראשון, וגם הילדים".

מספיק שפע לכולם

הוד והדס יגדלו כעת תחת קורת גג אחת עשרה ילדים, כולם מתחת לגיל 14. לוינשטרן לא נבהלת מהמשימה, ומספרת כי הם משקיעים כעת רבות, גם באמצעות ליווי מקצועי, בחיבור שתי המשפחות. "זה אפשרי, זה קורה, לאט לאט. לכל אחד מהילדים יש מנגנון נפש משלו. יש לנו את הפריווילגיה לגור באותו רחוב, ואז יותר קל למשל להתחלק בסעודות שבת ולחזור כל אחד הביתה, זה נותן המון אוויר".

אבל גם כשהיא צוללת אל בניית הבית הפרטי, לוינשטרן, שמגדירה עצמה תלמידה של הרב חיים דרוקמן זצ"ל, לא מתכוונת לנטוש את העיסוק בכלל. במהלך השנה וחצי שחלפו השקיעה רבות מזמנה בשיעורים, הרצאות והופעות בכל רחבי הארץ, שהתאפיינו ברוח של התחזקות, הרמת הרוח ועין טובה. "למדתי מהרב דרוקמן שכל הברכה טמונה בכלליות. אני מודה לקדוש ברוך הוא על הזכות לחזק את נשות ישראל, וכמובן שאמשיך הלאה. אומנם מחר ספציפית אלך לקנות בגדים לאירוסין, ויש לי עשרה ילדים קטנים, אז אני צריכה לנשום. אז אני עוד לא יודעת מתי ואיך, אבל ברור שאמשיך. כשבישרתי לרב יהושע שפירא על האירוסין, הוא אמר: עכשיו את צריכה ללמד תורה עוד יותר. שאלתי אותו: איך? הוא אמר שהוא לא יודע, אבל הורה לי ללמד יותר, וכך אעשה".

בתקופת האלמנות עסקה לוינשטרן בעצמה בתחום השדכנות ואף הביאה זוג אחד בזיווג שני אל החופה. חמש נשים שסייעו אצלה בבית הספיקו אף הן להנישא בתקופה הזאת. נושא הרווקות מעסיק אותה מאוד, והיא מבקשת לנצל את הבמה כדי לשלוח מילות חיזוק דווקא לרווקות, אלו שעוד לא טעמו את טעמו של זיווג ראשון: "הקדוש ברוך הוא נותן ויש לו יכולות אינסופיות", היא מזכירה. "זה לא שיש רק גל אחד של מתנות, אז אם אני זכיתו זה מוריד את הסיכוי לאחרת. לקדוש ברוך הוא יש יד רחבה ופתוחה. אני יודעת שיקראו את זה גם נשים שעוד לא זכו לזיווג ראשון, שאולי יחשבו: רגע, זה לא הוגן בסטטיסטיקה שמישהי מתחתנת פעמיים ומישהי לא מתחתנת בכלל. אז תדעו שזה לא נכון, השפע יורד לעולם והוא יורד לכולם. וההפך, ככל שנהיה יותר בעין טובה ונפרגן, אז ה' עוד ייתן בכפל כפליים. אני מברכת את כל הרווקות, הגרושות והאלמנות, כי באמת ה' יכול הכול!"

תאריך החתונה עוד לא ידוע, אבל אירוסיהם של הוד והדס צפויים להתקיים היום (חמישי). האירוע, כמו כל חייה המחוברים לכלל, פתוח מבחינתה לציבור הרחב. "אנחנו אנשים של עם ישראל, והעם כולו מוזמן. עם ישראל ראוי לשמחות האלה, לניסים. פתאום הקדוש ברוך הוא נותן את כל זה, היינו כחולמים". ■

"אני החלטתי לא למות יחד עם אלישע. יכולתי למות איתו, אבל החלטתי מהרגע הראשון שאני חיה. ולהיות חיה זה לאהוב ולהיות נאהבת. להכניס ללב שלי איש חדש, עם בנות מהממות שהן פשוט צ'ופר. ומהצד השני, לקחת אישה עם שישה ילדים זה לא תיק. אני לא תיק. שווה להיות איתי ושווה להיות עם הוד, ונכון שביחד יש לנו עשרה ילדים"

לבחור בחיים: "בסוף זה החיים. אני החלטתי לא למות יחד עם אלישע. יכולתי למות איתו, אבל החלטתי מהרגע הראשון שאני חיה. ולהיות חיה זה לאהוב ולהיות נאהבת. להכניס ללב שלי איש חדש, עם בנות מהממות שהן פשוט צ'ופר. ומהצד השני, לקחת אישה עם שישה ילדים זה לא תיק. אני לא תיק. שווה להיות איתי ושווה להיות עם הוד, ונכון שביחד יש לנו עשרה ילדים".

לוינשטרן היא חלק בשרשרת משמחת ומרפאת של אלמנות מלחמה שהתארכו ונישאו. ברשימה הזאת אפשר למנות את שקד קוגן (אלמנת דובי קוגן) שנישאה לשימי ליברמן, מיתר אליהו (אלמנת ידידיה אליהו) שנישאה לברוך צורי נוקד, אודיה פניגשטיין (אלמנת מעוז פניגשטיין) שנישאה לאלחנן עטייה, גלית ויזל (אלמנת אלקנה ויזל) שנישאה לרחמים עמרני, והמאורסת הטרייה ביותר - צוף אשחר (אלמנת הרב נערן אשחר), שבישרה רק השבוע על אירוסיה לעמיתיה וייס מאפרת. לוינשטרן סבורה שהגשם המבורך הזה מלמד על דבר אחד - חיים. "יש פה אירוע גדול של אנשים בריאים, שמחים, חיים, שרוצים לחיות. המגזר שלנו באמת הוא כת של אוכלי חיים - אוהבים את החיים!" היא מרפררת כבומרנג להגדרה שטבע השמאל על המגזר הדתי.

היא מסרבת להגדיר את התופעה במושגים של מהירות, ומסבירה שמי שלא חווה את חיי האלמנות לא מבין בכלל את מושגי הזמן. ובכל אופן, מוסיפה: "אם זכית בלוטו בפרס הגדול, תגידי 'רגע', לא מתאים לי עכשיו?" זה לא מוזק את האהבה הענקית שהייתה,

בית ספר, למשל. יצא ככה שבכל מיני נקודות הצטלבו דרכינו בדברים מאוד עדינים, ונוצר קשר. גם הוד לא חיפש להתחתן עכשיו. שנינו לא ממש היינו בעניין, אבל נקשרנו זה לזה בהיותנו שני אנשים שגרים באותו רחוב וחולקים צער וגעגוע משותף. זה עזר לתהליך. אנחנו לא היינו בעניין, אבל הקדוש ברוך הוא כן", היא מסכמת. "בסוף המכנה המשותף הוא זה שחיבר בינינו".

מה התחושות בעקבות האירוסין, האם פרק ב' אכן מורכב יותר?

הדס ממשיכה לדבוק בקו האופטימי ומלא החיים שליווה אותה גם בתקופות הקשות: "ההפך, זה הרבה יותר טוב מכלה בת 19 שרק מתחתנת. מה היא יודעת בכלל מה זו אהבה? אין לה שמץ של מושג. אנחנו באמת באנו ממערכות יחסים אוהבות, מגדילות, משמעותיות, אנחנו יודעים מה זה לאהוב", היא מתארת את הזוגיות החדשה עם הוד. "זה כמו לוחות ראשונים ולוחות שניים. פרק ב' בא על גבי פרק א' - כל האהבה שהייתה ביני ובין אלישע, וכל האהבה שהייתה בין הוד לחגית, באה בעוצמה יחד איתנו, זו אהבה כפולה ומכופלת".

היא דוחה את החוששים והמצקצקים מפני האתגר בחיבור שתי משפחות וזוגיות חדשה: "ההסתכלות שלי על החיים היא לא: וואי, איזה אתגר, איך נעשה את זה? אלא: איזה דבר מדהים, איזה מתקן לונה פארק ה' הכין לנו בחיים האלה. הוא שם אותי פה ואני עולה על המתקן הזה, עם העליות והירידות". אבל לפני הכול, היא מסבירה, להתחתן זו החלטה

לפני שיצא בפעם האחרונה לעזה, לקרב שממנו לא חזר, נכנס אלישע לוינשטרן עם אשתו הדס לחדר וביקש לומר לה דבר מה חשוב. "ישבנו בחדר רק אני והוא, ואלישע אמר לי: הדס, אם קורה לי משהו - תתחתני כמה שיותר מהר. התחלתי לבכות", משחזרת הדס לוינשטרן את הדו־שיח הבלתי אפשרי ההוא. "מתוך הבכי שאלתי אותו: מה זה כמה שיותר מהר? אתה רוצה שאפתח את החלון והראשון שאראה אתה תתחתן איתו?!" אלישע המשיך אז לעמוד על שלו, אבל התשובה של הדס, שנאמרה בסגנונה ההומוריסטי והשנון גם מתוך הדמעות, הפכה כעבור שנה ושבעה חודשים לנבואה שהגשימה את עצמה.

"אנשים אמרו שהרסתי להם את תשעת הימים", צוחקת הדס לוינשטרן כשהיא משחזרת את פרסום בשרות האירוסין שלה להוד רייכרט בשבוע שעבר, בעיצומם של ימי האבלות על החורבן. למען האמת, הם עצמם התכוונו לצאת בהודעה רשמית שבוע מאוחר יותר, בט"ו באב. אבל היה מי שטרח להדליף את המידע הסודי, שהתפוצץ בקול ששון וקול שמחה טרם זמנו ומילא לבבות רבים באושר ונחמה. לוינשטרן הפכה לדמות מוכרת ואהודה מאז ששכלה את בעלה, ואירוסיה לו בחיבוק גדול של מעגלים רחבים שעקבו אחר דמותה החיובית ורבת העוצמה.

"אין לי ספק שאלישע היה השדכן שלי", משתפת לוינשטרן בגילוי לב בתהליך ההיכרות ופתיחת פרק ב'. היא תושבת חריש, אמא לשישה, מזורה ומרצה במסגרות תורניות שונות. "הרי בשיחה האחרונה שלנו שאלתי אותו אם הוא מתכוון שאפתח את החלון ואבחר את הראשון שאראה. הוא כנראה התכוון מאוד ברצינות למה שאמר, כי הוא דאג שהחתן שלי יהיה מישהו שגר בדיוק ברחוב שלי. זה כל כך מתאים לו לדאוג לי שזה יהיה הכי קל והכי מהר".

"אנחנו לא היינו בעניין, הקדוש ברוך הוא כן"

"אלישע היה אדם שאם אמר משהו - זה לא היה סתם. למדתי בחיינו המשותפים להקשיב לו ולעשות מה שהוא אומר, כי הוא תמיד היה צודק. אבל בהתחלה האמירה שלו להתחתן כמה שיותר מהר עמדה לי בגרון, היה לי מאוד קשה". ההצעות הגיעו אל לוינשטרן בשלב מוקדם יחסית. היא אומנם התכוונה להתחתן מחדש, אבל הקצב היה מדי מהיר בשבילה, וגם התגובה הייתה חריפה. "בכל פעם שמישהו רק התחיל לומר לי 'יש לי רעיון בשבילך', הייתי פיזית פשוט מקיאה. לא יכולתי".

אבל הזמן עבר ועשה את שלו, וגם הקדוש ברוך הוא ואלישע מלמעלה עשו את שלהם. החודשים חלפו, והדס מינתה שני מקורבים אליה שיהיו הצינורות הבלעדיים להעברת הצעות מתאימות בלבד. אולם בסופו של דבר, ההיכרות של הדס והוד לא נרקמה בדרכים המקובלות של שידוך, אלא במין התרחשויות שקרטה מאליה.

חגית רייכרט, אשתו של הוד, נפטרה סמוך ללידת בתה התינוקת. הוד נותר עם ארבעה ילדים, בהם תינוקת שאך נולדה. באותו רחוב בחריש התגוררה גם הדס, אלמנה ואמא לשישה ילדים, והצטלבויות החיים הפגישו ביניהם. "הבנות שלנו לומדות באותו

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

התחייבות למחיר הזול ביותר!!

COLDER
מצנן אוויר
COLDER DURO
תעשייתי 35,000
צג דיגיטלי + שלט | צידוד
ספיקת אוויר 35,000 מק"ש
מערכת בקרת הלחות
מאסיר עם לחץ אוויר גבוה
מחיר: **4,990 ₪**
מידות: 92X58X148

COLDER
מצנן אוויר
COLDER 22,000
צג דיגיטלי + שלט | צידוד
ספיקת אוויר 22,000 מק"ש
טכנולוגיית Blue Pads, פדים
צפופים מניילון, מעצים את
איכות הקירור
מחיר: **3,290 ₪**
מידות: 92X58X140

COLDER
מצנן אוויר
COLDER Vio
צג דיגיטלי + שלט | צידוד
ספיקת אוויר 15,000 מק"ש
טכנולוגיית Blue Pads, פדים
צפופים מניילון, מעצים את
איכות הקירור
מחיר: **2,490 ₪**
מידות: 140X85X46.5

COLDER
מצנן אוויר
COLDER Wizer
צג דיגיטלי + שלט | צידוד
ספיקת אוויר 15,000 מק"ש
טכנולוגיית Blue Pads,
פדים צפופים מניילון,
מעצים את איכות הקירור
מחיר: **1,990 ₪**
מידות: 140X85X46.5

COLDER
מצנן האוויר
COLDER LONGI PLUS
עיצוב מרשים גבוה וצר.
מידות: 1700X515X416
מחיר: **1,890 ₪**

COLDER
מצנן האוויר
COLDER Nero
צג דיגיטלי + שלט | צידוד
אוסמוסי כפול | ספיקת אוויר
10,000 מק"ש | עיצוב מתקדם
וייחודי-מראה מעוגל מרשים
מחיר: **1,690 ₪**
מידות: 118X78X49

COLDER
מצנן אוויר
COLDER Blue Line
המכשיר האידיאלי עם ביצועים
מרשימים | עוצמה 10,000 מק"ש
מיכל מים עצום של 100 ליטר
המאפשר זמן קירור רב
מחיר: **1,449 ₪**
מידות: 1183X433X664

COLDER
מצנן האוויר
COLDER Comco
קומפקטי וחסכוני | לוח מקשים
דיגיטלי | מיכל מים 55 ליטר | מיכל
מים ניתק בקלות מגוף המצנן
מחיר: **929 ₪**
מידות: 496.2X374.7X869.7

COLDER
מצנן האוויר
COLDER Combo
עוצמתי ואיכותי | למרפסת או
לגינה | 3 כניסות אוויר המסייעות
בניקת אוויר גדולה יותר | מיכל
מים 33 ליטר
מחיר: **899 ₪**
מידות: 495X360X980

COLDER
מצנן האוויר
Colder Poco
קומפקטי וחסכוני | קל ונוח
לנייד | לוח מקשים דיגיטלי
מיכל מים 25 ליטר | שלט
לשליטה נוחה מרחוק
מחיר: **549 ₪**
מידות: 420x340x840

ELECTRA
מסנן ומטהר
אוויר חם וקר
HEPA פילטר מתנה
נוסף מחיר: **699 ₪**
SKJ-CR026H

ELECTRA
מאוורר מגדל
מעוצב
זרימת אוויר חזקה
אלקטרה
מחיר: **377 ₪**
SKJ-CR065

אלקטרה
מאוורר עמוד
מערפל 18"
כולל מתז מים
אלקטרה
NINGBO OXEN
TSP45-MC
מחיר: **269 ₪**

ELECTRA
מאוורר עמוד
נירוסטה 16"
אלקטרה
FD-40M
מחיר: **199 ₪**

אלקטרה
מאוורר רצפתי
עוצמתי
להבי מתכת
אלקטרה
YF-FL2001
מחיר: **179 ₪**

אלקטרה
מאוורר
שולחני 16"
נירוסטה
אלקטרה
FT40M
מחיר: **179 ₪**

אלקטרה
מאוורר
שולחני 12"
נירוסטה
אלקטרה
FT30M
מחיר: **159 ₪**

אלקטרה
מאוורר רצפתי
עוצמתי
5 להבים
חזקים
אלקטרה
YF-BO2011
מחיר: **119 ₪**

אלקטרה
מאוורר
תלייה 18"
אלקטרה
RW-45C
מחיר: **149 ₪**

אלקטרה
מאוורר
תלייה 16"
אלקטרה
RW-40A
מחיר: **129 ₪**

אלקטרה
מכונות קרח אלקטרה
כמות קרח 12 ק"ג ביום
2 גדלים של קרח
מחיר: **399 ₪**
Z6E

אלקטרה
קטלן יתושים לבית
ולגינה אלקטרה
חסין אש
עם רגליות ושלפוחית
מחיר: **169 ₪**
GF-7CN

אלקטרה
קטלן יתושים
אלקטרה
GH-18N
מחיר: **99 ₪**

אלקטרה
קטלן יתושים
אלקטרה
2PC GH1G
מחיר: **29 ₪**

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

בתוקף עד-13.8.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | התחייבות למחיר הזול ביותר כנגד כל הצעת מחיר רשמית על אותו הדגם ובאותם תנאים | התמונות להמחשה בלבד

←
"אני שואל את תושבי
העוטף: אם תיחתם
עסקה שכוללת
את כל הדרישות
של חמאס – אתם
תחזרו הביתה?".
מחבלי חמאס
בשדרות

צילום: ארכיון מוקד
עיריית שדרות

דילמה שברא הסינוואר

מה יפגע יותר בנו יותר – כיבוש מלא של הרצועה, שיסכן את החטופים ואת המרקם החברתי בישראל, או כניעה לדרישות חמאס וחזרה למציאות שלפני שבעה באוקטובר? מבחינת גיבורי ישראל, תת־אלוף במיל' אביגדור קהלני ומנחם קלמןזון, התשובה ברורה: אסור להפקיר את עתיד המדינה, חייבים להכריע את חמאס

"צריך קול אחיד"

בתוך כך, הקריאות לעצירת המלחמה ולשחרור החטופים נמשכות. מנחם קלמןזון, אח שכול וחתן פרס ישראל, שב־7 באוקטובר לחם וחילץ מהתופת יותר ממאה מתושבי בארי, מתריע מפני ההשלכות הביטחוניות הרוות האסון לסיום המלחמה בעזה בתנאי חמאס. בפתח דבריו, קלמןזון משתף בזעזוע הרב שחש השבוע כשצפה בסרטונים הקשים של החטופים: "המראה הנורא של החטופים שובר את הלב, מזעזע, מטלטל וגורם לך לשאול את כל השאלות מחדש, אותן שאלות שאנחנו שואלים מהיום הראשון

של המלחמה. מה נכון לעשות? מה לא נכון לעשות? איזה ערך עולה על איזה ערך? ולפני הכול אתה פשוט רוצה לעזוב הכול ולהוציא אותם כמה שיותר מהר מהתופת. זה האינסטינקט", הוא משתף בתחושותיו, "הצעקה שעלתה לי מהלב כשראיתי את התמונות הייתה 'עזוב הכול, תשכח מהכול, רק תוציא אותם מהגיהנום'. ואחרי עוד רגע עלו המחשבות, ובמשך שעות הלכתי עם זה".

ומה חשבת?

"שעם כל הזעזוע הגדול שאני חווה, והוא בהחלט קשה ומטלטל, אני צריך לזכור טוב מאוד גם את התמונות האחרות שעולות במוחי מצעדים פזיזים ולא

תת־אלוף במיל' אביגדור קהלני: "לאורך המלחמה אנחנו הולכים בזהירות בגלל החטופים, וזה בסדר, ככה צריכה לנהוג מדינה הומנית שדואגת לילדיה. אבל מצד שני, הגענו למצב שבו שמים לנו אקדח ברקה ואנחנו אומרים: 'טוב, תלחצו...!' זה לא מתקבל על הדעת. אנחנו לא יכולים להפקיר את הביטחון הלאומי שלנו. צריך ללכת ולחפש שיטות אחרות לשחרור החטופים, אבל גם להכריע בשדה הקרב"

אחראיים שנעשו בעבר".
כמו מה?

"אני זוכר תמונות אחרות של אנשים שנרצחו, למשל התמונה של אחי אלחנן בידיים שלי, נושם את נשימותיו האחרונות, תמונות של הגופות, גברים ונשים, שאני הולך ביניהן בשבעה באוקטובר ומחפש שורדים, התמונה של דודי האהוב מיכי מרק שנרצח בדם קר מול ילדיו על ידי משוחררי עסקת שליט, ותמונות ילדיו היתומים ואשתו חוי, דודתי, שעדיין סוחבת בכל רגע בחייה את הניסיון שלהם לבצע בה וידוא הריגה. עולות כל התמונות שמתחוללות כשמורידים את ההגנות ולא נערכים כמו שצריך מול האויב, וכשחושבים שנדע להתמודד ונותנים לאויב להתחמש", הוא קובל, "אני בקשר עם תושבים משדרות ומהקיבוצים בעוטף במשך כל השנתיים האחרונות, גם אנשים שקוראים עכשיו לעסקה ולסיום המלחמה, ואני שואל אותם: תגידו, אם נחתמת עסקה עכשיו, אתם תחזרו הביתה? עם עסקה שכוללת את כל הדרישות של חמאס – אתם תחזרו הביתה? חלקם עונים בגלוי שלא, וחלקם עונים לי בשקט, כי הם באמת קרועים מול השכן שלהם שחטוף בעזה לבין מה שאנחנו יודעים שתכלול עסקה כזאת. השאלה שחייבת להישאל היא אם במציאות כזאת שהמלחמה מסתיימת היום, אנשים יהיו מוכנים לחזור לעוטף, ואם יחיו שם בביטחון".

בעצם יש כאן דילמה שלא ברא השטן. "כן ברא השטן, יחיא סינוואר", הוא משיב, "אנחנו בדיוק בנקודה שסינוואר רצה שנהיה בה. הוא רצה שנאכל אחד את השני. הוא האמין בקורי העכביש של נסראללה. ואחר כך אומנם התוודה שהופתע שעם כל המחלוקת וכל

מול היועמ"שים של השמאל

בצלמו הקול שלכם בבג"ץ

תומכים עכשיו במאבק
המשפטי של הימין!

פרסומ/כדי <

052-3114810
btsalmo.org.il/donate

לתרומה <

בצלמו
היועמ"שים של המחנה הלאומי

התרומות מוזכרות למס ע"פ סעיף 46

פסטיבל מותג

***מתנה**

על מאות מוצרים במגוון מחלקות

*הזול מביניהם **המבצעים בתוקף בין התאריכים 10-22.8.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם. **למעט שמן קנולה: מקבץ 7290117035283.** המבצעים תקפים בסניפי יוחננוף בלבד. אין מכירה סיטונאית. התמונות להמחשה בלבד. טל"ח. לפרטים נוספים ניתן לפנות לקשרי לקוחות בטלפון: 053-7002121. פרטים נוספים באתר: www.yochananof.co.il, ובפייסבוק יוחננוף - סופרשוק לכולם ובאפליקציית יוחננוף.

מותג האיכות

**המותג הפרטי של יוחננוף מוכיח,
איכות לא חייבת להיות יקרה.**

כל מה שצריך לבית במקום אחד, במחירים שתאהבו:
מזון טרי ויבש, ניקיון, טיפוח, בריאות, כלי בית, אירוח ועוד.

**עוד לא הצטרפתם
למועדון הנאמנות שלנו?**

←
"הערבות ההדדית כשמה
כן היא, הדדית. היא הדדית
גם לאנשים אחרים שהם לא
החטופים". מיכי מרק הי"ד
ואשתו חוה

צילום: באדיבות המשפחה

←
הדילמות הבלתי אפשריות, בסוף
החברה הישראלית מחזיקה את
הסיפור הזה".

קלמנון מונה את דרישות חמאס כפי
שפורסמו: "בכל כרוז שלו, חמאס מתעקש
על ארבעה דברים ברורים: סיום המלחמה
עם ערבויות בין לאומיות חזקות שימנעו
מאיתנו לחזור להילחם ונסיגה מלאה של
צה"ל לגבול 6 באוקטובר, כולל נסיגה
מהפרימטר ומציר פילדלפי. הוא דורש גם
שיקום מלא של הרצועה, מה שיאפשר לו
להתחמש ולהשתקם מחדש, וגם אי פירוז
ומסירת הנשק. וזה עוד לפני שאני מדבר
על אלפי הרוצחים שישוחררו", הוא אומר,
ומציין כי "חמאס חכם, הוא יודע לדרוש
בדיוק את הקצה שהוא חושב שהחברה
הישראלית מסוגלת לתת. וככל שאנחנו
נהיה ברורים במה שאנחנו לא מסוגלים
ולא מוכנים לתת לו ויהיה קול אחיד בתוך
החברה הישראלית, הוא לא ידרוש דברים
שהוא ידע שלא ניתן לו", הוא מבהיר,
"דווקא חוסר השיח על המחירים בתוך
החברה הישראלית מגדיל את התיאבון של
חמאס".

"תסתכלו בעיניים, של כולם"

קלמנון מבקש לעורר שיח ציבורי
על המחירים שישלם ישראל מסוגלת לשלם
להשבת החטופים ועל אלה שלא, וקורא
להגדרת גבולות ברורים בנדון: "הבעיה
הכי גדולה היא שלא מתנהל בכלל שיח
אמיתי על הגבולות שלנו כחברה וכמדינה
להשבת החטופים. הם אומרים כן עסקה,
לא עסקה, אבל לא מתייחסים בכלל
למהות הדברים. אף אחד לא מוכן לדבר
על מה אנחנו לא מוכנים לשלם או לא
מסוגלים לשלם. השיח הוא רק אם אכפת
לך או לא אכפת לך מהחטופים. אם אתה
איתנו או נגדנו. וזה ממש לא צריך להיות
השיח. השיח שצריך להיות בתוך החברה
הישראלית הוא למשל אם אנחנו מסוגלים
לשלם איקס אסירים עם דם על הידיים, כי
אנחנו מבינים שיהיו לכן מחירים כואבים
בחיי אדם של אזרחים וחילים".

"אני, בתור מי שאיבד בני משפחה
מרצח שביצעו משוחררי עסקת שליט
בקיץ 2016, מכיר את המחירים על בשרי",
אומר קלמנון, "יותר מכך, חלק מתבירי
חוליית הרוצחים שוחררו שוב בינואר
במסגרת עסקה לשחרור חטופים. שיהיה
ברור, לבני המשפחה של הנרצח זה דבר
מאוד קשה ומטלטל. זה עיניו לדעת

**מנחם קלמנון, אח שכול וחתן פרס ישראל: "המלחמה הנוכחית נבנתה
בחמאס סביב התפיסה שאם יש לנו חטופים, אין לישראל ברירה אלא
להיכנע ולשלם מחירים. אנחנו לא יכולים להמשיך לטפח את נקודת התורפה
הזאת. וכמו שאתם דורשים וצועקים לכולם להסתכל בעיניים של אביתר
ורום, תסתכלו גם בעיניים של הנשים, הילדים וההורים של הלוחמים שנפלו,
תסתכלו בעיניים של התושבים בעוטף ושל הנרצחים העתידיים. אנחנו לא
יכולים להמשיך לשהות בהווה ולשכוח את העתיד"**

אנא תסתכלו בעיניים, בעיניים של כולם".
לסיום דבריו, קלמנון מבקש לציין כי
"החוסן של החברה בישראל תלוי לא רק
בתוצאה הסופית אלא גם בדרך שהגענו
אליה, ואם זה יהיה מתוך חוסר אמון הדדי
אז חוסר האמון יעמיק, ולא חשוב איזה
צד יגבר. אבל אם זה יהיה מתוך שיח, אז
התוצאה תצא מאוזנת יותר והאמון יגבר".

"מדינה לא יכולה לקבל כאלה דרישות"

גם תת־אלוף במיל' אביגדור קהלני
משוכנע כי במצב הדברים כיום, מדינת
ישראל חייבת להמשיך במלחמתה בחמאס
ולא לעצור: "אם התנאים האחרונים
שחמאס הציב הם הכרזה על מדינה
פלשתינית, שבע שנים של הפסקת אש
עם ביטחונות של כל אומות העולם, כסף
חופשי לבנות את עזה מחדש ושלטון
חמאס - אז אין מה לעשות, אנחנו חייבים
להמשיך במלחמה. עם כל הכאב, מדינת
ישראל לא יכולה להתאבד ולהעניק
להם מדינה פלשתינית, שיקום הרצועה
והבטחה שציר פילדלפי יהיה פתוח.
התנאים האלה לא משאירים למדינה
נורמלית שום אפשרות לקבל את הדברים.
מדינה לא יכולה לקבל כאלה דרישות ולא
לדאוג לעתיד שלה. לכן אני חושב שעוד
לחץ כזה או אחר יכול להיות שבייא שינוי
במשא ומתן מול חמאס, אבל בעיקרון אם
אלה התנאים שלו - צריך להמשיך את
המלחמה בכל הכוח".

ומה עם החטופים?

"בואו לא נשלה את עצמנו. אני כבר
אומר את זה שנה שלמה, חמאס לא

ישחררו את כל החטופים. לצערי, אני
מאמין שחמאס לא ייתנו את כל החטופים.
הם רק משחקים את המשחק. ומה שחשוב
כרגע זה עתידה של מדינת ישראל", הוא
מחדד, "כמובן צריך לעשות הכול כדי
למצוא את החטופים. אני מעריך שאם
יחליטו להיכנס לתוך העיר עזה ולעומק
השטח, אז ייכנסו גם למנהרות ויעשו
כל מיני דברים שמדינת ישראל יודעת
לעשות כדי לשחרר אותם, עם מודיעין
כזה או אחר. אבל אתה לא יכול בשום אופן
לעצור הכול ולהסכים לדרישות חמאס, כי
אם תיעתר לדרישות של ארגון הטרור, אז
מה עשינו? 900 חיילים נהרגו ועוד מאות
אזרחים, ומה עשינו אם כך?".

**מה אתה עונה לאנשים שאומרים
שעכשיו נעצור את המלחמה כדי להציל
את החטופים ואחר כך נחזור להילחם?**

"זה לא יעבוד. זה לא יקרה. חמאס דורש
ביטחונות בין לאומיות, וזה אומר: קהיר,
קטאר, רוסיה, בריטניה, צרפת וארצות
הברית. הוא דורש שאנחנו נתחייב שלא
ניכנס לרצועה במשך שבע שנים. יש פה
דברים שהם בלתי אפשריים מבחינתנו.
מאות חיילים נהרגו על מנת להציל את
החטופים, ואנחנו מוכנים לסכן עוד חיילים
רק כדי להציל אותם, אבל אי אפשר
שמדינה תתאבד".

**איך אתה מסביר שעוד מעט שנתיים
שאנחנו נלחמים בעזה, וחמאס רק
מקשיע עמדות והדרישות שלו גדלות?**
"אם לא היו חטופים, המלחמה הייתה
נגמרת תוך חמישה חודשים. רצועת
עזה היא לא שטח גדול. מדובר ב־47
קילומטרים על חמישה קילומטרים בסך
הכול, אז אם לא היו חטופים המלחמה
כבר הייתה נגמרת. לאורך המלחמה אנחנו
הולכים בהירות בגלל החטופים, וזה בסדר,
ככה צריכה לנהוג מדינה הומנית שדואגת
לילדיה. אבל מצד שני, הגענו למצב שבו
שמים לנו אקדח על הרקה ואנחנו אומרים:
'טוב, תלחצו...'. זה לא מתקבל על הדעת",
הוא הודף את הקריאה לעצירת המלחמה,
"אנחנו לא יכולים להפקיר את הביטחון
הלאומי שלנו. צריך ללכת ולחפש שיטות
אחרות לשחרור החטופים אבל גם להכריע
בשדה הקרב", הוא פוסק, "לא יכולה
להיות מציאות שחמאס ימשיך לשלוט
שם, לא יכול להיות שהתחמושת תיכנס
לשם. במקרה כזה עוד שנתיים או שלוש
שנים יהיו לנו לא 900 הרוגים אלא 3,000
הרוגים, יהיו ברצועה מצבורי רקטות ואלפי
כטב"מים, ולא נוכל להיכנס ולטפל באיום
נגדנו, כי העולם יעצור אותנו".

**ולכן, כשאתה שומע את ראש
הממשלה אומר שנכבוש עכשיו בכל
הכוח, אתה מבין את הצורך?**

"כן, בהחלט. זו החלטה כואבת, אבל
מנהיגות לאומית חייבת לקבל את
ההחלטה מתוך הבנה מה כרגע חשוב
לעם ישראל ולמדינת ישראל. אני מבין
את ההחלטה והשלכותיה. זה כואב
מאוד. זה מעלה דמעות. הרי כולנו
מזועזעים מהסרטונים שראינו השבוע,
אבל אני מבין את הצורך האסטרטגי
בהכרעת חמאס". ■

אתר בשבע התחדשנו Besheva.co.il

**גם לרווקות ולרווקים
של הציונות הדתית
מגיע להשתדך**

**חבל שההורים
שלהם קמצנים.**

5,000 ₪ מכל צד
מכירים תודה. רואים ישועות

תלונה מספר אחת של הרווקים.ות,
זה שהחברים לא מתאמצים מספיק כדי לשדך אותם...
במשך הדורות הקפידו קהילות ישראל על המנהג לשלם שכר הוגן למי
שהצליח לשדך את ילדיהם. הגיע הזמן שגם בציונות הדתית סוף סוף
נאמץ את המנהג וכולנו נרוויח בגדול. גם צודק וגם חכם!

ציון ברינה | המטה ללוחמה ברווקות

←
"לדעת שברחבת
הכותל אקבל
את סיכת הלוחם
שלנו, שמורכבת
ממנורה וחומות
ירושלים, זאת
תחושה שאני לא
יכול לתאר בכלל".
החשמונאים
במסע הכומתה
בירושלים

צילום:
חיים גולדברג
פלאש 90

אסף משניות

רחבת הכותל המערבי ידעה לא מעט טקסי סיום מסלול לאורך השנים, אך נראה שהטקס שנערך בה ביום רביעי בבוקר הוא מהמיוחדים שנראו, בטח בעשרות השנים האחרונות. בשעה שמונה בבוקר, לאחר מסע כומתה שהחל בארבע אחר הצהריים ביום שלישי בגוש עציון, התייצבו לוחמי המחזור הראשון של חטיבת החשמונאים לטקס סיום המסלול. כ-75 לוחמים מילאו את שורות הטקס, לאחר שסיימו בהצלחה את הכשרתם כלוחמים.

מסע הכומתה עצמו החל 16 שעות קודם לכן, אך למעשה מדובר במסע שנמשך הרבה יותר זמן. לא מדובר רק בהכשרת הלוחמים עצמם, אלא בהכשרת החטיבה כולה, שהחלה להיבנות לפני שנה ורבע. במשך שנים ארוכות ניסה צה"ל בדרכים שונות לשלב צעירים חרדים בשורותיו, הן כלוחמים והן כחיילים עורפיים. המסלולים המוכרים ביותר הם מסלול שח"ר בתפקידים העורפיים, וגדודי נצח יהודה, חץ ותומר ביחידות הלוחמות. אלא שמדובר היה בהצלחות בינוניות במקרה הטוב. בפועל, גיוס החרדים לצה"ל לא התקדם.

הדרישה של התורה הישראלית להרחבה ניכרת של גיוס החרדים לצה"ל, לצד המחסור הגדול בלוחמים שהלך והתרחב ככל שהמלחמה התקדמה, ובצל משבר חוק הגיוס שמלווה את ישראל כבר קרוב ל-20 שנה - הובילה את צה"ל

מתחת לאלונקה

אמרו שהם לא רוצים להתגייס, שצה"ל לא באמת רוצה אותם ושאינן סיכוי גם לשרת בצבא וגם להישאר חרדי. אבל מתגייסי המחזור הראשון של חטיבת החשמונאים, שסיימו השבוע מסע כומתה בכותל המערבי, מוכיחים שכשיש רצון - יש גם יכולת. הרבה התרגשות הייתה שם, ושמחה, ודמעות, וגם תקווה גדולה שהחשמונאים שוב סוללים את הדרך - בימים ההם, בזמן הזה

ונעשתה עבודת מטה נרחבת, שהובילה למסקנות מהפכניות בתפיסה הצה"לית, כולל שינוי דרמטי שחשפנו כאן לראשונה לפני כמה חודשים: ויתור על תפיסת כור ההיתוך, שליוותה את הצבא מיום הקמתו. "הניסיונות ליצור ערכים משותפים על בסיס ערכים שאינם מנת חלקו של הציבור החרדי ומחייבים 'חינוך מחדש' הם אלה 'המאיימים ביותר', ומגבירים בקרב את החשש ואת ההתנגדות לשירות בצה"ל. השיח המשותף צריך להיות סביב שותפות גורל, הגנה על הבית ועוד", נכתב במסמך

לנסות מהלך מהפכני: לא עוד גדוד או פלוגה בתוך חטיבות קיימות, אלא חטיבה שלמה שתהיה כולה מיועדת לגיוס חרדים. המטרה מאחורי צעד זה הייתה להתמודד עם הטענות הענייניות שהעלו שלל גורמים חרדים, שלא התנגדו קטגורית לגיוס חרדים. אלו טענו שבמערכות הקיימות חרדים מתקשים לשרת, שכן בפועל הן לא מותאמות לצרכים של החייל החרדי, ולמעשה מאיימות על האפשרות שחייל יתגייס כחרדי וגם יצא מצה"ל חרדי. בצה"ל התייחסו לטענות ברצינות,

סגן-אלוף עמרם, מג"ד החשמונאים:
"החיילים החרדים מגיעים מעולם אחר. בשעת הת"ש שלהם הם לא הולכים לפלאפון ולא נמצאים בפייסבוק, באינסטגרם ובטיקטוק, הם בכלל לא נמצאים במקומות האלה. במקום זה הם יושבים ומדברים זה עם זה, משתפים איך עבר עליהם היום. כבר בשבועיים הראשונים של הטירונות, חיילים והמפקדים שלהם ישבו יחד בשעת ת"ש ולמדו בחברותא. זה עולם אחר, וזה עובד נהדר"

שפרסמנו בינואר האחרון. למסמך העקרונות הזה התלוותה גם עבודתה של ועדת שקדי, ובשילוב מסקנותיה החלה להיבנות חטיבת החשמונאים. החטיבה הושקה בינואר, והמחזור הראשון יצא לדרך. בשבועות האחרונים ליוונו ב'שבוע' את סיום הכשרת המחזור הראשון, ורגע לפני תחילתו של מסע הכומתה ישבנו עם אנשי החטיבה לשיחה מיוחדת על האתגרים, על ההצלחות ועל המהפכה שהחטיבה מנסה לחולל.

"זה היה מסע ארוך מאוד", אומר סגן אלוף עמרם (שמו המלא אסור לפרסום על ידי צה"ל, א"מ), שמשמש כמג"ד בא"ח החשמונאים, "אנחנו אחרי שנה וארבע חודשים של חלומות, חזון, יצירה ועבודה קשה. אנחנו יכולים להסתכל היום על החטיבה ולהתחיל לראות תוצאות יוצאות מהכלל. אנחנו מסיימים את ההכשרה של המחזור הראשון, עם המון גאווה וגם למידה מעמיקה של כל מה שעברנו עד כה".

זה לא סיום מסלול רגיל, זה אפילו לא פתיחת גדוד חדש. אנחנו מדברים על הקמת חטיבה חדשה מאפס. כמה זה שונה מכל מה שהכרת עד היום?

"זה אחר לגמרי. צריך להקים חטיבה שהיא שונה מכל מה שיש בצה"ל מצד אחד, כשמצד שני היא עדיין יחידה בתוך צה"ל. היא לא גוף מנותק מהקשר. היא צורך למצוא את הדרך לשלב בין הצדדים המקצועיים של

10:30

פסח ואשנה
שאבי רח
אלי בשאתה!!!

הצטרפי לאלפי עובדות
שממלאות את היומן במשמעות!

רשת פרח מתרחבת ומגייסת
למסגרות חינוך מיוחד בשומרון:

גנות וסייעות

תנאי שכר	הטבות	תשלום	אזירה
מעולים	ופינוקים	חופשות	משפחתית

| מוכר כעבודה מועדפת |

לפרטים נוספים: 073.339.5500

←
"הם לא רק לוחמים בצה"ל,
אלא גם לוחמים במציאות.
הם סוג של נחשון בן עמינדב".
טקס הענקת הכומתה
ברחבת הכותל המערבי

צילום: חיים גולדברג
פלאש 90

←
הכשרת הלוחמים למציאת השפה
שמתאימה לחברה הייחודית
הזאת".

**במה מתבטאת השפה השונה שהייתם
צריכים למצוא?**

"כשאני מדבר על שפה, זה הרבה יותר
מאשר המילים עצמן, זה גם האופי של
החטיבה כולה. זה מורכב משוני תרבותי
גדול שצריך לגשר עליו. החברה החרדית
היא חברה מופלאה, עם עוצמות אדירות,
עם יכולות למידה ברמות הגבוהות ביותר.
החיפוש אחר השפה הנכונה לחיילים הללו
היה אתגר אדיר שדרש מאיתנו, המפקדים,
המון צניעות וענווה. היה חשוב שנדע
שאנחנו לא תמיד צודקים, ושהקשר בין
המפקדים לחיילים לא יכול להתבסס על
דיסטנס וצעקות כמו שבדרך כלל נהוג
בצה"ל".

וזה שוני שנובע מהעולם התרבותי
האחר שממנו מגיעים החרדים? הרי
אף חייל בצה"ל לא מגיע מחברה שבה
התקשורת בין אנשים מבוססת על דיסטנס
וצעקות.

"אתה צודק, אבל זה עולם אחר. דברים
שנראים בסיסיים בכל מקום אחר בצה"ל,
פה מתנהלים אחרת. הקשר בחשמונאים
נבנה הרבה יותר על שיח. אני חושב שאחת
הדוגמאות הבולטות היא שעת הת"ש
של החיילים בחטיבה. החיילים החרדים
מגיעים מעולם אחר. בשעת הת"ש שלהם
הם לא הולכים לפלאפון ולא נמצאים
בפייסבוק, באינסטגרם ובטיקטוק, הם
בכלל לא נמצאים במקומות האלה.
במקום זה הם יושבים ומדברים זה עם
זה, משתפים איך עבר עליהם היום. הם
יושבים עם המפקדים שלהם ומדברים.
כבר בשבועיים הראשונים של הטיروנות,
חיילים והמפקדים שלהם יושבו יחד בשעת
ת"ש ולמדו בחברותא. זה עולם אחר, וזה
עובד נהדר. אתה רואה חייל שרוחש כבוד
למפקד שלו לא בגלל שהוא צריך לקרוא
לו המפקד, אלא כי הוא באמת מעריך
אותו, יודע שאף אחד לא מושלם, והוא
רוצה ללכת אחריו".

זה לא המצב בחלקים נרחבים בצה"ל,
שחיילים מעריכים את המפקדים שלהם
לא בגלל הדרגות אלא בגלל אישיותם? הרי
אנחנו שומעים כל העת סיפורים על הקשר
בין לוחמים למפקדים שלהם במלחמה.
"נכון. צה"ל הוא צבא נפלא עם מפקדים
מעולים. אבל בחשמונאים זה אחרת משום
שהאתגר הוא אחר. בסוף ממוצע הגיל של
הלוחמים שהתגייסו לפלוגה הסדירה שלנו
הוא 23. זה הרבה יותר מאשר בכל יחידה
לוחמת אחרת בצה"ל. מדובר על בחורים
בוגרים יותר, שעברו יותר, והם מגובשים
יותר. המפקדים שלהם יכולים להיות
צעירים מהם. בפלוגת המילואים שלנו זה
עוד יותר קיצוני. מדובר על אנשים בני 35

יהודה פוברסקי, ראש ענף מדיניות בחטיבת החשמונאים:
"תהליכי הסינון לחטיבה קפדניים מאוד, מי שמצטרף לחטיבה
צריך לחתום על הסכמה לעמוד בכל הנהלים שלה. והעובדה
שהמפקדים הם כולם יראי שמיים אמיתיים, שמיישמים בעצמם
את כל הנהלים הללו, משמשת דוגמה טובה לכל החיילים. זה
מנגנון ומעטפת שמזינים זה את זה ויוצרים את התשתית לשמירה
על אורח החיים החרדי של כל חייל בחטיבה"

שחשוב זה עצם העובדה שהמחזור
הראשון סיים, וסיים בעוצמות כאלה. זה
מחזור שבמהלך ההכשרה שלו סיים כמה
וכמה מסכתות, מחזור שחלק אינטגרלי
מטקס הסיום שלו זה סיום מסכת תענית.
המחזור הזה הוכיח שאפשר לתת בצה"ל
אמון, שצה"ל כן מכין את עצמו לשירות
של חרדים. במשך שנים לא היה האמון הזה
בין החברה החרדית לצה"ל. החשש שמי
שמתגייס לא יישאר חרדי הוביל הרבה
מההתנגדות לגיוס. לכן הדבר הכי חשוב
כרגע זה לא המספרים, אלא האמון שנבנה.
זו העובדה שהיום רואים בציבור החרדי
לוחמים מחטיבת החשמונאים ויודעים
שלהתגייס לצה"ל זה לא לוותר על הזהות
החרדית שלך. ברגע שהאמון הזה יתבסס,
נראה עוד רבים נוספים שמתגייסים".

תמיכה של הרב קנייבסקי
בשביל לבנות את האמון הזה יצרו
בצה"ל מעטפת שלמה, עם נהלים שלמים
ופקודות מטכ"ל שבימים אלה מאושרת
על ידי אי"א ואמורה להסדיר במלואה את
כל מסגרת השירות בחטיבה. בצה"ל אף
בחרו לאחד התפקידים הרגישים ביותר
בחטיבה, ראש ענף מדיניות, את רבי-סרן
יהודה פוברסקי, שכנראה קשה למצוא
מישהו שעונה יותר ממנו להגדרה "אדם
שמוכיח מלב החברה החרדית". פוברסקי,
כפי ששמו מעיד, מגיע מאחת המשפחות
המיוחסות ביותר בציבור החרדי - הוא נינו
של הרב דוד פוברסקי זצ"ל, שהיה ראש
ישיבת פוניבז'.

"אני הצטרפתי בשביל לבנות את האמון
שהיה מאוד חסר בין החברה החרדית לבין
צה"ל. לכן המוטו העיקרי, שעל פיו אנחנו
פועלים כל הזמן, הוא שהמטרה היא שכל
החיילים גם יצאו חרדים בתום השירות,
ושהזהות החרדית של איש מהחיילים לא
תיפגע", אומר פוברסקי.
**איך נבנה המנגנון כדי לעמוד במטרה
הזאת?**

"יצרנו מסמך מדיניות שלמעשה
החטיבה מתנהלת על פיו. מכיוון שעדיין
אין מפקדים חרדים שיכולים לפקד על
הלוחמים, הגדרנו שלפחות בשלב זה
כל האנשים בחטיבה יהיו יראי שמיים.
אין דבר כזה שמדלגים על תפילות, יש
מסגרות לימוד קבועות בל"ז היומי של
החיילים. ענייני הכשרות מטופלים בצורה
הרצינית ביותר, ויש כאן את הכשרויות
הטובות ביותר. יש עוד הרבה נהלים,
כשהנהול שכולם כבר שמעו עליו הוא שאי
אפשר להיות ביחידה ללא סינון כלשהו על
הטלפון".

**הנהלים האלה משפיעים גם על מי
שמתגייס לחטיבה?**
"בוודאי. תהליכי הסינון לחטיבה
קפדניים מאוד, לא כל אחד שרוצה יכול
להתגייס אליה. מי שמצטרף לחטיבה צריך
לחתום על הסכמה לעמוד בכל הנהלים
שלה. כל מי שמתגייס אליה יודע בדיוק
מה הדרישות ממנו ומה מצופה ממנו.
והעובדה שהמפקדים הם כולם יראי
שמיים אמיתיים, שמיישמים בעצמם
את כל הנהלים הללו, משמשת דוגמה
טובה לכל החיילים. זה מנגנון ומעטפת

ראית שטריימלים, קפוטסה (המעיל החסידי,
א"מ), כובעים ליטאיים, גארטלים, הכול.
זאת הייתה סעודת שבת שנמשכה שלוש
שעות, עם שירים, ריקודים, דברי תורה,
ובסוף גם טיש חסידי שמתתפים בו
כולם. אני חושב שמי שרואה את השבתות
האלה מבין שלחטיבה מגיעים לוחמים
מלב המגזר החרדי".

**אז מה גרם להם להתגייס לצה"ל? הרי
זה לא מקובל בציבור החרדי, וכולנו רואים
ושומעים את האמירות נגד גיוס ברחוב
החרדי.**

"הם הרגישו חובה לעשות את הצעד
הזה. הטבח הנורא שינה הרבה דברים
בחברה הישראלית. לא את הכול אנחנו כבר
מציחים לראות. אותם לוחמים אמיצים
שהתגייסו החליטו שהם לא יכולים יותר
לשבת בצד. הם חייבים להצטרף לעם
ישראל כולו. אלה אנשים שהיה להם
פוטנציאל להיות תלמידי חכמים גדולים,
אך הם החליטו, באותו הרגע, שזה פחות
מתאים להם ושמקומם בצה"ל".

**ואיך הם מתמודדים עם הרעשים
מבחוץ? הרי בסוף היום הם אלה שחוזרים
הביתה, למשפחות ולשכונות החרדיות.**
"אין ספק שזו מציאות מורכבת. אני כל
הזמן אומר שהם לא רק לוחמים בצה"ל,
אלא גם לוחמים במציאות. הם סוג של
נחשון בן עמינדב. אני חושב שכולנו
צריכים להעריך אותם מאוד על הבחירה
שלהם, כי היא מאוד מורכבת".

**ואחרי כל זה, בסוף מדובר רק ב־75
לוחמים, פלוגה אחת. אתה מרצה ממספר
הלוחמים או שאתה מרגיש גם אכזבה
קלה?**

"המספרים כרגע לא חשובים. מה

עמרם, המצב שונה לגמרי. "קודם כול,
אני לא מקבל בכלל את החלוקה הזאת
לנוער נושר או לא. אני חושב שהעובדה
שמסלול מסוים לא מתאים לאדם מסוים
לפעמים עשרה ילדים בבית בשביל לעבור
הכשרת לוחם של חצי שנה. זה משהו
אחר. פלוגת המילואים שלנו לחמה בעזה,
וראית שם אנשים בני 40 הולכים לקרב עם
המפקדים שלהם בני ה־23. זאת סיטואציה
שלא קיימת כמעט. אם לא הייתי רואה
את זה בעיניים לא הייתי מאמין. אז כן,
זה עולם אחר שדורש תפיסה אחרת של
פיקוד ושפה".

**זאת מעט היתממות. בסוף כששואלים
אם מדובר בציבור איכותי הכוונה לציבור
שמגיע מלב הציבור החרדי, ולא מהשוליים
שלו.**

"החברה שמגיעים לחשמונאים לא
מגיעים מהשוליים של החברה החרדית.
מגיעים אלינו מכל מקום. יש לי חיילים
מחסידויות כמו גור, ויז'ניץ, לאלוב ועוד.
יש פה חיילים ליטאים, חיילים חרדים
ספרדים, יש פה חב"דניקים. יש פה תמהיל
מגוון מאוד שמקיף את כל חלקי החברה
החרדית. את השבתות הראשונות אני
בדרך כלל סוגר עם הלוחמים שלי בבסיס.
בשבת הראשונה, כשנכנסתי לחדר האוכל,
ראיתי משהו שלא ראיתי מעולם באיזשהו
בסיס צבאי. כל הקשת החרדית הייתה
שם. אפילו נציגות לדתיים לאומיים, כי
המפקדים הם עם כיפות סרוגות מכיוון
שלא היו מפקדים חרדים. בחדר האוכל

24 שלישי כ"ח סיוון	23 שני כ"ז סיוון	22 ראשון כ"ו סיוון
12:00	10:30	13:30
קבוצה חדשה נפתחה	היום יצר קשרי 4 צדים שלמים לשם והליכון!!!!	פיזיותרפיה לאיר

הצטרפי לאלפי עובדות
שממלאות את היומן במשמעות!

רשת פרח מתרחבת ומגייסת
למסגרות חינוך מיוחד בשומרון:

צוות פרא רפואי

מרפאה בעיסוק, קלינאית תקשורת, מטפלת רגשית,
מנתחת התנהגות, עובדת סוציאלית, פיזיותרפיסטית

תנאי שכר | ימי העשרה | הכשרה | תשלום | אוירה
מעולים | והשתלמות | וקידום | חופשות | משפחתית

לשליחת קורות חיים: korot@orchot.org.il

←
"שכל האויבים
שלנו יראו שכאשר
הם מנסים לפגוע
בנו, הם מקבלים
תוצאה הפוכה".
שער קיבוץ רעים

צילום: ניצי אילן

הדס צורי

סיור בעוטף עזה: כביש 232. חניון רעים.
בארי. אנחנו חולפים על פני כל המקומות
הללו, שכעת הם שקטים. העדויות ברובן
כבר אינן, אבל אני שומעת קול זעקה:
זעקה של עלבון, זעקה של אימה, זעם
ותביעה לתיקון. עזה נשקפת מרחוק, אבל
הפיצוצים מעידים עד כמה היא קרובה.
שבעה באוקטובר עוד לא הסתיים, הצדק
עוד לא נעשה, ואף על פי כן ולמרות הכול
אנחנו נוסעים - עורך 'בשבע' עמנואל
שילה, הצלמת ניצי אילן ואני - לערוך סיור
עם אביעד פרידמן, ראש מינהלת תקומה,
ועם הצוות המסור שלו, כדי לראות את
סימני החיים החדשים של יישובי עוטף
עזה, את הקימה של עם ישראל מעפר ואת
ההתעקשות לחיות ולצמוח.

אנחנו נפגשים במזכירות קיבוץ עין
השלושה, קיבוץ קטן השוכן מול ח'אן יונס.
שיירי אביב, מנהלת הקהילה, ויעקב (מנדי)
מנדלסון, יושב ראש הקיבוץ, פועלים
במלוא המרץ מאז שמונה באוקטובר ועד
עכשיו כדי לשמור על הקהילה מבחינה
פיזית ונפשית. קיבוץ עין השלושה התחיל
בקץ את החזרה שלו הביתה לאחר תקופת
גלות ארוכה וקשה, ומנדי, שיירי והצוות
של מינהלת תקומה מתחילים לראות שכר
לפעולתם.

"בעין השלושה נרצחו ארבעה אנשים",
מספרת שיירי, "רמי, הרבש"ץ של הקיבוץ,
נרצח כאן, מחוץ למזכירות. עכשיו
חידשנו את האספלט, אבל אם הייתם
מגיעים לפני חודשיים, עוד הייתם יכולים
לראות את כתם הדם". לאחר מכן נרצחה
מרסל טליה. היא נמצאה ירויה כשבידה
שקית סוכריות שהתכוונה לחלק לנכדים.
"בשורה מאחוריה גרה נועה גלסברג. לבית
שלידה נורק רימון. נועה ניסתה לצאת
מהחלון, הנוח'בות ירו עליה ונכנסו לבית
שלה לוודא הריגה". כ־36 בתים בקיבוץ
נפרצו ונפגעו, והתרחשה בהם ביזה מכל
הבא ליד. "סילביה מרינסקי זיכרונה לברכה
התווכחה איתם ואמרה להם שיצאו מהבית
שלה. הם דחפו אותה למ"ד ושרפו את
הבית עליה".

אנשי הקיבוץ חולצו לאחר 36 שעות,
פונו למלון באילת ושהו שם שישה

כי נפילתי – קמתי

שיקום יישובי הנגב המערבי בעיצומו: הבנייה מתקדמת,
התושבים חוזרים, ומדרכות חדשות נסללות מעל כתמי
הדם שנשפך בשמחת תורה ההוא ← "אלה יישובים עם
חוסן מדהים, המונהגים על ידי אנשים שסחבו על גבם
קהילות שלמות", אומר ראש צוות ההתיישבות, גור כץ
מקיבוץ נחל עוז ← סיפור אופטימי על האנשים שחוו את
האסון הכבד ביותר מאז השואה, ולמרות הכול מתעקשים
לצמוח מהאפר ולהיאחז מחדש באדמת ארץ ישראל

חודשים. לאחר מכן עברה הקהילה
לנתיבות. "בתוך המלון הרגשנו כמו בתוך
סיר לחץ, ובכל זאת הצלחנו לשמר את
הקהילה יחד. מהר מאוד הבנו שעיקר
החוסן שלנו תלוי ביכולת לשמור את היחד
הקהילתי. הבנו שבאמת כוחנו באחדותנו
ושאסור לתת לקהילה להתפרק", אומרת
שיירי.

אנחנו מסיירים בשבילי הקיבוץ
שמתחיל להתחדש: גן שעשועים חדש
ויפה, בתי חלף חדשים (המשמשים למגורי
משפחות שבתיהן נהרסו עד שיוכלו לשוב
הביתה, ה"צ) וגן ילדים מחודש הממוגן
מכל כיוון, אבל העוובה של כמעט שנתיים
שבהן לא היו תושבים במקום ניכרת
ומלווה באותה זעקה אילמת.

"בעין השלושה יש חזרה של יותר
מ־95 אחוז מהתושבים", מספרים אנשי
המינהלת, "יש כאן רק עשר משפחות
'משתהות' שביקשו להמתין עם החזרה
לקיבוץ, מהן משפחות שכולות שביקשו
שהקהילה תחזור ותקבל את פניהם
כשהכול חוזר לחיים. רוב בתי האב
סיימו את השיקום, וכך גם כל המרחבים

צילום: מירי שמעוני. לע"מ

**אביעד פרידמן,
ראש מינהלת
תקומה: "החוסן
תלוי גם בדרך
שבה בוחרים לספר
את הסיפור. בעין
השלושה, לדוגמה,
זה סיפור של
אנשים שחוזרים
הביתה בגבורה,
לא כי הכריחו
אותם או כי אין
להם ברירה, אלא
כי הם גאים להיות
חלק מהמסורת
ומהתקומה של
המקום. התודעה
הזאת היא דבר
שנורא חשוב לחנך
אליו. האנשים פה
הם אנשים של
קודש, עם דבקות
בארץ ישראל
ובמדינת ישראל"**

אחרי המעשים נמשכים הלבבות

"יש 47 קהילות שמוגדרות כחבל
תקומה", מסביר אביעד פרידמן, "34 מהן
חזרו במהלך השנה שעברה, הראשונים היו
מגן ושלומית. במגן, כמו בעין השלושה,
97 אחוז מהתושבים חזרו והם קולטים
בקיץ הזה עוד תשע משפחות חדשות.
גם במגן וגם בעין השלושה חוזרים יותר
ממאה אחוז, גם במספר התינוקות וגם
במספר הכולל. גם שלומית הוא יישוב
בצמיחה מטורפת: יותר מ־95 אחוז
חוזרים, הם עכשיו בתהליך שיווק ועוד
מאה משפחות עומדות להצטרף. מאוד
מרגש אותי כישראלי וכציוני שיש תור של
אנשים שרוצים להצטרף ליישובים באזור.
מדובר באנשים ציונים ואידיאליסטים
שרוצים לגור ולגדל את הילדים שלהם
כאן, למרות הכול".

במהלך הקיץ ועד לפתיחת שנת
הלימודים חוזרות הביתה שמונה קהילות:
עין השלושה, נירים, כרם שלום, סופה,
רעים, ניר יצחק, נתיב העשרה ונחל עוז.
"סך הכול נגיע ל־42. מתוך שמונה קהילות
שחוזרות עכשיו, שש קהילות חוזרות
ביותר מ־90 אחוז, וכולן נמצאות בשלבי
צמיחה", אומר פרידמן.

ביישובים שנפגעו באופן הקשה ביותר,
כמו בארי, ניר עוז וכפר עזה, הצפי הוא
לחזרה מאוחרת יותר. "יישובים שחזרו
לפני הקיץ הזה הם ברובם יישובים שלא
נחדרו", מבהיר פרידמן. "ככל שרמת
הפגיעה קשה, ההחזרה הקהילתית זקוקה
לפרק זמן ארוך יותר".

המתווה לשיקום שבנתה המינהלת הוא
בבחינת יש מאין: "לא היה ספר הפעלה
לאירועי שבעה באוקטובר. כתבנו אותו
תוך כדי תנועה, בתקווה שלא ישתמשו
בו יותר לעולם", אומרים אנשי הצוות,
"המתווה נעשה בצורה חדשנית ופורצת
דרך, וההסתכלות היא הוליסטית ובונה
תהליך של שיקום בתים וקהילות גם יחד.
מדובר על מתווה מרחיב פי ארבעה או
פי חמישה ממה שנותנת בדרך כלל קרן
הפיצויים של מס רכוש, מתוך
רצון לשמור על עיקרון שנקרא

←
"אף פעם לא עשו איתנו
חשבון, המדינה משקיעה פה
מיליארדים". השיקום והבנייה
ברעים

צילום: ניצי אילן

←
"build back better". השאיפה
היא לא להחזיר את היישובים
למה שהיה קודם, אלא לשדרג, להרחיב,
לחזק גם את הבתים וגם את מבני הציבור
והתשתיות, ודרך זה את הקהילות, כי אחרי
המעשים נמשכים הלבבות: דרך השיקום
הפיזי והבנייה של הבתים מחדש, הרגליים
והלב נמשכים חזרה הביתה".
"מתווה 'build back better'
אומר שחייבים לתת תקווה, שינוי ממשי
ובשורה", אומרת שירי, "הבת של רמי,
שנרצח, אמרה: 'אני לא יכולה לחשוב
שהילדים שלי ידרכו על המדרכות
שהלכו עליהן הנוח'בות', ואכן שיפצנו את
המדרכות. היינו גם חייבים להקים מגרש
משחקים חדש, כדי שלילדים תהיה סיבה
לצאת החוצה ולשחק".

"העיקר זה הנהגות", אומר גור כץ
מקיבוץ נחל עוז, ראש צוות התיישבות,
"איפה שיש הנהגה וקהילה חזקה, יהיה
שיקום. אנשים כמו מנדי ושירי לקחו
קהילות על גבם, כפשוטו. היינו צריכים
לבנות אמון חדש בין המדינה לבין האנשים
שנמצאים פה, ובלי ההנהגה המקומית
והקהילתית לא היינו מצליחים. הנפש היא
הדבר שמוליך ומקדם את השיקום, ואלה
יישובים עם חוסן מדהים המונהגים על ידי
אנשים שסחבו על גבם עשרות אנשים,
קהילות שלמות, בשביל להגיע לנקודה
הזאת. אנחנו פה בשביל לאפשר, לא
בשביל לעשות ניסים. את זה הם עושים
לבד, בדרך שלהם".

"החוסן תלוי גם בדרך שבה בוחרים
לספר את הסיפור", אומר פרידמן, "בעין
השלושה, לדוגמה, זה סיפור של אנשים
שחוזרים הביתה בגבורה, לא כי הכריחו
אותם או כי אין להם ברירה, אלא כי הם
גאים להיות חלק מהמסורת ומהתקומה
של המקום. התודעה הזאת היא דבר שנוצא
חשוב לחנך אליה. אתה יכול לספר שהכול
איום ונורא ואין תקומה, ואני שומע גם את
זה, אבל מה שמעניין את האנשים האלה זו
הצמיחה, וזה הנרטיב של רוב היישובים.
האנשים פה הם אנשים של קודש, עם
דבקות בארץ ישראל ובמדינת ישראל".

מה החזון של המינהלת?
"הכפלה של מספר תושבי החבל",
משיב פרידמן, "אחרי עשור לאסון הנורא
הזה, אנחנו צריכים להיות במצב שגרים פה
בחבל 120 אלף תושבים. זה יהיה הניצחון
האמיתי של מדינת ישראל. העיר שדרות
תמנה 80 אלף תושבים, ושאר היישובים
ימנו 40 אלף תושבים, וזה יהיה חבל ארץ
חזק עם מערכת חינוך טובה יותר, ועם
יותר תרבות, מתקני ספורט ותעסוקה".

**אתה לא מדבר בכלל על הצורך שלא
יהיה אויב מעבר לגדר. גם הצרכים
הביטחוניים הם חלק מהשיקום.**
"זה לא באחריות שלנו", הוא אומר,
"זה חלק מאוד חשוב, אבל יכולת השפעה

שמוכרים כנכים כתוצאה מפעולות איבה,
וזה כך בכל העוטף. בשדרות מדובר על
בין 10,000 ל-15 אלף מתוך 40 אלף
תושבים!". גם מבחינה ביטחונית הוא לא
רגוע. דויד הוא אחד הקולות הבהירים
ביותר בנוגע לנושא הביטחוני, והוא אינו
מהסס להשמיע את עמדותיו גם כאשר
הן אינן פופולריות. "אני חושב שבשנה
האחרונה אנשים מאוד מעודדים, כי אנחנו
מכים בחמאס בצורה משמעותית, וכולנו
מקווים שזה ייגמר בצורה טובה. הבתים
שלנו רועדים כל הלילה מהפגזות, חלונות
מתנפצים, מרגישים בגוף את העוצמה של
האש, אבל יש הרבה יותר ביטחון כי אין
רקטות ופצמ"רים, ואין מי שירצח אותך
בתוך הבית". יחד עם זאת הוא מדגיש
שהוא חושש מאוד שהמלחמה לא תסתיים
על הצד הטוב.

**מה יהיה בעיניך סיום מוצלח
למלחמה?**

"אנחנו שואפים שהאויב לא יהיה פה
יותר, שיוסר כל איום ביטחוני על העוטף.
מי שירד מרכס השבעים ומרכס בית
חאנון הוא מטורף, מי שסיג את צה"ל
אחורה לפרומטר הקודם הוא מזוכיסט,
כי זה אומר שתמיד יהיה איום של ירי
בכינון ישיר על כל העוטף. מיישהו מדמיין
שהשב"כ יוכל לפעול באותה צורה שהוא
פועל היום אם נצא החוצה? השב"כ יחזור
להיות עיוור. אין פעולה שצה"ל עושה
היום שלא מבוססת על מודיעין חי, וזה
לא יהיה כך אם נצא מהרצועה. לי ברור
שהסרת כל איום היא מטרה מרכזית, אבל
לצערי בעבור אחרים זה בגדר משאלה.
אם נתמיד במלחמה זה יתממש, אבל
אם נעצור נחזור אחורה, וזה יהיה עלבון
למדינת ישראל, לפצועים, למשפחות
השכולות ולזכר הנופלים. אני לא חושב
שלא ראש עיר או מנהיג מקומי פה בחבל
ישנה הפריבילגיה שלא להתייחס לנושא
הביטחוני, ובכל זאת לפעמים אני היחידי
שמשמיע את הקול הזה ואפילו חוטף על
כך ביקורת. אם אני לא אדבר על הנושא
הביטחוני ולא אדפוק על השולחן, אני
אחטא לתפקידי".

תודעת התקומה התחילה בשדרות כבר
בימים הראשונים לאחר הטבח: "היו פה
200 מכוניות שרופות והרוסות שפינינו.
טיפלנו בתשתיות, טיפלנו בבתים. הזמן
לא עצר פה מלכת, זו עיר ואם בישראל ואי
אפשר להפוך אותה ללנינגרד. כעת יש פה
השקעה עצומה של מינהלת תקומה כמעט
בכל תחום, ואין אח ורע למה שנעשה פה
מבחינת המדינה. אף פעם לא עשו איתנו
חשבון, המדינה משקיעה מיליארדים גם
פה וגם בקיבוצים וביישובים. מביאים לפה
יזמים, אנשי הון, מומחים בכל תחום, וצריך
להצדיע על זה".

מה החזון שלך?
"צריך להקים פה הרבה פרויקטים
גדולים. בעוד ארבע שנים, כשיסגרו
את הדלת של תקומה, אסור שנהיה
כמו שהתחלנו. אם נישאר באותו מספר
תושבים ובאותה כמות של פרויקטים,
ולא יהיו פה מלונות, כפרי סטודנטים
ועוד מיוזמים, אז לא עשינו כלום. מדינת
ישראל צריכה להסתכל על ערי הספר
שלה ולשים עליהן דגש, במובן הזה שכל
תושב במדינת ישראל בכל מקום צריך
לחיות חיי חירות וחיי ביטחון". ■

**אלון דויד, ראש עיריית שדרות: "מי שירד מרכס השבעים ומרכס
בית חאנון הוא מטורף, מי שסיג את צה"ל אחורה לפרומטר הקודם
הוא מזוכיסט, כי זה אומר שתמיד יהיה איום של ירי בכינון ישיר על
כל העוטף. אני לא חושב שלא ראש עיר או מנהיג מקומי פה בחבל
ישנה הפריבילגיה שלא להתייחס לנושא הביטחוני, ובכל זאת לפעמים
אני היחידי שמשמיע את הקול הזה ואפילו חוטף על כך ביקורת"**

את ההשקעה בפיתוח היישובים הכפריים:
"העברנו החלטת ממשלה ממש לאחרונה,
ואנחנו מטמיעים תהליך של סיוע מאוד
דרמטי בהיקף של מאות מיליוני שקלים
לצורך גידול דמוגרפי של היישובים
הכפריים. אדם יוכל לקבל קרקע מפותחת
ב-100 אלף שקל. כמו כן, אנחנו מביאים
מגורים זמניים למשפחות צעירות, בונים
שכונות קליטה בקיבוצים ומפתחים מסלול
משותף עם הסוכנות של בניית עד אלף
בתים בחבל התקומה".

והמצב הביטחוני?
"אסור לסיים את המלחמה הזאת בלי
הכרעת חמאס", הוא אומר, "חייבים
להביא את התוצאה הביטחונית, כי זה
ישפיע על הכול. חייבים להגיע להשגת
יעדי המלחמה ואסור לעצור באמצע, אבל
גם אסור לשכוח את העיקר: יש פה הפגנת
כוח של החברה הישראלית. מי שנמצאים
בצד השני של הגדר, חשבו שאין סיכוי
שאחרי אירוע כל כך אכזרי אנשים ירצו
לחזור. הם רצו להבריח אותנו, וזו גם אחת
מהסיבות לאכזריות: הרצון לזרוע פחד.
זה מאבק על האדמה, ותפקידנו לתת
לזה מענה מאוד ברור, כדי שכל האויבים
שלנו יראו שכאשר הם מנסים לפגוע
בנו ולהבריח אותנו, הם מקבלים תוצאה
הפוכה".

הסיוע מסתיים בשדרות, ואנחנו
נפגשים עם ראש המועצה אלון דויד.
"העיר שדרות חזרה הביתה במרץ 24",
הוא משחזר, "אפשרנו לתושבים לחזור
לפי בחירתם ובלי לחוץ. זו הייתה אחת
ההחלטות הכי קשות וגם הכי משמעותיות
שלי, כי אנשים חזרו לפה בעיצומה של
לחימה".

**שדרות נמצאת בצמיחה מהרבה
בחינות. איפה הקשיים העיקריים?**
"יש משהו בשדרות שהוא קצת מטעה",
פותח דויד, "הגרף של שדרות תמיד
הראה צמיחה, אבל אם תסתכלו על נתוני
הביטוח הלאומי תראו נתונים מפלצתיים
של אנשים שמטופלים בחוסן ואנשים

"ביישובים שנפגעו הכי קשה יש הרבה
תושבים שמפחדים לחזור. התהליך של
החזרה ביישובים הללו מאתגר, והשיקום
עדיין נמצא בשלבי הראשוניים. ביישובים
שהחזרה אליהם הייתה לפני שנה, כמו
בשדרות ובהרבה יישובים כפריים, אנחנו
כבר נמצאים בשלב של הפיתוח והצמיחה.
שדרות למשל גדלה בכמה אלפי תושבים
ביחס לשישה באוקטובר".

איך אתה מסביר את זה?
"הפינוי בדרום, בשונה מהצפון, היה
קצר יותר. שיעורי התושבים שחזרו לפני
שנה ליישובים בדרום הם גבוהים מאוד,
הפינוי שם נמשך חודשים ספורים ואנשים
לא הספיקו להשתקע. ההשתקעות
מתחילה כשאנשים עוברים לשכירות
ומתחילים לעבוד, ותושבי הדרום לא הגיעו
לשלב הזה. חוץ מזה, הטראומה של שבעה
באוקטובר קשה מאוד, אבל אנשים עדיין
מתייחסים למקום הזה כאל מקום מוצלח
לגור בו, וזה שונה מהרבה מקומות בצפון
שסבלו מהונחה של עשרות שנים, ואנשים
מרגישים שאין שם עתיד. נוסף על כך יש
לאנשים תחושת שליחות, אידאולוגיה
ואמירה של 'אנחנו כאן למרות שניסיתם
לגרש אותנו מפה'. המטרה הראשית
ששמנו לעצמנו היא בתוך עשור להכפיל
את החבל, ואפילו נתנו לזה ביטוי: 'עד
120'".

המדינה מעניקה גם הרבה הטבות
לאנשים שקובעים את ביתם בעוטף
עזה: "מי שגר בחבל תקומה מקבל הטבה
במעונות, הנחה גדולה בארנונה והטבות
מס", מפרט אלקין, "בשדרות אנחנו
עובדים קשה כדי להביא להתחדשות
עירונית, לדאוג לתעסוקה ולסייע לרשות
המקומית לקלוט הרבה תושבים ולגדול,
כי אם לצד הצמיחה הדמוגרפית לא
יתפתחו אזורי תעסוקה, הרשות תקרוס
מבחינה תקציבית. לכן אנחנו מקדישים
הרבה תשומת לב לפיתוח אזורי הייטק
חדשים ולתעשייה שתכנס לרשות
תשלומי ארנונה עסקית". הוא מדגיש גם

בכובע האזרחי שלי לא קיימת. אנחנו
אנשי ביצוע, וצריכים לדאוג לשיקום
ולצמיחה, לייצר אזורי תעשייה חדשים
ולדאוג שיגיעו אנשים צעירים". הוא
מציין שבאחד בספטמבר יפעלו בחבל 11
מכינות קדם-צבאיות, שש מהן חדשות
לגמרי. "פעם הייתה מכינה רק בעלומים,
ועכשיו יש מכינה גם בסעד, ובניר עוז
רוצים להקים גרעין של השומר הצעיר.
הרצון שלנו הוא שבחבל הזה יהיו כאלפיים
צעירים, עוד לפני שמנתי את הסטודנטים
ממכללת ספיר. אנחנו משקיעים המון
כסף במכללת ספיר כדי שתגדל וכדי
שיפתחו פקולטות חדשות. אני מאמין
שהחור ישיבות הסדר שיגיעו לישיבת
ההסדר החדשה בכפר מימון ולישיבה
הוותיקה בשדרות יישארו לגור פה, וכך גם
סטודנטים ממכללת ספיר, והם יהיו הדור
הבא של המקום. אחד הדברים שאנחנו
מתעקשים עליהם עכשיו זה לתת מענקים
גבוהים למילואימניקים שיבואו לגור פה
ויהיו חלק מתוכנית הצמיחה. מילואימניק
שיבוא לגור פה ישלם 50 אלף שקל תמורת
מגרש מפותח".

פרידמן עובד קשה: הוא רץ מיישוב
ליישוב, ישן במהלך השבוע בשדרות
ולא בביתו בתל אביב, וכל הזמן מנסה
לפתח עוד ועוד פרויקטים ומיזמים. הוא
מבקש לנצל את הבמה ולהודות לשר
זאב אלקין על הזכות שהעניק לו לעמוד
בראש המינהלת, לשר בצלאל סמוטריץ'
ולישראל מלאכי ממשרד האוצר על הגיבוי
המקצועי והדחיפה לעשייה וצמיחה.

להכפיל את החבל, עד 120
השר זאב אלקין הוא השר האחראי על
מינהלת תקומה ומינהלת שיקום הצפון.
אני משוחחת איתו כדי לקבל מבט רחב
על תהליך השיקום של העוטף. "חלק
מעבודת המינהלת היא קידום השיקום
ותהליכי חזרת התושבים, עם כל המשברים
הלא פשוטים הכרוכים בכך", הוא פותח,

כוכב יעקב

שהחיינו...

פתחנו

פירות וירקות
בהכשר בד"ץ
העדה חרדית

**היכנסו לקבוצת הווטסאפ הסודית שלנו
וגלו לפני כולם על מבצעים שווים והטבות בלעדיות!**

סופרספיר
חווית קניה בעיר

סירקו והצטרפו
לקבוצה הסודית
של 'סופר ספיר'

סניף כוכב יעקב, רחוב מירת הכסף 1

צילומים: צולמו באירוע רוכשים

צילומי רחפן: 3Ddesign

כאן ארים הכיף משפחת כרמי צור

המשפחתיות והקהילתיות של היישוב כרמי צור בגוש עציון הפכה כבר מזמן לשם דבר. החיבורים בין הצעירים לוותיקים, כמו גם ההתגייסות של בני הנוער לחוסן הקהילתי, הופכים את היישוב למשפחה אחת גדולה. האווירה המשפחתית מורגשת עוד יותר ברחובות היישוב מאז פרוץ המלחמה, והוא מושך אליו משפחות חדשות שמקבלות כעת הזדמנות מיוחדת לבנות בו את ביתם // יוסי אשרי

היישוב, שהיא בדרך כלל גם חברה של האישה, שעוטפת את המשפחה מכל כיוון אפשרי. "זאת דאגה בלתי רגילה ונתינה אין-סופית", הוא מתפעל. "שבוע שלם של ארוחות, וכל הזמן בודקים איתנו מה אנחנו צריכים. כאמור, יש המון חיבור גם בין הוותיקים לחדשים. הסיפור עם דני ברלין הוא דוגמה אחת, הרגשתי את זה עם עוד המון ותיקים ביישוב".

עם השנים הפכה משפחת פואה לדור האמצע

שיש ביישוב, אלא שתוך חצי שנה מיום שכף רגלנו דרכה ביישוב, החלטנו שאנחנו בונים בו בית ומשתקעים לאורך ימים ושנים טובות. בעיתות שמחה וגם בעת צרה, רואים איך כל אחד דואג לשני, וזה שבה את ליבנו. החלטנו שאנחנו רוצים להשתקע כאן, ואנחנו לא מצטערים לרגע".

כהמחשה לדבריו מספר פואה כי סביב הלידות של הילדים ישנה אחראית יולדת מטעם

ודיבר איתנו קצת על היישוב, והקשיב לנו. זה היה בשבילנו וואו", מספר אביחי. "באנו מירושלים, מהעיר הגדולה. כשנולד לנו הבן השני, השכנים לא אמרו לנו מזל טוב, כי הם בכלל לא שמו לב שכמות הילדים שלנו הכפילה על עצמה".

בתוך זמן קצר נשבתה משפחת פואה הצעירה בקסם של תושבי כרמי צור. "לא רק שהתאהבנו באנשים הכל כך טובים ופשוטים

ימים הראשונים אחרי שאביחי וענת פואה עברו ליישוב כרמי צור בגוש עציון, נשמעה דפיקה על דלת הקרוואן שבו התגוררו. היה זה דני ברלין, אחד מוותיקי היישוב, שהגיע כשבאמתחתו מגש פיצה ביתית. "בקושי ידענו איך קוראים לעצמנו ומי אנחנו, והוא הציג את עצמו: 'היי, קוראים לי דני ברלין, אני כך וכך שנים ביישוב. שמעתי שהגעתם'. הוא ישב

בכרמי צור. "עכשיו יש את הצעירים בני ה-20, שגם איתם אנחנו מרגישים טוב, מתחברים אליהם, מזמינים לקידושים ולארוחות, ועושים דברים משותפים. הביחד הזה ייחודי לכרמי צור. זה משדר לכולנו הרגשה ממש טובה. גם היום, למרות שהיישוב גדל מאז וכמעט הכפיל את עצמו, עדיין יש באוויר את התחושה הזאת. אולי לא עם דפיקה על הדלת של הקרוואן מאחד הוותיקים ביישוב, אבל הזמנות לסעודות שבת, ומאור פנים בפגישות ברחוב: מה נשמע, איך הולך, צריכים משהו, ובטח אם יש משהו מעבר - זה עדיין קיים, ובצורה מאוד חזקה, גם לחדשים ולצעירים".

כל אחד מכיר את השני

כרמי צור הוא יישוב קהילתי בדרום־מערב גוש עציון, שהוקם לפני 40 שנה ומתגוררות בו כיום כ־200 משפחות. היישוב הוא בעל צבע קצת שונה משאר יישובי גוש עציון, בשל העובדה שהוא נשאר יישוב קהילתי קטן יחסית, לעומת רוב היישובים שהפכו להיות בעלי מאות רבות של משפחות. לא מעט אנשים בגוש עציון שהתרגלו במהלך השנים להתגורר ביישובים קטנים, הופתעו לגלות שהיישובים גדלו בצורה חדה. כרמי צור עדיין מחזיקה ביתרונות רבים שכל אחד מכיר את השני, יחד עם המון עזרה לזולת, בשעות צרה וגם בשעות שמחה.

היישוב מורכב מפסיפס אנושי איכותי ביותר, אנשי חינוך ומנהלי מוסדות חינוך, משרתי קבע במערכות הביטחון, אנשי רפואה, עולים חדשים, צברים וותיקים, ובשפת התושבים: "יישוב של אנשים טובים". כבר שנים שביישוב פועלות ועדות שונות המושתתות על מתנדבים הלוקחים חלק פעיל בעיצוב דמותה של כרמי צור. לפני שנתיים נפתח מחלף לב יהודה, שקיצר באופן משמעותי את הדרך לכרמי צור, ובעצם חיבר אותולמרכז גוש עציון.

יאיר וספיר קאהן הגיעו לכרמי צור לפני כארבע שנים מהיישוב בת עין. "הגענו ליישוב בעיקר בזכות ילדים הטוב שיש פה", משתפים השניים. "אנחנו משפחה מלווה של מי שעולה לכיתה י"ב עכשיו, כבר מאז שהם היו בכיתה ט'. זה נועד מקסים, מדהים ואיכותי מאוד. יש ביניהם גיבוש ממש טוב. היישוב משקיע המון בנוער, והנוער משקיע גם המון ביישוב, בכל מיני פרויקטים".

כבר בשמחת תורה אשתקד גויס יאיר למילואים, וספיר נשארה בבית עם הילדים ונועזרה רבות במערך הסיוע שהיישוב הפעיל. "בלי היישוב, לא הייתי יכולה לעבור את זה", קובעת ספיר. "אם זה לדאוג לארוחות ערב, או להביא בנות שעשו בייביסיטר, יקפלו כביסה, יעשו כלים, או סתם ישחררו טיפה. זה מאוד עזר. זאת תקופה שאין לי מושג איך הייתי עוברת אותה. עד עכשיו הם עושים את זה. כל שבוע בודקים את מצב הגיוס ביישוב, דואגים לארוחת ערב - גם לנשות קבע, זה לא פרויקט שנגמר, אלא עדיין בפעולה. זה נותן תמיכה מאוד גדולה".

יאיר, איך אתה הרגשת במילואים, כשאשתך בבית, אך עטופה מהיישוב?

"זה הרגיע", הוא מתאר. "ראיתי חברים אחרים שאין להם את כל המעטפת הזאת - בעיקר אנשים שגרים במרכז, בבניינים שאנשים לא יודעים מי מימינם ומי משמאלם. היישוב פה מאוד משפחתי ועוטף בעניין הזה. זה נותן

הרגשה טובה וראש שקט. זה עוזר להתמקד במשימה, ולא להתעסק בדברים אחרים".

נוער בונה קהילה

אליהו ושרה גטנו מתגוררים בכרמי צור כבר תריסר שנים. "גרנו קודם באפרת, ובעצם חיפשנו מקום לקנות", מספרת שרה. "באותם ימים התחילו את הבנייה של המדורגים. בגלל שממש רצינו קהילה, עברנו לכאן כשהמדורגים היו לקראת סיום הבנייה, היינו מהמשפחות האחרונות שקנו. בתוך זמן קצר נכנסנו לבית החדש ובמקביל התחברנו למקום והתאהבנו בו".

ללא ספק, פתיחת כביש 60 החדש יחד עם מחלף לב יהודה שדרג את איכות החיים בכרמי צור באופן חסר תקדים. "אפשר ממש לפצל את החיים שלנו לשני חלקים. יש את החיים שלפני הכביש, ויש את החיים שאחרי הכביש. זה שדרג לנו את איכות החיים ברמה מאוד גבוהה. בעבר הדרך לכרמי צור הייתה מלאה פקקים, וכיום בזכות מחלף לב יהודה הכביש קיצר באופן משמעותי את הדרך ליישוב. היום זה כמו כביש בגין, תחושה אחרת לנסוע בכביש ישיר עם נוף

צעירים מיד אחרי החתונה שמחפשים מקום קהילתי לגור בו, שגם יהיה נוח מבחינת המחיר, והם מצאו אותו בכרמי צור. "לא מעט התחברו מאוד ליישוב, ובסוף החליטו גם לקנות בפרויקט החדש. מה שתפס חלק מהמשפחות החדשות הוא מזג האוויר, שנעים בכל ימות השנה. גם בתקופת הקיץ אפשר לצאת להליכה. כל מי שבא מהמרכז, רק פותח את האוטו ואומר: פה אני רוצה לגור. לפעמים גם השינוי במזג האוויר הוא מבורך", היא מחייכת.

הזדמנות נדירה לזוגות צעירים

בימים אלה צפוי כרמי צור להתרחב משמעותית בעוד 112 יחידות דיור חדשות - דירות 4, 5 ו־6 חדרים ודירות גן, שאותן בונה חברת צ.פ. בתכנון של אדריכל מוביל. הדירות ביישוב הקהילתי הפסטורלי בגוש עציון מרווחות, נבנות ברמת גימור גבוהה, ומעוצבות בקפידה במיוחד למשפחות. הפרויקט, שנקרא 'הבית בכרמי צור', מעורר עניין רב וכ־75 אחוזים מהדירות כבר נרכשו.

"חברת צ.פ. חשבה עד לפרטים הקטנים,

ובעצם בונה ומפתחת את כל השכונה: גם מדרכות, שבילים, פארקים וגני שעשועים", מדגיש רן ינאי, מנכ"ל ובעלים של חברת צ.פ. "כך בעצם הדייר יגיע לשכונה מפותחת, שבנויה בצורה מותאמת גם לילדים וגם לנוער. יהיה מגרש ספורט חדש ליד הפרויקט. הבנייה נמצאת בשלב מאוד מתקדם, כאשר הצפי לאכלוס הוא בסדר גודל של בין שנה וחצי לשנתיים.

"בזכות האיתנות הפיננסית של החברה, היא מעמידה לדיירים תנאי מימון מאוד טובים, שכבר כמעט לא קיימים בשוק", הוא מוסיף. "בנוסף לכך, חברת צ.פ. שרבים מעובדיה מגויסים למילואים, התגייסה לטובת החיילים, ומעניקה 50 אלף שקלים הנחה לאנשי המילואים וכוחות הביטחון, כהצדעה על פועלם. כך שמדובר בהזדמנות נדירה שחבל להחמיץ".

"הפרויקט הזה הביא איתו בשורה גדולה גם להרבה זוגות צעירים שלא מצאו את מקומם בגוש עציון, גם בהיבט הדתי־תורני וגם בהיבט הכלכלי", מציין אוריה אלנקוה, מחברת 'שורשים' המשווקת את הפרויקט בכרמי צור. "בכרמי צור הם יכולים למצוא בתים זולים באופן משמעותי, במאות אלפי שקלים, משאר יישובי גוש עציון. כך למשל דירות ארבעה חדרים בגוש עציון יכולות להגיע ל־2.4 מיליון שקלים, לעומת 1.7 מיליון שקלים בכרמי צור".

לאחר קמפיין פרסומי מסיבי בכל רחבי גוש עציון, בשבוע החולף התקיימו בכרמי צור כמה ימי מכירות מוצלחים בהובלת חברת השיווק 'שורשים'. ימי המכירות הניבו עשרות פגישות ושש משפחות חדשות שהצטרפו לפרויקט וליישוב.

רוצים גם אתם להצטרף למשפחת כרמי צור? מוזמנים ליצור קשר: 073-777-2024.

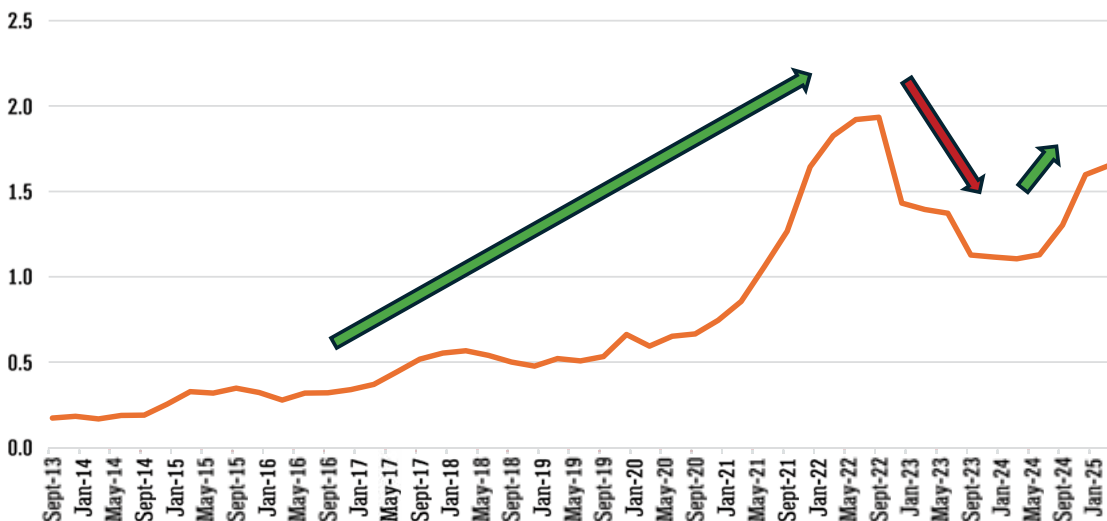

יותר מאלף מילים | אסף נגר

רווחיות חברות הנדל"ן

(רווח מצרפי של 11 חברות נדל"ן ציבוריות במיליארדי שקלים)

בשנה האחרונה). השילוב הזה, בהתאם לכללי ההכרה בהכנסה לפי IFRS 15, הוביל לזינוק חד בהכנסות וברווח הנקי (ראו הרחבה בטור "יש מושג").

הכותב הוא אנליסט בכיר ומנהל השקעות בנוסטרו של חברת איילון ביטוח ופיננסים

הללו מהשיא ועד לשפל במרץ 2024, והחזרה שלהן לרווחיות בתקופה האחרונה מפתיעה על רקע הירידה במכירות הדירות. ייתכן שההסבר לכך הוא שילוב של המחירים הגבוהים יחד עם ההתאוששות הניכרת בקצב הביצוע (לאחר הפסקת הפעילות ב-7.10.23 וחזרה לפעילות מלאה

את הוצאות המימון, בעוד מחירי הדירות טיפסו והביאו לשיפור בשיעור הרווח הגולמי המצרפי, מ-20% בתקופה שבין 2013 ל-2021 ל-27% בשנים 2022-2025.

המפנה החד בריבית בנק ישראל מ-0.1% ל-4.75% במהלך 2022 הוביל לצניחה של 43% ברווחיות החברות

הרווח הנקי של 11 החברות הציבוריות העוסקות בנדל"ן למגורים זינק מ-180 מיליון שקלים בספטמבר 2013 ל-1.93 מיליארד שקלים בספטמבר 2022 - גידול של יותר מ-1000%. הגידול הדרמטי נבע משילוב של כמה גורמים: סביבת הריבית הנמוכה הפחיתה משמעותית

על הפרק | ערן בר טל

הבורסה מסכמת רבעון: זינוק ברווחים, שווי המניות זינק ב-21%

הכנסות הבורסה לניירות ערך ברבעון השני של 2025 הסתכמו בכ-136.1 מיליון שקלים, בהשוואה לכ-105.1 מיליון ברבעון המקביל אשתקד - גידול של כ-29%. הרווח של הבורסה ברבעון הסתכם בכ-43.6 מיליון שקלים, בהשוואה לכ-24.3 מיליון ברבעון המקביל - גידול של כ-80%. תשע חברות חדשות ביצעו הנפקות ראשוניות של מניות (IPO) בבורסה במחצית הראשונה של 2025 - כמעט כפול ממספר החברות שביצעו הנפקות ראשוניות (IPO) בשנת 2024.

שווי שוק המניות בבורסה עמד על כ-1.7 טריליון שקלים בסוף הרבעון השני - גידול של כ-21% בהשוואה לשווי בסוף שנת 2024. מחזורי המסחר זינקו בכ-40% במחצית הראשונה של השנה לרמות שיא של כל הזמנים. המחזור היומי הממוצע במניות ברבעון גדל לכ-3.2 מיליארד שקלים, לעומת כ-2.2 מיליארד ברבעון השני של 2024.

איתי בן זאב, מנכ"ל הבורסה לניירות ערך: "תוצאות הרבעון השני של 2025 מצביעות על חוסנה של הבורסה, הנשענת על היסודות החוזקים של הכלכלה הישראלית, גם בתקופה מאתגרת זו. במחצית הראשונה של 2025 המזשק המשיך להפגין חוסן חברתי וכלכלי, שהתחיל עוד במלחמת ה-7 באוקטובר ואף התחזק במלחמת 12 הימים מול איראן במהלך יוני".

בשלושת ימי המסחר הראשונים השבוע רשם שוק המניות ירידות והשקל נחלש מול הדולר והאירו, אך התיקונים הללו התפרשו כתיקון לעוצמה שהפגינה הבורסה מתחילת השנה. הירידות נרשמו על רקע כישלון המשא ומתן עם ארגון חמאס והאילוץ לחזור ללחימה בעזה.

השכר הממוצע בחודש מאי עלה ב-3.6% בשנה ל-13,417 שקלים

השכר הממוצע לשכיר בחודש מאי עמד על 13,417

שקלים, עלייה של 3.6% בהשוואה למאי 2024 אז הוא הסתכם ב-12,952 שקלים, כך עולה מנתוני הלמ"ס. מספר משרות השכיר היה 4.32 מיליון, עלייה של 0.3% בהשוואה לאפריל 2025 (4.115 מיליון) ושל 2% לעומת מאי 2024 (4.047 מיליון). לפי אומדנים ראשוניים, השכר הממוצע בחודש יוני הסתכם ב-13,880 שקלים, עלייה של 2.1% בהשוואה ליוני 2024 (13,593 שקלים). מספר משרות השכיר ביוני היה 4.320 מיליון, ירידה של 0.6% לעומת מאי 2025 (4.347 מיליון) ועלייה של 0.9% לעומת יוני 2024 (4.282 מיליון).

בחודשים מרץ-מאי 2025 השכר הממוצע למשרת שכיר במחירים שוטפים עלה ב-4% בחישוב שנתי, בהמשך לעלייה של 4.5% בחישוב שנתי בדצמבר 2024 - פברואר 2025. מנגד, נתוני המגמה מצביעים על ירידה במספר משרות השכיר: בחודשים מרץ-מאי 2025 מספר משרות השכיר ירד ב-0.2% בחישוב שנתי, לעומת עלייה של 1.8% בחישוב שנתי בדצמבר 2024 - פברואר 2025. במאי 2025 המגזר הגדול ביותר היה מגזר החברות הלא-פיננסיות, ובו היו 2.608 מיליון משרות שכיר (63.2% ממשרות השכיר במשק). השכר הממוצע למשרת שכיר במגזר זה היה 14,795 שקלים.

בית זיקוק אשדוד בתקלת ייצור שצפויה להסב לה נזק של 40 מיליון דולר

חברת בית זיקוק אשדוד דיווחה לבורסה בתחילת השבוע (שני) כי היא חווה "קשיים בחזרת בית הזיקוק לפעילות סדירה עקב תקלה שהתגלתה במתקני החברה ובגין הפעלת המתקנים מחדש". בימים שלפני הדיווח מניית החברה איבדה כ-9% משווייה. לדברי החברה מקור התקלה בחומר גלם לא תקני שקיבלה מאחד מהספקים שלה בחו"ל. החברה מעריכה שהשיבושים בייצור יימשכו כל החודש ויעלו לה באובדן הכנסות של כ-40 מיליון דולרים, שהיא כמובן תתבע מאותו ספק באמצעות המבטחות.

הכותב הוא העורך הראשי של ערוץ הכלכלה, ערוץ 10 בשלט, www.tv10.co.il באינטרנט

מכת פתיחה

אדם סמית נחשב בעיני רוב ההיסטוריונים הכלכליים אבי תורת הכלכלה המודרנית. ספרו 'עושר העמים' (1776) חולל מהפכה חשיבתית באופן שבו העולם מבין את התהליכים הכלכליים, ובהתאם לכך גרם לשינוי במדיניות הכלכלית העולמית. ייתכן שהעולם הכלכלי שבו אנו פועלים היום לא היה מגיע להישגים שאליהם הגיע לולא סמית. אלא שסמית לא היה כלכלן. עוד לפני שהמציא את הכלכלה המודרנית, נחשב סמית לאחד מגדולי הפילוסופים של המוסר של תקופתו. מה לפילוסוף של המוסר ולכלכלה?

יצירתו הגדולה של סמית, לפני פרסום 'עושר העמים', הייתה ספרו 'התיאוריה של הרגש המוסרי' (1759). בספר זה הוא חקר את השורשים הפסיכולוגיים של השיפוט המוסרי האנושי. מתוך החקר של הדינמיקה המוסרית של האנושות והנפש האנושית, ניתוח התמרצים המשפיעים על האדם הן כפרט והן כחברה, הגדרת הטוב והמידה הטובה שאליה יש לשאוף, מתוך כל אלה התגבשו אצל סמית הרעיונות שיתורגמו ב'עושר העמים' לרעיונות כלכליים.

ניתוח כזה, לדוגמה, עושה סמית באמצעות דמיון מודרך. הוא מבקש מאיתנו לדמיין מה יקרה לאדם ממוצע באירופה, לו ישמע לפתע על חורבנה של ממלכת סין על מאה מיליון תושביה. הנושא בוודאי יעסיק אותו, הוא יביע את צערו בלהט וידון עם חבריו על "ההבל של יגיעות אנוש, שככה הן יכולות להיכחד בן רגע", אך לאחר מכן "ימשיך בעסקיו או בהנאותיו... כאילו לא היו דברים מעולם". לעומת זאת, אם יגידו לו שלמחרת בבוקר עומדים לקצוץ את אצבעו הקטנה, הוא לא ידע תנומה כל הלילה.

זו אינה ביקורת על האדם. מסקנתו של סמית הייתה שמבנה זה של הנפש האנושית הוא יעיל מבחינה מוסרית, שכן אדם שיישא באמת בכאב צערם של כל הסינים, פשוט יקרוס. לעומת זאת אדם שירגיש בכאבו, בכאב משפחתו או בכאב בני עירו, יתמרץ לפעול כדי להקל על כאבם.

את המהלך ההגייוני הזה בניתוח המוסר הוא מפעיל אחר כך בנוגע לכלכלה. אבל אנחנו מכירים כבר את הניתוח הכלכלי הזה מהתלמוד: "עניין ועניי עירך - עניין קודמין, עניי עירך ועניי עיר אחרת - עניי עירך קודמין". מדיניות הרווחה היהודית אינה מתעלמת מהתמרצים האנושיים, ואינה מתרגשת מעקרונות שנשמעים נעלים אך אינם יעילים. התורה היא תורת מוסר, היא מכירה את נפש האדם ואת התמרצים המשפיעים עליו, ולפיכך יודעת מהי הדרך הנכונה להגיע אל העושר והאושר החברתי.

לכן, בנקודה זו אני נאלץ לחלוק על מורי ורבי הרב ד"ר ליפשיץ (ראו בטורו "נחמדים מזהב"). עקרונות הכלכלה מבוססים על עקרונות נפש האדם כפרט וכחברה. במסגרת ההתפתחות לעם חכם ונבון יש לחקור מהם העקרונות שהתורה מלמדת אותנו בהיבט הזה וליישמם בחיינו הכלכליים. לכך יש צורך בכלכלנים שיודעים תורה ובבני תורה שמבינים בכלכלה.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבורי סמקאי TCG

יש מושג | אסף נגר

הכרת הכנסות בחברות נדל"ן למגורים - IFRS 15

IFRS 15 היא שיטה חשבונאית להכרה בהכנסות של חברות נדל"ן למגורים. ההכרה בהכנסות של חברה למגורים היא נושא מסובך, שכן פרויקט נדל"ן אורך שלוש או ארבע שנים, ואם נגדיר שההכנסה מגיעה רק במכירה, כפי שהיה בעבר, יהיו לנו שנים כמעט ללא הכנסות ושנים עם הכנסות גבוהות מאוד, זאת למרות שהחברה עובדת ברציפות ומייצרת ערך גם בשלב הבנייה. כך למשל, אם ההכנסות הצפויות מפרויקט בנייה הן 100 מיליון שקלים, אזי בעבר החברה הייתה מכירה בכל ההכנסה רק בעת מסירת הדירות לרוכשים. אם היה מדובר בחברת נדל"ן קטנה שאין לה כמעט פרויקטים, היינו רואים שנים בלי הכנסות בחברה הזאת, דבר שאינו משקף נכונה את מצבה הכלכלי.

בשנת 2018 שונתה התקינה החשבונאית ואומץ תקן IFRS 15, כך שהכנסות החברה מוכרות בהתאם למכפלה של שיעור השיווק (כמה דירות נמכרו בפועל) בשיעור הביצוע ההנדסי של הפרויקט. לדוגמה, אם בפרויקט שההכנסות הצפויות ממנו הן 100 מיליון שקלים יש 100 יחידות דיור, והיום מכר 50% מהדירות בפרויקט (בדוגמה שלנו - 50 דירות) וכבר השלים את הבנייה של 20% מהפרויקט, אז בדוח הכספי שיפורסם החברה תכיר ב-10% מסך ההכנסות (50% כפול 20%), כלומר בשורת ההכנסות נראה 10 מיליון שקלים (10% כפול 100 מיליון שקלים). ככל שהקבלן ימכור יותר דירות ויתקדם בביצוע הבנייה, ההכרה בהכנסות שלו תלך ותגדל.

הכותב הוא אנליסט בכיר ומנהל השקעות בנוסטרו של חברת איילון ביטוח ופיננסים

נחמדים מזהב

הרב יצחק ליפשיץ

האם לתורה יש תפיסה כלכלית

”ושמרתם ועשיתם כי היא חוכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון את כל החוקים האלה ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה” (דברים ד, ו). רבים חושבים שהתורה מלמדת אותנו שמצווה גדולה היא להראות לגויים את מעלת ישראל שיש בהם גם תורה וגם מדע, וכי כאשר זכינו שקם בנו אדם גדול כפרופ’ אומן, שאכן רבות זכויותיו, הרי שנתקיים בנו ”רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה”. אבל הרמב”ם לימדנו מתוך פסוק זה שהכוונה איננה על עם ישראל אלא על תורת ישראל: ”הרי נאמר במפורש שאפילו כל החוקים מורים לדעת כל האומות שהם (כלומר, חוקי התורה) בחוכמה ותבונה” (מורה הנבוכים, חלק שלישי, פרק לא, תרגם: הלל גרשוני).

אנחנו מצווים להבין את החוכמה הגלומה בתורה. הבנת החוכמה שבמדע אף היא ציווי, ואם מדובר במדעי הטבע, הרי הם חלק מן התורה שכן הם מעשה בראשית, אבל אינם חוקי התורה ולא עליהם נאמר ”כי היא חוכמתכם”. ואכן, בראשית המאה העשרים קמו מחכמי ישראל וטענו בתוקף שהתורה היא סוציאליסטית, ואילו עתה כאשר הגלגל התהפך, קמים הקוראים בכל פה שהתורה קפיטליסטית, ויש המנסים לדלות מן התורה דרכי מכירות והבנה בשוק ההון.

אבל התורה איננה תורה כלכלית. התורה מלמדת אותנו קרבת אלוקים, חסד, צדקה ומשפט. בכל דבר הדורש ניהול פוליטי וחברתי מצווים אנו לחקור, אבל לב מלכים חקור דבר. אין לתורה שיטת מנהל. את זאת מצווה האדם לחקור בעצמו בכל מקום ובכל זמן על פי דרכיו, כל עוד ינהג בחסד, צדקה ומשפט.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר ‘כלכלה וערכי היהדות’

על הנייר | גיא נתן

Eos Energy (EOSE)

חברת Eos Energy הוקמה בשנת 2008 במטרה להוביל את מהפכת אגירת האנרגיה בארצות הברית. החברה מפתחת ומייצרת פתרונות אחסון אנרגיה המיועדים כרגע בעיקר לרשתות החשמל ומבוססים על טכנולוגיית אבץ ייחודית ופורצת דרך בשם Znyth.

טכנולוגיה זו מציעה חלופה בטוחה ויעילה לסוללות יוני הליתיום הנפוצות, ויכולה לאחסן אנרגיה לזמן ממושך של 3 עד 12 שעות, כאשר סוללות על בסיס ליתיום לרוב מאחסנות אנרגיה ל-1-4 שעות, בעיקר בשל שיקולים של כדאיות כלכלית. הייחודיות שלה טמונה בשימוש בחומרים זמינים וזולים כמו אבץ ופחמן, מה שמונע תלות בשרשראות אספקה מורכבות של ליתיום וקובלט. EOS היא החברה האמריקאית היחידה המעצבת ומייצרת טכנולוגיה מסוג זה בארצות הברית, עובדה המעניקה לה יתרון אסטרטגי משמעותי.

אנו נמצאים בפתחה של מהפכת אנרגיה עולמית. המעבר למקורות אנרגיה מתחדשים והגידול העצום בביקוש לחשמל, בין היתר בשל התפתחות תחום הבינה המלאכותית ומרכזי הנתונים, צפויים להכפיל את צריכת החשמל בארצות הברית עד שנת 2050. גידול זה יוצר צורך אדיר במערכות אגירת אנרגיה שיוכלו לייצב את רשת החשמל ולהבטיח אספקה רציפה. הביקוש הגבוה לסוללות אחסון אנרגיה, כפי שעולה מסקרים ותחזיות של גופים מובילים, מציב חברות כמו EOS בעמדת זינוק מצוינת. היכולת לספק פתרונות אמינים, בטוחים וארוכי טווח היא המפתח לעתיד האנרגטי.

הפוטנציאל של EOS זוכה להכרה ותמיכה מגורמים רבי עוצמה. במסגרת עסקאות סחר שהוביל ממשל טראמפ, התחייב האיחוד האירופי להשקעות ענק באנרגיה אמריקנית, ובפנסילבניה, היכן שממוקם מפעל החברה, הוכרז על השקעות של מיליארדי דולרים בתשתיות אנרגיה ובינה מלאכותית. בנוסף לכך החברה קיבלה הלוואה מסובסדת של יותר מ־300

* אין לראות באמור שום המלצה ו/או ייעוץ המותאם לנתוניו, צרכיו ומטרותיו של כל אדם. אין לראות במידע זה משום המלצה או הצעה לביצוע פעולות כלשהן בניירות ערך

עצם העניין | נטעלי גרייבר

ותודה לוועד: "לחשבון הקניות שלכם יתווספו עוד עשרות שקלים"

השבוע נחצה עוד קו אדום במערכת היחסים המעוותת בין הפוליטיקאים, ועדי הנמלים והציבור. 700 עובדי נמל חיפה מאיימים בשביתה שתשתק את יבוא החיטה לארץ, ולכל אורח שיקנה לחם בסופר צפויים להתווסף עשרות שקלים בכל חודש לחשבון. זהו עוד מאבק על תנאים ושכר של המשתכרים מהגבוהים ביותר במשק הישראלי כולו, על חשבוננו.

הנוק מידי ומוחשי. כשאוניית מטען עומדת ואינה פורקת את סחורתה, היא גובה "דמי עמידה" שיכולים להגיע בין 10,000 ל־50,000 דולר ביום. עלויות אלה, במקרה הטוב, יגולגלו בסופו של דבר על הצרכן. במקרה הרע, כפי שמזהירים יבואני התבואות, נוצר מחסור ממש במזון בסיסי. העובדה שהשביתה מתוכננת לתאריך שבו נסגר רציף הגרעינים בנמל אשדוד, ובמקביל לסכסוך עבודה בממגורות חיפה, אינה צירוף מקרים. זהו מהלך מחושב שמטרתו להפעיל את הלחץ המרבי על המשק, תוך שימוש ציני בעורק החיים של המדינה כבן

ערובה.

הבעיה לא נולדה היום, אלא נעוצה בכוח האדיר שצברו ועדי העובדים בנמלים במשך עשרות שנים. הם נהנו מהיד על השיכר של שער הכניסה ל־90% מהסחורות הנכנסות לישראל, וניהלו משא ומתן מול הממשלה - על הכסף של כולנו. כך נוצרה מפלצת בירוקרטיה נפטיסטית וחסרת יעילות, שהתקיימה במשך עשורים ללא הפרעה וניפחה את כיסיהם של עובדיה הנמנים על מקבלי השכר הגבוה במשק.

בעשור האחרון ישראל עשתה מהלך אמיץ, חשוב וראוי: היא פיצלה והפריטה את הנמלים והעבירה אותם לעידן חדש תחרותי וטוב. ההנהלה החדשה של הנמל בחיפה, שנרכש על ידי משקיעים פרטיים, מנסה להתייעל ולהתמודד עם התחרות. אך במקום לתמוך בשיפור השירות ובצמיחה כלכלית, הוועד מסנדל. הוא מלין על כך שהנהלה שוכרת עובדי קבלן מחד ועל "מחסור בכוח אדם" מאידך, אף שהבעיה האמיתית מבחינתו

היא העובדה שעובדים אלו אינם מאוגדים, עובדים בהסכמי שכר אישיים ומראים איך באמת אפשר לנהל נמל בשירותיות, במהירות ובמקצועיות.

בנוסף לכך, הוועד מתלונן על עודף עובדים בסקטור מסוים אך מתנגד לשימועים, בו בזמן שהוא מונע העברה של עובדים עודפים לסקטורים חסרים. זהו לא סתם כשל לוגי אלא מהלך מחושב שמטרתו היא שמירה על כוחו, תוך התערבות בניהולה המסחרי של חברה פרטית, גם במחיר פגיעה בציבור.

חיפה לא לבד. גם באשדוד התנגדה ההסתדרות להנפקה שתכניס כסף, תגביר את השקיפות ותשפר את היעילות, ודרשה שהנמל לא יופרט בעשור הקרוב. ומעל כל אלה מרחפת הפוליטיקה הלאומית: שרת התחבורה, שמתנגדת עקרונית להפרטות, מייצגת עמדות סוציאליסטיות ואוחזת בדירקטוריון הנמל. היא מובילה התנגדות על בסיס פוליטי, שכן היא מעוניינת לשמר את תמיכתם של עובדי הנמלים שמהווים בסיס

מקום הנחת התפילין

מצוות עשה מהתורה לקשור בכל יום תפילין של יד על הזרוע – מצווה נוספת לקשור תפילין של ראש על הראש כנגד בין העיניים – מקום תפילין של יד הוא על השריר התפוח שביד בהטיה קלה פנימה לכיוון הלב – מקום הנחת תפילין של ראש הוא מתחילת המקום ששערות הראש גדלות בו מעל המצח ועד למקום שמוחו של תינוק רופס – צריך לכוון את התפילין שיהיו באמצע הראש כנגד בין העיניים – מי שברבות השנים הקריח, יכול להניחן על המקום ששערותיו גדלו בהיותו צעיר

מצוות התפילין

השבת נקרא בפרשת ואתחנן את פרשת "שמע", שבה מופיעה מצוות התפילין, שנאמר: "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד. ואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך. והיו הדברים האלה אשר אנוכי מצווך היום על לבבך... וקשרתם לאות על ירך והיו לטוטפות בין עיניך" (דברים ו, ד-ח). לפיכך נעסוק במצוות תפילין תוך התמקדות בהלכות מקום התפילין.

מצוות עשה מהתורה לקשור בכל יום תפילין של יד על הזרוע, ומצווה נוספת לקשור תפילין של ראש על הראש כנגד בין העיניים, כדי לזכור תמיד את יסודות האמונה. בתפילין מניחים ארבע פרשיות שבהן מופיע הציווי להניח תפילין, ואלו הן: "קדש" (שמות יג, א-י), "והיה כי יביאך" (שמות יג, יא-טז), "שמע" (דברים ו, ד-ט), "והיה אם שמוע" (דברים יא, יג-כא).

תוכן פרשיות התפילין

בארבע פרשיות אלו נזכרו עיקרי אמונת ישראל ותורתו. בשתי הפרשיות הראשונות מבואר עניין קדושת בכורות, ארץ ישראל, יציאת מצרים וחג הפסח, המבטאים את קדושתם וסגולתם של ישראל, שעל כן הוציאנו ה' ממצרים באותות ומופתים, ותוך כך נתגלה לנו ולעולם כולו שה' משגיח על כל העולם והכול בידו. מכיוון שיציאת מצרים היא יסוד אמונת ישראל, בפרשיות אלו נאמרה גם המצווה לקיים את חג הפסח ולספר לילדים בליל הסדר את סיפור יציאת מצרים.

בשתי הפרשיות האחרונות שבתפילין מבוארים יסודות אמונת ישראל וייעודם. בפרשת שמע מופיעות המצוות היסודיות המוטלות על כל יחיד ויחיד, האמונה באחדות ה' ואהבתו בכל הלב והנפש, והמצווה להגות בתורה בכל עת, בשוכנו ובקומנו, בבית ובדרך, ולהנחילה לבנינו אחרינו. בפרשה האחרונה מבואר הייעוד הגדול של עם ישראל לנחול את הארץ הטובה, ולקיים בה את כל המצוות, וליהנות מהברכה האלוקית. עוד מבואר בה יסוד השכר והעונש, שה' משגיח על ישראל, ואם נחטא - נאבד מעל הארץ הטובה, ואם נשמע בקול ה' נתברך ונאריך ימים על האדמה אשר נשבע ה' לאבותינו.

מקום תפילין של יד

מקום תפילין של יד הוא על השריר התפוח שביד בהטיה קלה פנימה לכיוון הלב. שנאמר בפרשת "שמע": "וקשרתם לאות על ירך" (דברים ו, ח), וכן נאמר בפרשת "והיה אם שמוע": "ושמתם את דבריי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אותם לאות על ידכם" (דברים יא, יח). למדו מזה חכמים (מנחות לו, ב) שצריך להניח את התפילין במקום הגבוה ביותר שביד, שהוא על מקום הקיבורת, היינו השריר הבולט שבין הכתף למרפק. בנוסף לכך, נאמר להניח את התפילין "על לבבכם", כלומר, על השריר שביד שהוא כנגד הלב. עוד למדנו מזה שנכון להטות את התפילין

מעט לצד הלב, אבל אין להטות הרבה, מפני שאז התפילין לא יהיו על השריר.

כטעם למצווה אפשר לומר שקשירת תפילין של יד נועדה לרמוז לנו שני דברים. האחד, שמעל כל המעשים הכבירים שהאדם עושה בידיו ובשריריו עומדת האמונה במי שנתן לנו את הכוח לעשות את כל החיל הזה. השני, שהלב, עם כל העוצמה הרגשית שלו, צריך להיות מכוון ומודרך על ידי התורה, לכן אנו מניחים את התפילין על שריר היד וכנגד הלב.

האם דווקא על המחצית התחתונה של העצם?

כתב רבנו פרץ שלא כל מקום השריר כשר לתפילין, אלא רק מקום השריר שנמצא על המחצית התחתונה של העצם שבין המרפק לכתף. וכן נפסק בשולחן ערוך וברמ"א (אורח חיים כז, א; ו, ז), שהתפילין צריכות להיות על המחצית התחתונה של העצם. וכן כתבו אחרונים רבים (לבוש, מגן אברהם, שולחן ערוך הרב, ארצות החיים). ויש סוברים שאף בדיעבד אם אינו יכול להניח על החצי התחתון והוא מניח על החצי העליון - לא יברך (חיי אדם יד, י; יחזה דעת ה, א).

אולם קשה על כך מאוד. ראשית, משום ששאר הראשונים שקדמו לרבנו פרץ לא הזכירו עניין זה אלא רק שמקום התפילין על הקיבורת. כמו כן, אמרו חכמים שהתפילין צריכות להיות כנגד הלב, והלב אינו נמצא כנגד החצי התחתון של הזרוע, אלא כנגד אמצע הזרוע או מעט יותר גבוה. זאת ועוד, רבנו פרץ כתב את דבריו בפשטות בלא לבאר את מקור חידושו, וגם אמרו חכמים שמקום יש בזרוע להניח שני תפילין, ולפי רבנו פרץ אין שם מקום לכך. ולבסוף, אצל נערים צעירים החצי התחתון מחוץ לשריר, ולפי פשט הגמרא ורוב הפוסקים, חובה להניח על מקום השריר.

ביאור שאין מחלוקת

אפשר לומר שרבנו פרץ התכוון לבאר את המובן והמוסכם, וכיוון שלא ראה בזה חידוש לא הוצרך לנמק את דבריו. וכוונתו שמקום הקיבורת הוא בחצי התחתון של כל העצם, היינו העצם שנמשכת מהכתף למרפק. ומקום הקיבורת כשהיד ישרה, שזוהי תנוחתה הרווחת של היד, ואז מקום השריר ארוך יותר (אורח משפט ד). ואין לטעון שצריך לחשב את העצם

מבית השחי, שכן כאשר מרימים את היד, אותו שיעור יצא בין המרפק למרכז בית השחי. באופן זה יוצא שעיקר מקום הקיבורת בחצי התחתון וכנגד הלב. בכך נפתרות עיקר הקושיות על רבנו פרץ. אומנם עדיין קשה שיש מעט מקום שריר מעל החצי העליון, וייתכן שלא התכוון לחשב את העצם בדיוקנות אלא לבאר שככלל מדובר בחצי התחתון.

הלכה למעשה

אומנם היו שלא פירשו כך את שיטת רבנו פרץ, ומחמת כל הקושיות על שיטתו פסקו שאין להתחשב כלל בדעתו (גר"א כז, א; מעשה רב תפילין כא). להלכה ולמעשה, דעת רוב האחרונים שהעיקר שמקום התפילין הוא על השריר, ואף שלכתחילה יש לחוש לדעת רבנו פרץ להניח על החצי התחתון, מי שיש לו קושי להניח את התפילין בחצי התחתון, מפני שיש לו שם מכה או מפני שהוא נער וידו קצרה והתפילין שלו גדולות, יניח את התפילין בברכה על מקום השריר ואפילו מעל למחצית התחתונה של העצם (העמק שאלה קמה, ג; משנה ברורה ד; בן איש חי חיי שרה ו, ועוד רבים).

מקום תפילין של ראש

מקום הנחת תפילין של ראש הוא מתחילת המקום ששערות הראש גדלות בו מעל המצח ועד למקום שמוחו של תינוק רופס, היינו סוף המקום הרך בראשו של תינוק. וצריך לכוון את התפילין שיהיו באמצע הראש כנגד בין העיניים (שולחן ערוך כז, ט-י). אם התפילין אינן מכוונות בדיוקנות באמצע הראש, אלא זזו מעט ימינה או שמאלה, כל זמן שהן מונחות כנגד בין העיניים - עדיין הן במקומן. לכן אין צורך להשתמש בראי כדי לכוון בדיוק, אלא די לכוון על ידי מישוש היד (דברי חיים ב, ו; ציץ אליעזר יב, ו, ב).

כל התפילין על מקום גדילת השיער

צריך להיזהר שאפילו מקצת מן התפילין לא יהיה מתחת למקום גדילת שערות הראש לכיוון המצח, מפני שלדעת רבים, אפילו אם קצת מן התפילין יהיה מונח כנגד המצח - לא קיים את המצווה וברכתו לבטלה. כיוון שצורת הראש עגולה מעט, ותחתית התפילין ישרה, נמצא

צריך להיזהר שאפילו מקצת מן התפילין לא יהיה מתחת למקום גדילת שערות הראש לכיוון המצח, מפני שלדעת רבים, אפילו אם קצת מן התפילין יהיה מונח כנגד המצח - לא קיים את המצווה וברכתו לבטלה

שקצה התפילין אינו נוגע ממש במקום צמיחת השיער, ולכן צריך לבדוק כנגד מה מונחות התפילין, ואם אפילו קצת מהן מונח מעבר למקום גדילת השיער - אינן במקומן ולא קיים את המצווה. מי שברבות השנים הקריח, יכול להניחן על המקום ששערותיו גדלו בהיותו צעיר, שכן העיקר הקובע הוא מקום גדילתן לפי הרגיל אצל רוב בני אדם.

על מה ההקפדה

יש אומרים שרק הבית עצמו (ה"קציצה") צריך להיות על מקום השיער ואילו התיטורא יכולה להיות כנגד המצח (עולת תמיד כז, ח, ט"ז לפי בית יעקב). אולם רבים פירשו שגם התיטורא צריכה להיות מעל מקום השיער (שו"ת בית יעקב קלא; מאמר מרדכי כז, ח; פרי מגדים משבצות זהב כז, י; שבילי דוד כז, ד; אמרי יושר חדשות ג; משנה ברורה כז, לג; יחזה דעת ה, ג). הרב קוק בצעירותו כתב את הקונטרס 'חבש פאר' כדי לחזק בחריפות את החובה שגם התיטורא תהיה על מקום צמיחת השיער, וכיוון שמי שאינו נוהג כך מפסיד את המצווה ומברך לבטלה יש להעיר לו על כך.

הסוברים שדי שרוב התפילין יהיו על מקום השיער

אומנם היו שנהגו להניח חלק מהתפילין מחוץ למקום צמיחת השיער, וכפי שהעידו לדוגמה על אדמו"רי בעלז. שלושה צדדים לכך. א) יש פוסקים כמו ה"ט"ז ועולת תמיד שהתיתורא אינה צריכה להיות על מקום צמיחת השיער. וכן כתב תורת חיים סופר (כז, י). ב) יש אומרים שדי בכך שרוב הקציצה תהיה מעל מקום צמיחת השיער (תפארת זיו א, א; דבר יהושע ד, יא). ג) יש אומרים שכל מה שבאוויר אינו נחשב, ודי שהחלק שנוגע בראש יהיה על מקום צמיחת השיער (דבר יהושע שם; אומר ודעת א). ויש שהורו לכתחילה להקפיד כדעת המחמירים, אלא שלימדו זכות על המקילים בסברות אלו, ולכן הורו שלא להעיר להם (דעת קדושים כז, ט; מחשבות בעצה א).

הלכה למעשה שכל התפילין יהיו על מקום השיער

למעשה, מכיוון שדעת רבים שכל התפילין צריכים להיות על מקום השיער, ואם אפילו מקצתן אינו על מקום השיער לא קיים את המצווה וברכתו לבטלה, יש להחמיר ולהקפיד על כך. מכיוון שבכל יום מהדקים את הרצועה סביב הראש, הרצועה נמתחת ומתארכת מתוך הקשר, והתפילין נוטות להישמט לצד המצח. לכן צריך לבדוק את מצב הרצועות אחת לחצי שנה או שנה. ככלל, עדיף שהרצועה תהיה קצרה יותר, כדי שאם תימתח מעט עדיין יהיו התפילין במקומן (משנה ברורה כז, לג).

לא לכניעה לחמאס

**כן להכרעת החמאס! כן לניצחון! כן לביטחון! כן להשבת החטופים! כן לחיים!
כן לכיבוש הרצועה והשמדת ארגון הטרור!**

תנו את הפקודה - הביאו ניצחון!

רק לחץ צבאי ישיב את החטופים, ישמיד את החמאס ויביא ניצחון.

**אנחנו המשפחות השכולות מאחוריכם,
העם מאחוריכם - יחד בע"ה ננצח!**

על החתום: (רשימה חלקית)

אימו של הלל
אחותו של שמעון אסולין
אחיו של יוסף מלאכי
אחיו של יהונתן
אחיו של אלקנה
אימו של יהודה נתן
אביו של יהודה נתן
אחותו של הראל אטינגר
אחיו של ידידה
אחיו של עמיחי
אחותו של ולעד אלמליח
גיסו של גלעד אלמליח
אלמנתו של ינון
אלמנתו של אורי מרדכי
אימו של מלאכי יהודה
אחותו של יהודה נתן כהן
אחיו של יהודה נתן
אחיו של ידידה רזיאל
אימו של יותם
אביו של יאיר יעקב
אימו של יאיר יעקב
אימו של דוד
אחיו של אלקנה
אחיו של אלחנן
אחיו של ידידה
אביו של עדי
אימו של איתן רב
גיסתו של ידידה רזיאל
אימו של נחמן מאיר חיים וקנין
סבתו של עידן קינן כהן הי"ד
אביו של אושרי משה
אחיו של עמיחי ויצן
אביו של צבי מתתיהו
אביו של נחמן מאיר חיים וקנין
אביו של יואב
אימו של אורי
אחיו של יואב
אחותו של מתן דמארי
אביו של איתן רב
אחותו של הלל
אביו של יהונתן יוסף
אחיו של פדיה
אחיו של יונתן
אחותו של אלירז
אימו של הלל
אחותו של יהונתן שטיינברג
אימו של אלקנה

חנה עובדיה
עטרה ויסברג
אשר גדליה
עמיחי שטינברג
ידידה נוינלנדר
תהילה כהן
דב כהן
מוריה לוז
דוד אליהו
בניה וינו
אפרת שפי-גל
עתר נעם שפי-גל
מוריה ערק
מרים שני
ליאורה הררי
מעין עדני
שלמה כהן
אריאל רזנברג
דורית הלל
מיכאל שושן
הדס שושן
חיה מאיר
ניתאי ויזל
נעם קליין
משה אליהו
אסף נרומן
חגית רזנצוויג
בת שבע רזנברג
אודל ואקי
יהודית קומרוב אד
אייל בוצאק
אלקנה יוצן
שלמה מרנץ
ציון ואקי
יצחק מליק
שרה יסמוביץ
אביעד מליק
עמית זוטה
עוזי רזנצוויג
ננה דינר
חנן ברנד
נתנאל מרק
יאיר ברנד
שריי בבאי
תירצה דינר
צופיה אליהו
גילה ויזל

אחותו של יתאי מייזלס
 אחיו של נדב
 אביו של ישי
 אביו של אלחנן אריאל
 אחיו של ישראל
 אימו של יתאי
 אביו של איתי
 אחיו של ידידה
 אחיו של יששכר
 ניסו של אלחנן קליין
 אביו של אחיה
 אימו של אחיה
 ניסתו של אלחנן קליין
 אביו של אלעד
 אימו של אלישיב
 אחיו של מלכי
 אימו של נתנאל
 אחיו של אלחנן
 אחיו של אלחנן אריאל
 אביו של בעז מנשה
 אחיו של דובי
 אימו של דביר
 אביו של שי
 אביו של אסף פנחס
 אחותו של דוד מאיר
 אלמנתו של אלחנן אריאל
 אחיו של אורי מרדכי
 אלמנתו של גדעון
 אלמנתו של ארי
 אביו של גלעד נחמיה
 גיסה של אורי מרדכי
 אחותו של גלעד ניצן
 אימו של עידן
 ניסו של אלחנן אריאל קליין
 אחיו של נתנאל
 אחותו של אורי מרדכי
 אחותו של מתתיהו יעקב פרל
 אלמנתו של ראובן
 גיסו של מתתיהו יעקב פרל
 אביו של מרדכי
 אימו של מרדכי
 אחותו של מתתיהו יעקב
 אלמנתו של טל
 אימו של אלחנן אריאל
 אלמנתו של אוריה
 אלמנתו של פוארסה

עדי כהן
יובל נולד
עופר גרינבאום
יהודה קליין
יעקוב סוקול
איילה מיזלס
אילן מאור
אליאב אליהו
מנחם נתן
הלל גרופי
עמוס דסקל
שלומית דסקל
אלירז גרופי
זאב סימן טוב
יעל וידר
אביה גרוס
אילת סילברג
מנחם קלמנזון
עז קליין
גיל יוגב
אהרון כוגן
נאוה לישה
שאל שמיז
מאיר טובול
אביטל שינברג
הילה קליין
מלאכי שני
אסתי אילני
חווה לנדאו וזילמן
יעקב יצן
מיכל שני
לבונה ביר אחיו
עדי קינן
נדב גרופי
משה הרשקוביץ
נאוה ורששטיין
רעות הירשפלד
צופיה שיישפורטיע
אלישיב הירשפלד
יצחק קדמון
מיכל קדמון
אסתר פרל
נתלי כהן
יעל קליין
אביטל מש
אריה נאלי

אביו של עירא יאיר
 אחיו של אלקנה
 אחותו של מתתיהו יעקב
 אביו של ישי
 אימו של ישי
 אביו של אלישיב איתן
 אחותו של טל כהן
 אחותו של אלישיב איתן
 אימו של עמית
 אביו של עמית
 אחיו של אחיה
 אביו של הלל
 אימו של צבי מתתיהו
 אחותו של שלמה רשטיקוב
 בנו של בן
 אימו של אוריאל
 אביו של אוריאל
 אביו של סעדיה יעקב
 אימו של סעדיה יעקב
 אחיו של אוריאל
 אחיו של אוריאל
 אחותו של נתנאל
 אימו של מעוז
 אביו של ינון
 אחותו של אלחנן אריאל קליין
 אחיו של ניתאי
 אימו של ינון
 אביו של יהונתן
 אביו של ידידיה
 אימו של ידידיה
 אחותו של יהודה כהן
 גיסה של ניתאי מייזלס
 אחותו של גדעון פרי
 אחותו של סרן אורי שני אפרת קליין
 אימו של צביקה
 אביו של אריאל
 אימו של אריאל
 אחותו של הלל דינר
 אחיו של צביקה
 אביו של אורי מרדכי
 אימו של אורי מרדכי
 אביו של דביר
 אחותו של דובי כוגן
 אביו של יהונתן צור
 אימו של קים דוקרקר
 אביו של דביר ציון

עמיה ניספן
אורי ויזל
שרה פרל
איציק פיטוסי
ענבל פיטוסי
מוטי וידר
הילה חורי
אילה וידר
נעה בונצל
איציק בונצל
דוד רסקל
רוני דינר
מיה מרנץ
מורשה סעד
ניר ברונשטיין
נעמה סגל
עדי אברהם סגל
חיים דרעי
ללי דרעי
נתאל סגל
יעקב רפאל סגל
רותם פסח
צורית פינגשטיין
בני פליישמן
תפארת אילן
אביעד מיזלס
מיכל פליישמן
דניאל שטינברג
יורם אליהו
זוהר אליהו
דוד אנסכבר
מאור רבקה כהן
רויטל רובינשטיין
צופיה זגורי
מימי לוי
אחזיהו אליהו
עידית אליהו
צוריה משלוף
רועי לביא
יהושע שני
שלומית שני
ניסן לישה
תהילה שרם
חיים ברנשטיין
מירי פינס
גברלה רווח

אמיר לולו

לנצח את הסרטן

כמו בטיפול בסרטן כך גם במלחמה מול חמאס, הפסקה באמצע עלולה להיות קטלנית. רק מהלך שיבטיח כניעה מוחלטת, גם תודעתית, יוביל לניצחון אמיתי

כניעה ללא תנאים. זו תשובה לא פשוטה בכלל או טריוויאלית כמו שאולי חלק מהקוראים יחשבו, מכיוון שהדרך לשם לא טריוויאלית. אחרי שניסינו כמעט את כל האפשרויות הצבאיות, נתקלנו בקיר, מכיוון שיש לנו חטופים. לכן הפתרון הוא לקיחת שטח - לא, לא בעזה, באי"ש. ולא בשטחי C, בשטחי A, ועדיף להתחיל בחברון, שהיא עיר חמאסית מובהקת. פגיעה בחטופים צריכה להיות שווה לאובדן שטח לנצח, ואיפה שכואב. לא מתוך חזון משיחי, אלא כחלק מטבע המלחמה (ראו למשל במלחמת העולם הראשונה).

ככל הנראה אומות העולם יגיבו בחרם, והמכה הכלכלית והמדינית תכאב, אבל בשביל להוציא את הסרטן צריך לשלם בכאב. נותר לנו רק לבחור איזה סוג של כאב. אם נתייצב כאומה ונבחר לשלם את המחיר הכלכלי־מדיני, יכול להיות מאוד שנחסוך את הכאב של אובדן חטופים ולוחמים. אפשר לנצח את הסרטן. כניעה ללא תנאי זו לא אפשרות, זו חובה, אם אנחנו רוצים להמשיך לחיות.

הכותב הוא דוקטורנט בחוג למדע המדינה באוניברסיטה העברית

העולם השנייה (אף שהיו מרידות, אבל של חיילים וסוציאליסטים, בלי קשר מובהק ליהודים). תחושת הבגידה נצרכה חזק בתודעה הגרמנית. התבוסה, אם כן, היא שקר. היה ניצחון בשדה הקרב, וגזלו אותו יהודים ועוזריהם באמצעות תחבולות ערמומיות. על בסיס אבנים אלה של העם הגרמני הבלתי מנוצח, תחושת מסוגלות וגאווה לאומית, בנה האיש השטני עם השפם הקטן את האימפריה שלו. הבנה עמוקה זו חלחלה למנהיגי בעלות הברית במלחמת העולם השנייה, מה שבא לידי ביטוי בדרישה הנחרצת "לכניעה ללא תנאים" של הרייך השלישי. אומנם מעבר להסכם כניעה פורמלי, לבעלות הברית היה קריטי לצרוב את תודעת ההפסד במוח הגרמני. אם מלחמת העולם הראשונה נגמרה על אדמות צרפת, מלחמת העולם השנייה הייתה חייבת להסתיים רק כשברלין חרבה וצלב הקרס מעל הרייכסטאג מושמד. התבוסה הייתה צריכה להיות ברורה, גם לגדול הפנאטים, שבמקרה לא יחשבו על מלחמת עולם נוספת.

ובכן כיצד אם כן ניתן להגיע לניצחון תודעתי במלחמת חרבות ברזל? ניצחון תודעתי, ניצחון מוחלט, יגיע רק כשבכירי חמאס יחתמו על הסכם

לסיום מלחמת העולם השנייה. יש הבדלים גדולים בין שתי המלחמות: סיבות שונות, כלי נשק שונים, טקטיקות משתנות, הצדדים לא זהים, ואולי בעיקר הסוף היה מאוד שונה. מלחמת העולם הראשונה התנהלה בכמה חזיתות, אבל העיקרית שבהן היא המערבית - מול צרפת, בריטניה, ובהמשך גם ארצות הברית. המלחמה נגמרה לאחר הכישלון ארוך הטווח של "מתקפת האביב" של הגרמנים, והצטרפות ארצות הברית לשדות הקטל באירופה. הינדנבורג (לימים נשיא גרמניה) ולודנדורף, שני הגנרלים הבכירים של הקיסרות הגרמנית, הבינו לאחר הכישלונות שהמלחמה אבודה, ולכן הובילו להסכם כניעה - משפיל, חשוב להדגיש - של גרמניה. בעוד לשני אדונים נכבדים אלה ההפסד במלחמה היה ברור ומובן, עם התחלה וסוף כדרך של מלחמות, לאורח הגרמני "הקטן" הדברים נראו אחרת. בפועל, לעין הבלתי מזוינת, הגרמנים נכנעו על אדמת בלגיה וצרפת, בלי שחיילים בריטים או צרפתים יהרסו את ערי גרמניה. אם כן, מדוע נכנעו? מהיכן הגיעה התבוסתנות? מי תקע סכין בגב האומה? כל אלה יבואו לידי ביטוי בפרופגנדה שקדמה למלחמת

הפסקה של כאב היא דבר מפתה בשביל בני אדם. הרעיון שאפשר לעצור את התחושה הבלתי נסבלת ששורפת את הגוף הוא משכר, אבל גם משקר. מי שהיה קרוב דיו למטופלי סרטן בכימותרפיה, בוודאי יודע שהתהליך להחלמה הוא כואב וארוך מאוד. על מנת לתת מזור לחולים בסרטן, העולם הרפואי מבצע פרוצדורה כואבת וארוכה, שגורמת לתופעות לא נעימות כמו נשירת שיער. ברם, אם יפסיקו באמצע, עתידים האנשים לסבול ממחלת הסרטן, וכנראה לבסוף גם ימותו מהגידולים. כשאתה סובל מכאבי תופת, לעיתים נראה שהפתרון הטוב ביותר הוא להפסיק אותם, אף שפעמים רבות זו הבחירה הגרועה ביותר.

מדינת ישראל במידה רבה נמצאת באותה דילמה. היא יכולה לעצור את המלחמה ולהיכנע לארגון הטרור, אבל להשאיר את הגידול הסרטני שיש לו שתי גרורות, באי"ש ובעזה. אף על פי שחוסלו רבבות מחבלים, אלפי מנהרות, מאות מפקדות ובכירים, הניצחון היחיד שחשוב באמת הוא הניצחון על התודעה. כל המנויים לעיל יכולים להוביל לניצחון תודעתי, אבל אין ערובה לכך. הדוגמה הטובה ביותר היא האבחנה בין סיום מלחמת העולם הראשונה

זיו מאור

פקיד, לעת הזאת הגעת למלכות

הדחת היועצת המשפטית צפויה להעמיד עובדי מדינה רבים בדילמה למי להקשיב, לשר או ליועץ המשפטי של המשרד. לצורך כך כל עובד ציבור יידרש להכריע מהו חוק בעבורו

מוחלטת איננה מעשית. הניתוח הפילוסופי הזה מונח כעת על שולחנו של כל אחד מעובדי המדינה: בקרוב יתחילו היועץ המשפטי של המשרד והשר המכהן לבוא בדרישות סותרות. הטובים שבשרים יפסיקו להתכופף בפני תכתיבי היועצים המשפטיים. שני הניצים, ללא ספק, ירוממו את שלטון החוק בגרונם. למי יקשיבו הפקידים? אין להניח שהם יפעלו כמקשה אחת, כי פניהם של רבבות עובדי המדינה כפני החברה הישראלית כולה: מגוונת, שסועה, חדורת אידאולוגיה. הטור הזה פונה אפוא למתנדנדים, בהכרזה "לעת הזאת הגעת למלכות". הביטו עמוק פנימה, והשיבו לשאלה מהו חוק בעבורכם. אם אתם מאמינים בדמוקרטיה, אם אתם מכירים בכך שהעשייה השלטונית חייבת לנקז אליה את רצון הציבור כפי שהובע בבחירות - התשובה צריכה להיות ברורה: רק החוק שנחקק בכנסת הוא באמת חוק, ורק השר מוסמך לתת הוראות.

בעבור השמאלן החילוני, החוק הוא מוחלט מבחינה תוצאתית. הוא קדוש. יש חובה מוסרית מוחלטת לציית לו, ומי שלא מצייט לו, במנותק מתוצאות מעשיו, הוא אדם לא מוסרי. נניח רגע לשאלה איך אנשים שמאמינים בזה מרשים לעצמם לנסוע ב־130 קמ"ש בכביש 6, ונתמקד בשאלה מהותית הרבה יותר: מה עושה השמאלן החילוני, מקדש החוק, כשהחוק סותר את תפיסתו המוסרית? אנחנו יודעים את התשובה: שמאלננו יגלגל את עיניו, יתעלם מהחוק ויפר אותו, בצידיק ש"לא זו כוונת החוק". מה שלא מתיישר עם ערכי השמאלן - איננו חוק, ומהלך לוגי אחד קטן נוסף יוביל אותו למסקנה המתבקשת: מבחינת איש השמאל, החוק הוא רק מה שהשמאל מסכים איתו, והחוק הזה הוא קודש קודשים. זה הרציונל שהנחה את היועצים המשפטיים ושופטי העליון לדורותיהם, כשהם הכפיפו את השלטון לגחמותיהם ולתפיסותיהם המוסריות, הסותרות פעמים רבות את הכרעת הציבור כפי שהובעה בבחירות.

בעבור הימני הדתי, החוק הוא פחות תוצאה ויותר תהליך. כדי שרעיון יהיה חוק, הרעיון צריך לעבור תהליך מסוים שנקרא חקיקה. תכלית התהליך הזה היא להפריד את החוק ממה שאיננו חוק. העובדה שרעיון מסוים עבר את תהליך החקיקה לא אומרת שום דבר על מוסריותו, ובהתאמה, גם לא על החובה המוסרית לציית לו. אנחנו שואפים לעולם שבו יש חפיפה מלאה ככל הניתן בין החוק לבין ערכינו המוסריים, אבל מתנהלים בידיעה שלמה שחפיפה

ציטטה סעיף בתקשי"ד - עוד מעט נסביר מה זה בדיוק - שמתיימר לקבוע ש"חוות דעתו של יועץ משפטי במשרד ממשלתי קובעת, מבחינתם של כל עובדי המשרד, את המצב המשפטי". המתח הזה, שבין מכתב קרעי למכתב היועמ"שית של קרעי, מכון את הוויכוח לליבה הפילוסופית שלו: מה זה בכלל חוק? למה אנחנו מתכוונים כשאנחנו אומרים שמשוהו חוקי או לא חוקי? נתחיל בדבר פשוט: התקשי"ד (תקנון שירות המדינה) הוא לא חוק. כלומר זה שכתוב משהו בתקשי"ד, לא אומר שיש לו תוקף משפטי. לא אני אמרתי את זה, שופטי ישראל אמרו את זה מאות פעמים. התקשי"ד מתיימר להיות לקט של הוראות שונות לעובדי מדינה: חלקן לקוחות מדיני העבודה; חלקן מההסכמים הקיבוציים של עובדי המדינה; חלקן לקוחות מתקנות שונות שכל מיני גופים פקידותיים תיקנו לאורך עשורים; חלקן מתיימר ליישם פסקי דין וחלקן מצוץ מהאצבע וחסר כל בסיס משפטי. הפסקה שמכפיפה את עובדי המדינה ליועץ המשפטי - שייכת לקטגוריה האחרונה: קשקוש חסר כל עוגן, שאף מתנגש חזיתית עם הוראות חוק יסוד הממשלה, שקובעות שכל עובדי המשרד כפופים לשר באופן מלא ומוחלט.

אז מה זה בעצם חוק? לשאלה הזאת יש תשובות שונות בפייהם של ימנים ושמאלנים; חילונים ודתיים, והמקום שבו כל אחד מקוראי הטור הזה מוצא את עצמו ביחס לתשובות הבאות, יכול להתוות את דרכו בדילמות המתרגשות ובאות עליו בעקבות ההדחה:

השר שלמה קרעי שלח לעובדי משרדו מכתב בעקבות הדחת היועצת המשפטית, וחתם אותו באמירה הדרמטית: "בשעה גורלית זו, נדרש כל עובד ציבור להכריע האם הוא מתייצב לצד החוק, הממשלה הנבחרת ובשירות הדמוקרטיה, או ממשיך לשרת גילדה משוללת סמכויות המנסה להפקיע את השלטון מהציבור. בטוחני שמצפונכם ינחה אתכם לעשיית הישר, הטוב, החוקי והדמוקרטי". אלה מילים מלאות פאתוס, אפילו ביחס לאוצר המילים של השר קרעי, שהוא נלהב גם בשגרה. אבל יש לכך סיבה טובה: השעה היא אכן גורלית.

הדחת היועצת המשפטית מטיחה את השעה הגדולה בפניהם של רבבות עובדי המדינה: במשך עשורים טופח באגרסיביות השקר שלפיו היועמ"שים, ולא שרי הממשלה, הם בעלי הסמכות לתת הנחיות מחייבות לעובדי המדינה. הגדילה לעשות היועצת המשפטית של משרד התקשורת, שהפיצה מכתב מחוצף לעובדי המשרד בעקבות מכתבו של קרעי. היא

לאמנון שומרון

משתתפים בצעירך בפטירת אמך

אסתר (נושה) **סעדון** ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

בשבע

הכנס השנתי של הגרעינים התורניים
פניהם איש אל אחיו
 בסמך
הצפון – הלב שלנו

הזדה

"פניהם איש אל אחיו". הכנס השנתי של הגרעינים התורניים בהובלת קרן להתחדשות קהילות בישראל יחד עם רשת גרעיני "איתן", בקרית שמונה. המטרה לחזק את יישובי הצפון, לעודד את ההתיישבות בגליל ולקדם הבאת משפחות צעירות לאזור. חולקו אותות אהבת העם והארץ לגופים וארגונים משמעותיים להעוון למשפחות המילואים, מיזם 'אנובנו' – על פעילות בני הגיל השלישי במשימה בערי הפריפריה וכן פרויקט תפילין לכל יהודי. אות הוקרה לפצועי צה"ל הוענק לרס"ן נ' על גבורה בשדה הקרב, יחד עם אמיתי אילון שנפצע בלבנון.

ההשראה ממקבלי האותות האמון של המדינה בצפון נותנים כוח להמשיך במשימה הלאומית חיזוק ההתיישבות היהודית. כי הלב שלנו בצפון.

למשתתפי הכנס הנכבדים
 הרב הראשי של צפת וחבר מועצת הרבנות הראשית הרב שמואל אליהו,
 שר האוצר בצלאל סמוטריץ, שר החינוך יואב קיש,
 שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות אורית סטרוק,
 שר המורשת עמיחי אליהו, שר במשרד האוצר זאב אלקין,
 חה"כ אבי מעוז, מנהל החטיבה לחינוך וקהילה בקק"ל שר שלום גרבי,
 מנהל אגף לחינוך וקהילה בקק"ל אבי מוסק, מנהל מינהל חברה ונוער גור רחנבלט,
 מנהל הרשות לזהות לאומית יהודית עו"ד ניר אורבך, סגן ראש עיריית
 קריית שמונה רפאל סלאב, מנהל רשת המתנסים בקרית שמונה אלעד קחיקאח,
 שחקן הכדורסל דורון שפר, העיתונאי איר קראוס,
 יו"ר קרן קהילות עו"ד יצחק לקס, מנכ"ל גרעיני איתן יוחנן נקטלוב

שמזינים זה את זה ויוצרים את התשתית לשמירה על אורח החיים החרדי של כל חייל בחטיבה".

פוברסקי, בן 40, נשוי ואב לארבעה המתגורר בבית שמש, הגיע לתפקידו הנוכחי לאחר שש שנים מחוץ לצה"ל. קודם לכן שירת בכמה תפקידים שעסקו גם הם בגיוס חרדים לצבא. הוא התגייס לפני 17 שנה בתמיכתו של הרב חיים קנייבסקי, וגם לקורס הקצינים הוא יצא בתמיכת הרב קנייבסקי. את השלמת קורס הקצינים ביצע בחיל הרבנות הצבאית. בתפקידיו כקצין היה ממקימי פלוגת תומר החרדית בחטיבת גבעתי. בתחילת המלחמה התגייס למילואים במסגרת חיל הרבנות הצבאית. כשהוקמה חטיבת החשמונאים, פנו אליו מצה"ל וביקשו ממנו להצטרף.

"אין ספק שהניסיון שהיה לי בגיוס חרדים, וגם הרקע האישי שלי, תרמו לי מאוד לתפקיד שאני נמצא בו כרגע. בסופו של דבר התהליכים האלה הם תוצאה של דיוק והסקת מסקנות מניסיונות עבר, משום שאני מגיע מלב הציבור החרדי, ושם גדלתי מבטן ומלידה, ומצד שני גם עסקתי בגיוס חרדים וראיתי מה עבד יותר ומה פחות", הוא אומר.

ברחוב החרדי כועסים עליך על שאתה אחד הגורמים המרכזיים שמובילים כיום לגיוס לצה"ל?
"לא. קיצונים יש בכל מקום, והם ממש מעטים. אפשר לראות את זה בכמות המפגינים המזערית שהגיעה להפגנות בשבועות האחרונים. רוב מוחלט של הציבור מבין שהדרך שלהם היא לא הדרך הנכונה, ואין שום מקום לאלימות. אני לא מרגיש את התגובות שמוצגות בתקשורת. אני יכול להגיד לך שהרבה אנשים מגיעים להתייעץ איתי בנושא הגיוס, ואני לא

אמריקני ואמא שלי מהולנד. התחלתי בתלמוד תורה, עברתי לישיבה קטנה חרדית שהיה אפשר גם לעשות בה בגרויות, ולאחר מכן הלכתי ללמוד בישיבה גדולה חרדית בירושלים", הוא מספר בקצרה את קורות חייו.

מה גרם לך להתגייס?

"האמת שלהתגייס לצה"ל זה לא משהו שגדלתי עליו בבית. זה לא משהו שהיה בכלל בלקסיקון שלנו. אני הקטן בארבעה אחים, ואף אחד מהאחים הגדולים שלי לא התגייס לצה"ל. אחד מהם התגייס במלחמה לשלב ב'. במלחמה חיפשתי איפה אני יכול לעזור. התנדבתי במד"א כחובש, והלכתי לסייע בדרום. הייתי שם כמה שבועות, ושם נחשפתי בפעם הראשונה לדבר הזה שנקרא לוחמים. לא הכרתי את זה עד אז. אני זוכר שישבתי איתם בלילות וגם עשינו שבתות יחד, ואהבתי את הרעיון, אבל חשבתי שזה לא יכול להתאים לי. ניסיתי לברר על סוגי שירות אחרים, ותוך כדי שביררתי סיפרו לי על חטיבת החשמונאים. בהתחלה לא ידעתי למה לצפות, אבל אחרי שנחשפתי לחטיבה הבנתי שזה המקום שמתאים לי".

אני מניח שבבית קיבלו את זה בצורה טובה, לאור העובדה שגם אחיך התגייס לשלב ב', אבל איך החברים מהישיבה קיבלו זאת?

"גם בבית זאת הייתה הפתעה. המשפחה שלי היא הכי תומכת שיש, אבל זה עדיין לא היה פשוט לאמא שלי, שהבן הצעיר שלה אומר לה שהוא יוצא מהבית לשלוש שנים לשירות קרבי, במסלול שאני הולך להיות זה שבודק אותו. אבל היום היא כבר הפכה לשגרירה של החטיבה. בקרב החברים המצב היה מורכב יותר. יש כאלה שתמכו וגם התעניינו בהצטרפות. ויש גם כאלה שלצערי קיבלו את זה בצורה פחות מכבדת

גבי, חייל בחטיבה: "המשפחה שלי היא הכי תומכת שיש. זה לא היה פשוט לאמא שלי, אבל היום היא כבר הפכה לשגרירה של החטיבה. בקרב החברים המצב מורכב יותר. יש כאלה שתמכו וגם התעניינו בהצטרפות, ויש גם כאלה שלצערי קיבלו את זה בצורה פחות מכבדת. יש לי חברים שהתרחקו, וגם חלק מהרבנים בישיבה החליטו לנתק איתי קשר. היום אני לא נמצא במקום שאני יכול לבקר בישיבה בשבתות ובחגים"

ומקבלת. יש לי חברים שהתרחקו וגם ניתקו קשר, וגם חלק מהרבנים בישיבה החליטו לנתק איתי קשר. היום אני לא נמצא במקום שאני יכול לבקר בישיבה בשבתות ובחגים".

נשמע מורכב. בשקלול כל הנתונים, אתה מרוצה מההחלטה להתגייס?

"כן. זה היה הדבר הנכון בשבילי. אני מקווה שכל מי שמתנגד יאזור אומץ לבקר ולראות איך נראים החיים בחטיבה. אני בטוח שמי שיגיע לבקר ישנה לחלוטין את כל מה שהוא חושב על גיוס לחשמונאים".

כשתעמוד ברחבת הכותל בטקס הסיום, מה יעבור לך בראש?

"אני לא בטוח שאני יודע להגדיר לעצמי איך אני מרגיש כרגע, ובטח שאני לא יודע מה אני ארגיש במהלך הטקס. אני בטוח שאני אהיה מלא גאווה על הדרך הבלתי נתפסת שעברתי כאן בשמונת החודשים האחרונים עם החברים לפלוגה. בכל פעם שהיה קשה במהלך ההכשרה, ידעתי שהיעד הוא הטקס הזה, שבו נקבל את הכומתה. ועכשיו הגעתי ליעד הזה. לדעת שברחבת הכותל אקבל את סיכת הלוחם שלנו, שמורכבת ממנורה וחומות ירושלים, זאת תחושה שאני לא יכול לתאר בכלל". ■

יפעת סלע

משפחה כן בוחרים

המשפחה הישראלית היא נקודת החוזקה והחולשה שלנו. חיזוק התא המשפחתי בימים אלה אינו עניין פרטי. מדובר בתשתית של יציבות לאומית

שלא ישובו, מתמודדים עם חברים פצועים.

הנתונים האלה מחייבים אותנו לזכור ולהזכיר כי השיח על אהבה, גידול ילדים, זוגיות והתמודדות משפחתית הוא לא פחות חשוב מהשיח החשוב על ביטחון, כלכלה וחינוך, והוא זקוק בימים אלו לבמה מחודשת. זה הזמן לדבר על אהבה שנבנית מתוך משבר, על זוגיות שמאפשרת מרחב. זה הזמן ללמוד על שמירת הקשר דווקא כשאין כוחות. זה הרגע לדון בחשיבות חינוך הילדים מתוך ביטחון בחוסן של ההורים שלהם. דווקא בתקופה שבה אין תשובות פשוטות, אפשר להציע לכל הפחות בית שמדבר, מחבק, מציב גבולות ומקשיב. זו לא נוסחת קסם, אבל זו התחלה של ריפוי.

במציאות של השנתיים האחרונות, המשפחה המורחבת והקהילה העוטפת מוכיחות שהן עוגן חברתי, ולעיתים הן הגורם המשמעותי בשיבה לחיי שגרה. בשל כך חיזוק הקשרים הללו הוא חלק מחיזוק המוגנות. השנה לצערנו נוספו עוד אלפי משפחות לשכול ולכאב. זה רגע שבו משמעות המילה 'משפחה' מתחדדת. לא רק במובן הביולוגי, אלא גם כקהילה תומכת, כחיבוק של עם שלם.

ט"ו באב תמיד סימל התחדשות: תחילתה של עונת שידוכים, פתיחת השער לחיים חדשים. דווקא עכשיו, כשכולנו מותשים, הוא מזמין לחשוב מחדש: מה נרצה לשמר מהמשפחה שלנו, איך תיראה הקהילה שלנו ביום שאחרי ואיפה יש לכולנו רגע אחד של חסד והזדמנות לשנות ולתקן, להוסיף קומה נוספת של חיים מתוך קושי ולהבטיח לכולנו עתיד בהיר יותר. ובסוף הדרך, אולי כבר בט"ו באב הבא, נחזור כולנו ללבוש לבן ולהתפלל לטוב.

הכותבת היא יושבת ראש תנועת 'אמונה' - נשים דתיות ציוניות

רגע לפני שהחנויות יתמלאו בשוקולדים ובפרחים, בואו לא נשכח את המובן מאליו: ט"ו באב תשפ"ה אינו דומה לאף יום כזה שהיה לפניו. אולי רק לט"ו באב תשפ"ד. בחוץ חם אש, בתוך המנהרות מתייסרים אהובינו, ובחזיתות נלחמים מיטב בנינו. למי יש כוח לצאת ולחולל בכרמים. מי בכלל רוצה לשיר סרנדות של אהבה.

ט"ו באב מסמל את האהבה הבוסרית והמרגשת. אבל דווקא השנה - במיוחד השנה - חשוב לדבר על אהבה של משפחה. הדבר הזה שמגיע אחרי שמורידים את השמלה הלבנה והחליפה המחויטת ומתחילים להתגלגל עם החיים עצמם.

משפחה היא אהבה עמוקה ויומיומית, כזו שמכילה את השמחות והקשיים, ההצלחות והכישלונות, ומאז שבעה באוקטובר היא מכילה גם את הפחדים, השחיקה, החרדות, הסכבים והחיים בצל אי הוודאות. אהבה בתקופת חרבות ברזל נבחנת במבחן המציאות, והיא מגלה על כולנו אמת פשוטה: המשפחה הישראלית היא הבסיס לכול. היא הדבר האמיתי. היא נקודת החוזקה והחולשה שלנו גם יחד. לכן, הדרך לניצחון המוחלט נמצאת בתוך התא המשפחתי הפרטי והכללי. משפחה מתפקדת היא קו הגנה ראשון מול הפחד, הטרואומה, אי הוודאות הכלכלית וחוסר השליטה. חיזוק המשפחה אינו עניין פרטי. בימים אלו מדובר בתשתית של יציבות לאומית.

נתונים רשמיים של צה"ל מגלים כי עוד בשנה הראשונה למלחמה גויסו כ-300 אלף אנשי מילואים. במוצק כל חייל מילואים שירת כ-61 ימים. כ-45 אלף חזרו מפטור לשירות מילואים. כ-19 אחוזים מהמשרתים אלו משרתות. מאז עברה עוד שנה, וכולנו מכירים את המספרים ואת הלוחמים שיצאו למאות ימים וחייהם השתנו. סיור מהיר בקבוצות פייסבוק של נשות מילואים מגלה את הסיפורים על בני הזוג שחזרו אחרת. עמוסים במראות קשים, כואבים על אלו

משרד החינוך קבע:
"בית ספר מצטיין
בקידום התלמידות
בתחום הלימודי,
החברתי והערכי"

מלכה דוד
תפקיד: מחנכת ומורה לשפה
והתקן בהוראה: 25 שנה
מקום מגורים: בני דרום

איילה הלפרין
כיתה: ז'
מקום מגורים: ירושלים

ההרשמה בעיצומה
לכיתות ז'-י'
לשנת התשפ"ו

כפר נוער דתי לבנות
אולפנת ישי. מאמינים בק!

בואו להתרשם מהמגמות המובילות
בתחומי הספורט והמדעים

פסיכולוגיה

ביולוגיה

חקלאות
עסקית

חינוך גופני
(פיזיולוגיה)

תוכניות העשרה המשלבות

צמיחה רגשית, חוסן חברתי והצלחה לימודית

ספורט ימי | קרב מגע | תנועה ורוגע

תרפיה באומנות | חקלאות | יוגה | שחייה

מעטפת לימודית וריגשית מותאמת לכל תלמידה

✓ מעל 90% הצלחה בבחינות הבגרות

✓ מרכז למידה לתגבור והעצמה

✓ צוות חינוכי חם ואוהב, המוביל תהליכים חברתיים - ערכיים

יום מבדקים

יום שני | יז' מנחם-אב | 11.8 | 10:00

מסלול רגיל או מסלול פנימייתי החל מכיתה ז'

לפרטים ולהרשמה:

073-3742880

gwyishay@gmail.com

התורה במרכז החייוס הלימודים במרכז הא/ר

זליגר שומרון

המדרשה להוראה
מבית אוריה בגבעת שמואל

מדרשה + תואר בחינוך
בשלושה ימים

בראשות הרב יהושע שפירא והרב ברוך סליי

הצטרפי לחבורה במרכז הא/ר.
וצאי לדרך ברוח אצולה

דירת מדרשה בגבעת שמואל

הסעות +

בואי להכיר <<<

הרימון 3, גבעת שמואל | צופיה 058-7710933

בפוליטיקה צריך לפעול לפי סדרי עדיפויות

הפתרון לגיוס חרדים לא נמצא בשדה החקיקה, אלא בשטח מול הדור הצעיר. מחנה השמאל יודע זאת היטב, אך מנצל את התסכול בציבור הדתי-לאומי כדי להפיל את הממשלה ולחזור אל השלטון. כדי שלא לאבד את שאר ההישגים המשמעותיים של ממשלת הימין, אסור ליפול לתוך המלכודת הזאת

בלב הארץ ואת הביטחון של ערי 'עוטף יהודה ושומרון', וגם את הצורך בבלימת הנוק של הווקיסטים במערכת החינוך בכל רמותיה, לא ימהר להכריז על מפלגה שמקדמת תחומים אלו ש"ראוי לה להימחק". זה חוסר אחריות, נקודה. הטהרנות המתבטאת במסמך שהופץ ברשת היא גישה חסרת אחריות לאומית, גישה של "אני את נפשי הצלתי". אבל גם זה לא נכון, משום שבמלחמה הקשה שהשמאל הביא ויביא עלינו על ידי הבריחה מעזה, גם בניהם של הטהרנים יהיו בשדה הקרב שסמוטריץ' רוצה למנוע.

לעצם העניין: כל עניין חוק הגיוס הוא תרגיל ענק של השמאל הישראלי, שלא נועד לגייס אף חרדי אלא להחזיר את השמאל לעמדות הכוח. מערכת המשפט היא המשמר הקדמי של המערכה הזאת. למי שרוצה לגייס חרדים יש דרכים לעשות את זה, בלי הפוליטיקאים של המפלגות החרדיות. הפוליטיקאים החרדים פועלים כמו כל פוליטיקאי ודואגים לאינטרסים, ולצערי הגדול האינטרס שלהם לא כולל את המפעל הציוני. אבל בדור הצעיר כבר יש התחלה של ציבור בשל להשתלבות, ציבור שעמדותיו רחוקות מעמדות השמאל הפוליטי, שגם לא יתמוך בשותפות פוליטית עם השמאל. הפתרון מצוי בגישה אל הצעירים החרדים, לא דרך הפוליטיקה וודאי לא דרך בית המשפט. לכן במקום לקטר ולשפוף כעס (מוצדק), צריך לפעול בתבונה. כעס לעולם לא יהיה קונסטרוקטיבי.

במדעי החיים אנו מכירים תופעה טבעית ידועה שלפיה תהליך מתחיל לאט, מתקדם בקטן ורק לאחר זמן הכנה מגיע לשלב של פריצה חזקה. כך יהיה בגיוס החרדים אם ייעשה בתבונה. מעבר לכך, אני רוצה להזכיר לכולם שבשנות החמישים לא רצו אותנו בצה"ל. יחזקאל דגן מנוחתו עדן, שהגיע לכאן מן השואה, נלחם להתגייס לצנחנים, ודחו אותו שוב ושוב בגלל כיפה סרוגה. לא היה מקום לאדם סרוג בחטיבת הצנחנים של 1956. לבסוף הוא הגיע אל רפול, שהתרצה ולקח אותו. הדברים השתנו אחרי מלחמת יום הכיפורים. כך יהיה גם עם החרדים, וצה"ל, שהלך רחוק אל תוך הנאורות והפרוגרס וגרם לאסון, ישתנה גם כאן כפי ששינה יחסו לסרוגים.

הכותב הוא חבר בהנהלת חוג הפרופסורים לחוסן לאומי

ומשתפר. יש בנייה שלא הייתה כמוה, יש חיסול בתים לא חוקיים בשטחי C, אומנם רק התחלה, כביש 60 בבנימין ובשומרון הורחב, עשרות יישובים חדשים מוקמים, יישובים מורחבים, יש שינוי משמעותי במדיניות הצבא בנושא המאחזים, המנהל האזרחי עובר תהפוכות ועוד ועוד. שנים אנחנו מתלוננים על מחדלים בחזית החשובה של האחיזה ביהודה ושומרון, וסוף סוף יש התפתחות אדירה. גם תרומת המפלגה לניהול המלחמה חשובה עד מאוד.

התורם".

אני חושב שזהו חוסר הבנה של סדרי עדיפויות והתנהלות פוליטית. אני שותף לכעס על הפוליטיקאים החרדים שהם כפויי טובה, אבל מתנגד להערות על הפוליטיקה של מפלגת הציונות הדתית.

אי אפשר הכול

מפלגה פוליטית אינה סמינר אקדמי. מפלגה

החברה הישראלית חצויה בקו שבר אחר לגמרי. זה הקו שבין תומכי המדינה היהודית לבין אלה החרדים מפניה. זו המהות של תנועת המחאה שצצה במוצאי יום הבחירות האחרון, זה הדלק שמניע אותה. לא נתניהו ולא הרפורמה המשפטית הם היעדים האמיתיים של המהומה, אלא המדינה היהודית שהיא הדגל של הציונות הדתית דווקא

פוליטית פועלת במישור הפוליטי, שהוא שדה שבו פועלים כוחות רבים. בשדה הפוליטי אי אפשר להתנהל בצורה טהרנית. בשדה הפוליטי אי אפשר לקבל את הכול. בשדה הפוליטי צריך לקבוע סדרי עדיפויות ולסתום את האף כאשר מוותרים בנושאים שהם בעדיפות השנייה, יהיו נכונים ככל שיהיו. מי שלא מקבל על עצמו אחריות מנהיגותית ולכן לא פועל במגרש הפוליטי, יכול לכתוב מה שהוא רוצה, להביע רגשות עזים בחופשיות, כי אין לו שום אחריות על שום דבר, חוץ מאשר על המקלדת שלו. הוא דומה ליהודים הליברלים בארצות הברית שיש להם כל מיני הערות, אבל אין להם אחריות על שום דבר מלבד על חופשת הסקי הקרובה. סמוטריץ' הלך לבחירות עם יעדים ברורים. יש לו הישגים גדולים מאוד. המצב ביהודה ושומרון השתפר בצורה נפלאה, ועוד הולך

לתיבת הווסטאפ שלי הגיעה הצהרה נרגשת, שמיוחסת לקלמן ליבסקינד, על עמדת מפלגת הציונות הדתית בפולמוס הפוליטי בנושא גיוס החרדים. הכותב זועק מדם ליבו על המציאות של הימנעות החרדים משירות צבאי. הוא צודק, זו מציאות שנוצרה באבולוציה של עשרות שנים, והגיע הזמן לתקן תיקון גדול. אני שותף לזעקה ולדרישה לתיקון, אולם אני סבור שהחוק שעלה על שולחן המחוקקים לפי דרישת בית המשפט לא יביא לתיקון בזמן הזה. זהו פולמוס שנועד ליצור שבר בציבור, כדי להשיג רווחים פוליטיים שלא הושגו בקלפי, ולעזאזל הפתרון האמיתי.

מי שרוצה שינוי אמיתי ילך בדרכו של מפקד חיל האוויר לשעבר אשר ייסד את מסלול שחר כחול. מי שרוצה לגייס צעירים חרדים, ידרוש מצה"ל להחזיר את האמון שהופר בחיסול שחר כחול. מי שרוצה לגייס חרדים, יפסיק לכפות את מנהגי הפרוגרס על חיילים יהודים. מי שרוצה לגייס חרדים, יפסיק "לקדם את ערכי החברה הישראלית", כפי שאמר הרמטכ"ל הקודם, וינהיג צבא שבו חייל שומר מצוות לא צריך להתפתל ולהתנגש עם מפקדיו חדשות לבקרים. הפתרון יבוא מלמטה, על ידי תקשורת עם צעירי החרדים ולא עם זקני עדתם. אפשר למשוך אותם לשרת כאשר המנגנון המנופח והבירוקרטי של צה"ל באמת ירצה בכך.

הקביעה של כותב המסמך "היום חוצים את החברה הישראלית קווי הפרדה אחרים לגמרי. יש את מגזר ה'לתת' מול מגזר ה'לקחת'", היא התעלמות מן המציאות. החברה הישראלית חצויה בקו שבר אחר לגמרי. זה הקו שבין תומכי המדינה היהודית לבין אלה החרדים מפניה. זו המהות של תנועת המחאה שצצה במוצאי יום הבחירות האחרון, זה הדלק שמניע אותה. לא נתניהו ולא הרפורמה המשפטית הם היעדים האמיתיים של המהומה, אלא המדינה היהודית שהיא הדגל של הציונות הדתית דווקא.

ואולם הכשל העיקרי במסמך שקראתי הוא הטענה הבאה: "הצבענו לציונות הדתית - ומצאנו את הפתק שלנו מייצג את יהדות התורה. נתנו את קולנו לטובת המדינה - ומצאנו אותו משרת קבוצה שהמדינה הזאת עבורה איננה אלא קערה של תופינים. מפלגה הנושאת את שם הציונות הדתית ומוכנה להשלים עם מי שבוחרים לא לתת כתף כשעם ישראל נאנק תחת הנטל, ראוי לה להימחק ולא להמשיך לשאת לשווא את שמו של המגזר

נלחמים במגרש המשפטי

הגיע הזמן לא להיות צופה אלא שחקן בזירה המשפטית
בצלמו: דורשים מבג"ץ לחייב את היועמשיט להגיב לממשלה

בישראל, אמר עו"ד פואה. "כשאנחנו מדברים על משפחות שכולות ומשפחות חטופים, אנחנו מדברים על אנשים שנפגעו וממשיכים להיפגע - אם הילד חטוף בעזה והממשלה לא מתפקדת, היא לא יכולה לשחרר אותו. אם הילד נפל בעזה במלחמה האחרונה, אז הקשר של המשפחה להתנהלות של המדינה הוא קשר דם, הם שילמו בחיי הבן שלהם בשל העובדה שמדינת ישראל לא מתנהלת. אם יש מישהו שהתנהלותו מחבלת באפשרות לנהל את המדינה בצורה נורמטיבית, הרי שהילד של המשפחה השכולה נהרג גם בשל כישלון בקבלת ההחלטות שנובע מחוסר היכולת של הממשלה לפעול כי אין לה יעוץ משפטי".

עניין זה בא לידי ביטוי גם בבקשה להצטרפות שהוגשה כבר לפני חודש. "הדרישה להתנהלות שגרתית של ממשלת ישראל, ראש הממשלה ושר המשפטים למול התנהלותה החריגה בכל קנה מידה של היועמ"שית, הינה מקוממת", נכתב בבקשה לבג"ץ. "אחריותם של הדרג הנבחר להוביל את מדינת ישראל מחייבת אותם להוביל את המדיניות לשמה הם נבחרו, על מנת להגן על המדינה ולהביא אותה לשגשוג כלכלי ולחזק את היהדות והדמוקרטיה. כשהם נוכחים לדעת שהיועמ"שית, במקום למלא את תפקידה ולסייע להם, מניחה אין סוף יתדות בדרכם ומנסה להכשיל כל מהלך שהם יוזמים, גם אם מדובר בהתנהלות לא חוקית ולא ראויה שלה, הרי שהסיכוי שהליך הפיטורין ימנע, שואף לאפס. התנהלותה השערורייתית של היועמ"שית, שלא נבחרה בידי הציבור ומונתה לתפקידה על ידי ממשלה כושלת שהחזיקה סך הכול שנה וחצי, לא יכולה לעמוד מול הבחירה הברורה של אזרחי ישראל בממשלת ישראל הנוכחית. היא מנסה בכל דרך למנוע ממנה לפעול בהתאם למנדט שניתן לב ידי הריבון - העם".

יש לציין שאין זה בקשת הצטרפות יחידה של ארגון בצלמו,

בשנה האחרונה הארגון מייצג בעשרות עתירות את משפחות החטופים והשכולות וכן חיילי צה"ל והורים שכולים. יו"ר הארגון עו"ד יהודה פואה מסר לבשבע. עד היום הוגשו מאות ואלפי עתירות על ידי ארגוני שמאל קיצוני שרובם מומנו על ידי מדינות זרות, האיחוד האירופי ועוד.

העתירות נוגעות לתנאי מחבלי הנוחבא, סגירת שדה תימן, שיפור תנאי המזון של המחבלים, העמדה לדין של חיילי צה"ל, הריסת בתי מחבלים ועוד. עד כה ארגוני השמאל הקיצוני יחד עם שופטי בג"ץ והיועמשיט שיחקו על מגרש ריק כאשר פעמים רבות הם הגיעו בניהם לפשרות מאחורי הקלעים. כיום ארגון בצלמו מתייצב בכל דיון יחד עם הורים שכולים המיוצגים על ידו. הדבר גורר ליועמשיט ולשופטים להבין שאי אפשר יותר להסתיר מעיני הציבור את הכניעה לטרוריסטים וכן בעיקר להבין שהציבור לא מוכן יותר שיפגעו בביטחונם וידאגו למחבלים על חשבונם.

עו"ד יהודה פואה, יו"ר בצלמו

משפחות שכולות וחטופים, ביחד עם עמותת בצלמו, פנו השבוע לבג"ץ בדרישה לחייב את היועמשיט המשפטית לממשלה, גלי בהרב-מיארה, להתייחס לטענות החמורות שהועלו נגדה על ידי הממשלה. נציין כי היועמ"שית כבר לפני חודש, אך טרם נענו.

מי שמייצג את משפחות השכולות ומשפחות החטופים היו יו"ר ארגון "בצלמו", עו"ד יהודה פואה, עו"ד פואה טוען כי כיוון שכבר לפני יותר מארבעה חודשים נשלחו ליועמשיט המשפטית לממשלה מכתב שר המשפטים שכולל בתוכו 324 סעיפים שבהם מפורטות טענות מהותיות הנוגעות לתפקודה של היועמשיט, שמחייבות בירור. על בית המשפט להורות ליועמשיט להשיב באופן מפורט לטענות שהועלו נגדה ע"י הממשלה.

עד כה בחרת היועמשיט המשפטית לממשלה לא להגיב לטענות אלו בענייניות חוץ כמובן מטענות כלליות שרודפים אותה מסיבות פוליטיות, ומניסיון של הפוליטיקאים לחמוק מגורמי האכיפה שהיא מפעילה נגדם.

בפנייתו הפנה עו"ד פואה לכך שהממשלה רואה בהתעלמות של היועמשיט מהטענות שמופנות כלפיה "זלזול" חמור בממשלת ישראל וזה לבד מהווה סיבה מספקת לפיטורין. עוד הוסיפו בפניה לבית המשפט העליון "לא ניתן לקיים הליך דיון ענייני בנושא פיטוריה של היועמשיט, כל עוד היא מסרבת להשיב לטענות הממשלה כלפיה. ההתעלמות המתמשכת פוגעת באמון הציבור ובשלטון החוק".

העתירה הוגשה כחלק ממאבק ציבורי שמוביל ארגון בצלמו ביחד עם משפחות שכולות וחטופים, שמטרתה הינה לקדם את הדחת היועמשיט שלטענתם פוגעת בביטחון המדינה.

למה פיטורי היועמשיט קשורים למשפחות החטופים והנרצחים?

"הסיפור של היועמשיט המשפטית לממשלה נוגע לכל אזרח בישראל ובעצם השלטון

צילום: ישי דמרי

Studio Tehila

ההרשמה בעיצומה

תזכנית
הזרצה
מדרשת יפא
עזרה גדולה. חבורה. ליווי אישי

אפשרות לשילוב עם תוכניות מגוונות

מסלול מקוצר

המלמדים שלנו:

הרב אליהו מאלי • הרב קוסטה • הרב איל קהלני
הרב עזרא היימן • הרב נתנאל אביטן • הרבנית רננה
שפירא • הרבנית תמה בר נתן • טל אביטן • ליאת טיק

לפרטים והרשמה התקשרי:

ליאת - 050-574-3179

בין תשעה לחמישה עשר

"תתפללו לרחמי שמיים", כתב לי אביו של אביתר דוד אחרי שחמאס פרסם את הסרטון הנורא. חייבים להתפלל, ולתקן את השגיאות שעשינו לאורך הדורות בתשעה באב. המפתח לכך נמצא במהות של ט"ו באב

תפילות

אני מקפיד לא לשתף אתכם בהתכתבויות אישיות, בטח לא עם משפחות חטופים, אבל הפעם אני מרגיש שזה צורך ציבורי.

זכיתי להיות בקשר עם משפחת דוד, משפחתו של אביתר, לאורך כל התקופה הנוראה העוברת עליהם. פגשתי כאב, פגשתי גבורה ואצילות, פגשתי געגועים ודאגה שאין להם מילים. מעולם לא כתב לי אבישי, אבא של אביתר, ווטסאפ בשבת. בליל שבת האחרון, אחרי שהגיעו לעיניהם המראות המזעזעים, הוא כתב לי. זה היה הדבר הראשון שראיתי כשפתחתי את הנייד במוצאי שבת, ליל תשעה באב: "מצבו של אביתר רע. מקווים כולנו לטוב. תתפללו ותבקשו רחמים מהבורא".

אב יהודי, אכול געגועים וצער, שולח בשבת הודעה ובה רק בקשה אחת: תתפללו לרחמי שמיים. הוא מבין שברחמי שמיים הכול תלוי, ולתחושתו הוא שלח את ההודעה בתחושת פיקוח נפש של ממש. אני משתף כאן את ההודעה כי היא כתובה בלשון רבים, היא לא מיועדת אליי, היא מיועדת לכולנו - "תתפללו לרחמי שמיים". בואו נתפלל כאילו זה הילד שלנו.

שאריות מתשעה באב

אני כותב את הדברים הללו יום לאחר תשעה באב. וממש כפי שלאחר כל חג יש אסרו חג, מין יום דמדומים כזה שמהלך בין קודש לחול, לא אומרים בו תחנון - ופעם, לפני כל אירועי שביתות המורים, היה זה גם יום חופש נוסף, מין יום כזה שבא לאחר פסגת החג ומאפשר לחשוב מה אנחנו לוקחים איתנו מאוצרותיו כצידה לשגרת החיים - כך ממש יש אסרו צום בעשירי באב.

האמת, הדבר האחרון שמתאים לנו אחרי המסע הארוך של שלושת השבועות ותשעת הימים הוא להתאפק עם הכביסות, המוזיקה והתספורות עד חצות היום - ולמנהג הספרדים להמתין עם אכילת בשר עד סוף היום - אבל היום הזה הוא בדיוק הגשר אל החולין. גם כאן שווה לשאול מה ניקח איתנו ואין מתקנים.

לשון הרע - לא מה שחשבנו

והנה לקח אחד שעם ישראל ממאן להפנים ונופל בו שוב ושוב, ובשביל זה צריך לעשות סדר חדש במושגים המוכרים. כולם יודעים לצטט שירושלים נחרבה בגלל לשון הרע ושנאת חינום (פחות מצטטים את הסיבות הרוחניות האחרות, וחבל), ומה שמובן על פניו הוא שהמנגנון הוא כזה: יש בתוכנו שנאת חינום, ומכוח השנאה הזאת אנחנו מדברים לשון הרע זה על זה ומגבירים את השנאה, שמתדלקת עוד לשון הרע, עד שהחברה נרקבת. זה נראה נכון, אבל נראה שלא לזה בלבד התכוונו חז"ל.

שימו לב לאגדה המפורסמת על אודות קמצא ובר־קמצא. שנאה הייתה גם הייתה בין בעל הסעודה לבר־קמצא. המהר"ל אפילו אומר שכל תכלית הקשר בין בעל הסעודה לקמצא היה הניכור כלפי בר־קמצא.

איור: שאול גרד

האומנים הללו, שבטוחים שהם מצילים אותנו, במו ידיהם נותנים נשק ביד אויבינו ברחבי העולם, שלא לדבר על כך שבניגוד גמור לכוונתם הם גם גוזרים מיתה על החטופים. כי חמאס, שרואה את הבקיעים הללו ואת קולות השנאה שנאספים כלפי ישראל, עושה את הדבר הכי הגיוני מבחינתו - ומחכה עד שנישבר. ואיך צועקים גם אותם חותמי עצומות? "לחטופים אין זמן". אז אם אין להם זמן, אל תיתנו במתנה זמן לחוטפים

ומנהלים את עניינינו במו ידינו, אחר כך אולי נצליח לייצר פה משהו שיהווה גם השראה החוצה ויהיה "אור לגויים". אבל כאשר היהודים המסוכסכים בינם לביןם רצים ומלשינים לפרץ התורן, הרי שהם מעידים על עצמם שאינם בני גאולה, שהם מבקשים שהמלך הזר יחליט בשבילם, וכך בדיוק נראית גלות.

אומנים בני קמצא

בצער רב אני אומר שגילינו לאחרונה שבר־קמצא לא חלף מהעולם. אומנים ישראלים שהשנאה או המצוקה או המחלוקת העבירו אותם על דעתם רצים אל הפריץ התורן, בדמות כל כלי תקשורת בחו"ל שרק ישמח לשמוע מפיהם שמתבצע כאן רצח עם, ובשם איזו מוסריות בדיונית מוכן לכרות לנו קבר במו ידיו.

פעם על "מוסר" לגויים היה דין רודף, כולם הבינו שהוא רודף את הקיום שלנו כאן. זה כמוכן לא רלוונטי היום מאלף ואחת סיבות, אבל מבחינת חומרת העניין זה רלוונטי מאוד. האומנים הללו, שבטוחים שהם מצילים אותנו, במו ידיהם נותנים נשק ביד אויבינו ברחבי העולם, שלא לדבר על כך שבניגוד גמור לכוונתם הם גם גוזרים מיתה על החטופים. כי חמאס, שרואה את הבקיעים הללו ואת קולות השנאה שנאספים כלפי ישראל, עושה את הדבר הכי הגיוני מבחינתו - ומחכה עד שנישבר. ואיך צועקים גם אותם חותמי עצומות? "לחטופים אין זמן". אז אם אין להם זמן, אל תיתנו במתנה זמן לחוטפים.

אגב, אבישי, אבא של אביתר שהזכרתי קודם, כמעט אינו מתראיין מאז שבנו נחטף. אחרי הסרטונים המזעזעים שהתפרסמו הוא שבר שתיקה, ומה אמר? התחנן שיפסיקו להשמיץ את הצבא הכי מוסרי בעולם. זעקה של אב.

ט"ו באב

השבת יחול ט"ו באב, אולי היום הכי לא מוערך בשנה. בימות החול הוא עובר לידנו עם פטור מתחנון, ואולי מתנה פה ושם שאיש קונה לאשתו בשם יום האהבה היהודי. כשט"ו באב חל בשבת, אפילו פטור מתחנון אין לנו, וזו סתם עוד שבת. אבל האמת? האמת שלא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב וכיום הכיפודים. והאמת לאמיתתה? יום כיפור מלא התהילה וההוד נועד לתקן את מה שאירע בי"ז בתמוז. בראש ובראשונה יש בו סליחה ומחילה על חטא העגל, ולוחות שניים במקום הראשונים שנשברו. וט"ו באב? ט"ו באב מתקן את תשעה באב! הרוגי ביתר שחרבה בתשעה באב הובאו בו לקבורה, מתי המדבר שנענשו בשל חטא המרגלים הפסיקו למות בו, ותרופה לשנאת החינום שהביאה לחורבן הבית נורעה בדמות היתר השבטים לבוא זה בזה.

אני מזכיר לעצמי: י"ז בתמוז הוא צום קל ותיקונו ביום כיפור, תשעה באב הוא צום חמור ותיקונו בט"ו באב. חייבים להחזיר עטרה ליושנה ואת היום הזה לתפארתו, חייבים לחשוב איך. ■

- הגאולה הראשונה שלנו בימי שעבוד מצרים התעכבה שנים ארוכות מפני שמישהו אמר לפרעה שמישה היכה את המצרי. מי הוא המישהו הזה? רש"י מגלה לנו שמדובר באותם שני עברים ניצים. האמת, אין ברירה אלא להסביר כך, הרי כשמישה היכה את המצרי נאמר "ויפן כה וכה וירא כי אין איש". את המצרי הוא הרג. מי נשאר? היהודי שהציל משה, הוא זה שהולך עם בעל המריבה שלו להלשין לפרעה, מה שגורם לבריחתו של משה ולעיכוּב הגאולה בעשרות שנים.

כך עובד המנגנון - שנאה פנימה ולשון הרע החוצה, אל הגוי התורן, פרעה במקרה ההוא. כשחושבים על זה, אולי כך גם התגלגלנו למצרים. הרי הייתה בין האחים שנאה, אבל ברגע שהם מערבים בה את הגוי, "לכו ונמכרו לישמעאלים", הדרך לגלות סלולה.

ההיגיון

כשחושבים על כך, המנגנון הזה של הלשנה אל הגויים כגורם לחורבן וגלות הוא המנגנון הכי הגיוני. הרי מה זו גאולה? מצב שבו אנו שולטים בעצמנו

השנאה הייתה כל כך גדולה עד כדי הלבנת פנים קיצונית. אבל שימו לב, כשמגיעים ל"לשון הרע" זה כבר לא בתוכנו פנימה - זה כבר החוצה. מרוב עלבוננו של בר־קמצא, שנאתו לחכמים שהיו שם ולא מחו מעבירה אותו על דעתו והוא אומר לשון הרע על היהודים, לא פחות ולא יותר - באוזני הרומאים. זה לא סתם לשון הרע, זו הוצאת דיבה, הוא מנסה למכור להם שהיהודים מורדים בהם. זה לא היה ולא נברא, אבל הוא מצליח לשכנע, ומשם הדרך לחורבן קצרה. ולא, זה לא חד־פעמי. התנ"ך מתאר איך מלך ישראל חובר אל מלך ארם כדי להילחם במלכות יהודה, ולהבדיל ב'מלחמות היהודים' שכתב יוספוס פלביוס, הלא הוא יוסף בן מתתיהו, רואים איך גם בתקופת היוונים, וגם בימי הרומאים, שנאה פנימית בתוכנו מביאה את הגורם שהפסיד את הממשלה להוציא דיבה אל האומה השלטת, עד כדי חורבן ממש.

מחלה עתיקה

האמת היא שהמחלה הזאת עתיקה ממש

שמחים ונרגשים עם קבלת
אישור פתיחה לתוכנית

תואר שני M.Ed. בהוראת מחשבת ישראל עם תזה

אנו מודים למועצה להשכלה גבוהה על האמון
ומזמינים אתכם לחקור את
עולמות הרוח והמחשבה של העם היהודי
בהעמקה וברוחב דעת

ברוח דרכה הייחודית של מכללת הרצוג
המשלבת, תורה חינוך ואקדמיה

מה לכהן ולקוד האתי

כינויו של הקוד האתי הנוכחי שניסח אסא כשר, 'רוח צה"ל', מהווה ניגוד מוחלט לתוכנו, בשל התמקדותו בצינון רוח הלחימה של החיילים. הגיע הזמן לנסח קוד אתי חדש, ברוח הכהן הגדול, שימלא את חיילי צה"ל במוטיבציה וגבורה בהתאם למוסר התורה עד הניצחון

מלחמה על החיים

שאלות המוסר עצמן אינן עומדות בחלל ריק, אלא צומחות על מצע תרבותי מסוים. במצע היהודי הדבר החשוב ביותר הוא חייו של היהודי, "וחי בהם" ולא שימות בהם, אם כן היות שמלחמה כוללת את ההוראה לסכן את החיים, זו הנקודה העיקרית המחייבת הצדקה. התשובה לשאלה מה קרה כאן שפתאום דוחה פיקוח נפש, חייבת לכלול הבנה שמטרות המלחמה חשובות כל כך, עד שהן עומדות מעל לערך החיים הפרטיים עצמם. כל תשובה לשאלה המוסרית האמיתית, מה יכול להיות חשוב יותר מחייו של יהודי, היא עצמה מחוללת את המוטיבציה הגבוהה ביותר, מפני שאין זו מוטיבציה חיצונית לסיפור אלא רוח הנובעת ממקור מטרות המלחמה עצמה. הדבר הגורם בעצמו להילחם, הוא המצדיק את המלחמה והשלכותיה. רעיון הגובר על "וחי בהם" בוודאי יצדיק דברים מרכזיים פחות כהרג האויב.

פרט לנאמר, בוודאי שאין הזמן והמקום הראוי לדינונים כובלים ומצמצמים בפתחה של הפעולה המלחמתית. את שאלת ההצדקה בהרג האויב אמור החייל היהודי לענות לעצמו הרבה לפני המלחמה. לא מצאנו שהכהן מכניס ערכים מגבילים. ערכי מוסר מגבילים מוגדרים בבית המדרש, אך כעת, ביציאה לקרב, זקוק הלוחם לחיזוק שיעזרו במטרה היחידה שעומדת כעת לנגד עיניו, והיא הניצחון במלחמה. ובייחוד במציאות זמננה, אם יש חשש הוא הפוך, כי ירחמו על האויב גם במקום שזה לא מוסרי, וכמו שמבאר הנצי"ב את דברי הכהן: "אל ירך לבבכם - לעשות בהם רעה כשיפלו בידיכם".

מצוות עשה מן התורה להרים את רוח הלוחמים: "כי תצא למלחמה על אויבך... לא תירא.... וניגש הכהן ויברך אל העם... אל ירך לבבכם" (דברים כ, א-ג). מכלל המצווה עלינו אף להחזיר בהם מוטיבציה, כלשוננו של ספר החינוך בביאורו למהות המצווה: "ומן המצווה זו שיאמר... דברים אחרים יעזורו בני אדם למלחמה וישיאום לסכן בנפשם לעזור דת הא"ל ולשומרה ולהינקם מהסכלים המפסידים סדרי המדינות".

התורה עצמה בכמה מקומות מרימה את רוח הלוחמים, כמו העידוד המופיע בפרשתנו, פרשת ואתחנן: "כי תאמר בלבבך: רבים הגויים האלה ממני, איכה אוכל להוירשם? לא תירא מהם, זכור תזכור את אשר עשה ה' אלוךך לפרעה ולכל מצרים" (דברים ז, יז-יח). במקומות אחרים היא מתארת כיצד קיימו מצווה זו גדולי האומה. אחת הדוגמאות היפות לכך היא נאומו של חזקיהו המלך: "יידבר על לבבם לאמור: חזקו ואמצו אל תיראו ואל תחתו מפני מלך אשור ומלפני כל ההמון אשר עימו, כי עימנו רב מעימו. עימו זרוע בשר ועימנו ה' אלוקינו לעזורנו ולהילחם מלחמותינו, וייסמכו העם על דברי יחזקיהו מלך יהודה" (דברי הימים ב' לב, ו-ח). "חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלוקינו" (שמואל ב' י, יב). ■

הכותב הוא חוקר בבית המדרש תורת המדינה. מאמר זה הוא תמצית מאמר מתוך הקובץ 'משיב הרוח לצה"ל', המציע חלופה תורנית ל'רוח צה"ל'

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

טיול משפחתי במים

שאלה: טיול משפחתי שמורכב מגיטות, אחייניות מעל גיל בת מצווה, וגברים מהמשפחה המורחבת. האם ראוי להיכנס יחד למים בלבוש מלא?

תשובה: אם הבנות לבושות בצניעות נראה שמבחינת עיקר הדין אין לאסור במצב שרק עוברים במים. אם שוהים שם ושוחים, נראה שראוי להחמיר מגיל עשר ומעלה.

הרב ש.י. וייצן

תפילה אחרי סוף זמן תפילה

שאלה: מי שהתעורר בין סוף זמן תפילה לזמן מנחה גדולה, מה עליו להתפלל?

תשובה: לגבי קריאת שמע - א. אם עבר זמנה, אפשר לקרואה עם ברכתיה עד סוף שעה רביעית (זמן תפילה הכתוב בלוחות), דהיינו עד שלישי היום, אבל אין מקבלים שכר כמו אדם שקורא קריאת שמע בזמנה.

ב. אם עבר זמן ארבע שעות זמניות ולא קרא - מותר לקרואה כל היום בלי ברכות קריאת שמע. לדעת מרן השולחן ערוך ובני ספרד לאחר ד' שעות אין לאומרה עם ברכותיה, עם זאת המקל בשעת אונס לקרוא את ברכות קריאת שמע עד חצות היום, יש לו על מי לסמוך (שולחן ערוך סימן נח, ביאור הלכה שם סעיף ו, ד"ה "קוראה").

לגבי תפילת שחרית - א. זמנה (הכתוב בלוחות) הוא עד ארבע שעות. בדיעבד אם עבר זמן זה ולא התפלל אפילו במזיד, אפשר להתפלל עד חצות היום (כמו שכתוב בלוחות). אף שאין על כך שכר כתפילה בזמנה, מכל מקום מקבלים שכר תפילה.

ב. אם עבר גם זמן חצות ולא התפלל, בשוגג - יש להתפלל מנחה פעמיים, והשנייה תהיה תפילת תשלומין עבור שחרית. אולם במזיד לא ניתן יותר להשלים את התפילה (ראה שולחן ערוך סימן פט ונושאי כליו).

הרב נועם דביר מייזלס

דברי תורה בבריכה

שאלה: אני שוחה בבריכה כשלוש פעמיים בשבוע, כ־45 דקות כל פעם, וחבל לי על הזמן הזה. האם מותר במהלך השחייה לשמוע שיעור תורה באוזניות בלי כיפה ובלי חולצה?

תשובה: מן הדין מותר ללמוד תורה רק בלבוש שמכסה את הערווה. כמו כן מן הדין מותר ללמוד תורה בלי כיפה, אלא שלא ראוי ללמוד כך תורה בלי חולצה ובלי כיפה, כיוון שיש ללמוד תורה ביראה. השאלה היא גדולה, מכיוון שאולי במצב כזה שלא ילמד בכלל עדיף להסתפק במידת הדין? כך אומרים הפוסקים על לימוד תורה עם חילוני שעדיף שילמד תורה בלי כיפה מאשר שלא ילמד בכלל וכך יוכל להתקרב. אך במקרה הזה, כמו שאתה יכול לשים אוזניות ולשחות, כך אם אפשר לשחות עם חולצה וכובע ים - עדיף. אם לא מתאפשר, אפשר לשמוע כך מכיוון שזהו לימוד בהרהור ולא בפה, וכן מכיוון שזו המציאות, וזה לא מגיע מתוך ולזול או עצלות חס וחלילה.

הרב חגי לרר

את הבדיעבד. הכהן מדבר על אויבים, על חיזוקים, על ישועה ועל מטרה, ולעומתו הקוד דוחף לזהירות, הגבלות ושמירה על כבוד האויב ללא מטרה ממוקדת. התוצאה? מלחמה שבאה מתוך רגש חיובי, מהזכות להיות שליח העם ואלוקיו, שווה ניצחון, שווה מצב רוח מתאים למלחמה. אך תמרון שבא מתוך רגשות חוסר בריה, ותחושת ביאוס מדוע זה נפל דווקא במשמרת שלי, שווה בלבול, שווה דיכאון.

נמחיש זאת מתחום אחר: אם ברצונך לתאר ליהודי שקשה לו את טעמה של השבת, איך תעשה זאת? האם תציג בפניו את מצוות "זכור את יום השבת לקדשו", הסעודות המשפחתיות, התפילות היפות, הנרות והקידוש, או תתחיל דווקא ב"שמור"? אסור, תיזהר, מוקצה! גם להילחם זה קשה, לפחות כמו שמירת שבת. אז איזה קוד תיתן לחייל? את ה"זכור" של הכהן או את ה"שמור" של כשר?

אם כן, מה נעשה עם לוחמים שכן עלולים לחוש קושי מוסרי בהפעלת כוח? מה נאמר לחייל שיחשוש כי ייגרם לו פגם בעדינות? האם לאלו לכל הפחות

שאלות המוסר עצמן אינן עומדות בחלל ריק, אלא צומחות על מצע תרבותי מסוים. במצע היהודי הדבר החשוב ביותר הוא חייו של היהודי, "וחי בהם" ולא שימות בהם, אם כן היות שמלחמה כוללת את ההוראה לסכן את החיים, זו הנקודה העיקרית המחייבת הצדקה

מסייע כשר בקודו? כדי להבין מדוע אפילו מטרה צנועה זו אינה מקבלת מענה מהקוד ההוא, עלינו להבין את הרגשות שמאחורי המעשים. דווקא אדם שסבור שמעשהו בעצם רע הוא, אלא ש"אין בריה", הוא אשר עלול להיפגם בעדינותו, כי עכשיו הוא סוף כל סוף לא מוסרי. אך כאשר יש הבנה חיובית של מטרות המלחמה, כאשר המלחמה היא מוצדקת, הדבר מהווה ממילא פתרון לחיבוטים המוסריים, וגם החשש מהשחתה נעלם, כי החייל מצוי בתודעה שהוא עושה דבר קדוש וטוב בעצם, ומדוע יחשוב שזהו חוסר מוסר?

דוגמה לדבר היא מוהל או שוחט ואפילו רופא מנתח, שלעיתים חותכים לאנשים איברים מהגוף, שעיסוקם בתחום זה אינו משחית, ואין שום חשש שיגס ליבם להתחיל לכרות לאנשים איברים חינם, למרות עיסוקם בשפך דם. בשונה מהקוד האתי, הגורס כי מלחמה היא אירוע פגום אשר גורם למי שנאלץ לבצע אותו השחתה, הכהן דווקא מציע מתווה של מלחמה מתוך חרדת קודש ומצווה מרוממת. הוא מנכיח תפיסה שבין הפעלת כוח זו ובין אלימות אין ולא כלום.

לעיתים דומה כי השם הציבורי שרכש לעצמו 'הקוד האתי' מבית היוצר של אסא כשר מהווה מעמסה אפילו על מי שמעוניינים להמשיך להתנהל לאורו. שם זה נרכש די ביושר. יש החשים כי לקוד השתרבבו ערכים לא צבאיים, אחרים מביעים אי שביעות רצון מכך שהערכים שליוו את צה"ל מעת הקמתו כמו ארץ ישראל, עם ישראל וניצחון - נפקדים מהקוד, ואף נשמעו פרשנויות כי מבין המילים עולה ניחוח של התעלמות מכוונת מערכי צבא יהודי.

בעוד רבות מהביקורות שהופנו כלפי הקוד ומחבריו התמקדו בניתוח של מגרעותיו, כמו החלפת ערכי ניצחון ומלחמה בערכים אוניברסליים וחדשניים, או בהשלכות על חיי חיילינו ושלומם, ברצוני דווקא להתמקד בזווית היפה והמוצלחת של הקוד, או ליתר דיוק במסמך שעדכן את הקוד והפך אותו ל'רוח צה"ל'. כידוע, הקוד האתי שחובר על ידי כשר שודרג כעבור כמה שנים למסמך הקרוי 'רוח צה"ל'. כשר עצמו התנגד לשינוי. חסרונות רבים שהיו אצל כשר נשארו גם בחלופה, אולם נקודה אחת השתנתה לטובה: שינוי השם ביטא את ההבנה בצורך החינוכי בהפחת רוח בלוחמים.

הפחת רוח מלחמה בלוחמים היא ערך אנושי, צורך אוניברסלי, אולם לפני הכול היא משימה יהודית. כהן משוח מלחמה הוא מינוי ייחודי. ציווי התורה הוא לצייד כל מחנה צבא בכהן מלווה אשר תפקידו להפיח רוח בלוחמים, לעודד אותם, לחזק, להמריץ, ולדחוף אותם עד הניצחון. כעת נותר לנו לבחון האם אכן מסמך הקוד האתי הגשים את ייעודו להיות 'רוח צה"ל', האם תכניו מפייחים רוח בלוחמים, האם סעיפיו מעודדים אותם, והאם רוחו של הקוד מהווה קטליזטור להמרצה ודחיפה עד הניצחון.

מסמך מצנן מוטיבציה

מעבר לפרטים הקיימים בקוד או חסרים ממנו, כאלו המעודדים לחימה או מנגד יוצרים תחושת רתיעה, יש לקוד רעיון מסדר. מכלול הפרטים והאמירות מכון את החייל להבנה ובעקבותיה לתחושה כי מלחמה מעצם מהותה היא מעשה בלתי מוסרי. המוסר לכאורה מושהה לרגע ומוחלף בהרג וסבל, ובגזירת גורל נפל דווקא בחלקו של החייל באונס ובחוסר רצון לבצע את המשימה הקשה, המורכבת והלא נעימה. מחשבה זו אף אילו הייתה נכונה, בוודאי שלא תוביל את החייל להתלהבות הנצרכת ולרוח המלחמה. זו הסיבה שאף מי שמסכים עם מגבלות הערכים שמטיל הקוד האתי של צה"ל, אינו מתמלא במוטיבציה בעקבות קריאתו. אדרבה, הוא משמש כמסמך מצנן ומגביל, המונע מהלוחמים את ההתלהבות הנצרכת לרוח מלחמה.

זו כבר סיבה ראויה לכשעצמה להציע קוד חלופי, אשר פרט לכך שביא את עמדת מוסר התורה בנוגע לעצם המלחמה, ימלא את הלוחם ברוח מוטיבציה וגבורה, רוח צה"ל היוצאת מפי כהן בגבורה בטרם קרב, והלוחמים והעם השומעים יהיו מסתערים ומנצחים. השימוש בהנגדה בין נאום הכהן לדבריו של כשר נותן פרספקטיבה מרתקת בין תפיסת מלחמה מתוך רצון שמביאה ניצחון, ובין תפיסת מלחמה מתוך אונס שגוררת כישלון.

בעוד הכהן מבליט את הלכתחילה, הקוד מדגיש

בית מדרש לתנ"ך
עז לישראל
ע"ש עדו זולדן הי"ד

מדרשת עז לישראל בירושלים

חדש
מסלול ייחודי
להכשרת מחנכות!
עיסוק באתגרי
החינוך בדורנו

מלגות
ייחודיות
לבנות
המדרשה

ללמוד תנ"ך

בשביל הנשמה | בשביל התואר

תכנית ההוראה של מדרשת עז לישראל
בית מדרש שהוא בית

לימוד תנ"ך עמוק ומחיה באוירה חמה במדרשה
תכנית ייחודית בהוראת תנ"ך הכוללת היכרות עם כל ספרי התנ"ך

לימודי התנ"ך מתקיימים בימי רביעי במדרשה בירושלים
יום לימודים נוסף (לפי בחירת החוג) במכללת הרצוג בגוש עציון (בשילוב למידה מרחוק)

רשימת החוגים הניתנים לשילוב עם לימודי המדרשה:
חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות מדעי הטבע | אזרחות | תושב"ע
מדעי המחשב | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | מחשבת ישראל

אפשרות להרחבת הסמכה ללא תשלום

לפרטים
וקביעת
ראיונות
תמר: 0559734483
רעות לרר ראש המדרשה: 0508751947
ozleisrael.co.il

חינוך

תואר במיוחד שני

בשילוב
תעודת
אבחון דידקטי

התקדמו לתואר שני בחינוך מיוחד
ורכשו את כלי הטיפול
החדשניים ביותר

טובי המרצים בהובלת
ד"ר מיכל שרייבר דיבון

לימודים בימי שני
או בימי ראשון אחה"צ

שלושה
סמסטרים

הלימודים יתקיימו במתכונת היברידית
המשלבת למידה בקמפוס ולמידה מרחוק

לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

כרם חדש ביקב עמק האלה

משפחת פאליק, יחד עם משפחת ברג, הבעלים של יקב פסגות המוכר והידוע, ממשיכות להעמיק את שורשיהן בעולם היין הישראלי עם נטיעת כרם חדש ביקב עמק האלה. המהלך מסמל שלב נוסף באסטרטגיה של המשפחות להרחבת פעילותיהן האגרו-וינאית בישראל, תוך דגש על איכות, טרואר ייחודי ומורשת חקלאית. הכרם החדש ניטע באזור מובחר בלב עמק האלה, אזור בעל תנאי אקלים ואדמה מהטובים בארץ לגידול ענבי יין איכותיים. בכרם יינטעו זני ענבים מובחרים שישמשו ליצירת יינות פרימיים עתידיים תחת מותג היקב. תילה פאליק: "הנבואה והחלום של יהודים הנוטעים כרמים בארץ ישראל מתרחשים לנגד עינינו ואנו מבורכים ומתכבדים להיות חלק מכך". לדברי המשפחות, "מדובר בצעד טבעי המשלב את אהבתנו לארץ ישראל, לאדמה ולתרבות היין. אנו רואים ביקב עמק האלה שותף אסטרטגי לדרך ארוכה ומרשימה". נטיעת הכרם צפויה לחזק את מעמדו של יקב עמק האלה כמוביל בתחום היין בישראל ולהעשיר את היצע היינות המקומיים באיכות בלתי מתפשרת.

אירוע איכה יוצרים שיחה בירושלים

קדיט: עיריית ירושלים

בכיכר ציון בירושלים התקיים במוצאי שבת האחרון, ערב תשעה באב, האירוע המרכזי של מיזם "נקודת מפגש" לזכרה של שירה בנקי ז"ל, "איכה יוצרים שיחה". משתתפים רבים הגיעו למקום, ממגוון מגזרים וקהילות, במטרה לקחת חלק במעגלי שיח פתוחים העוסקים בסוגיות ערכיות, בלב לבו של המרחב הציבורי הירושלמי. האירוע, שהפך למסורת שנתית מאז הרצח המזועזע של שירה ז"ל במצעד הגאווה בירושלים בשנת 2015, מבקש לעצב תרבות של סובלנות, הכלה וערכות הדדית - דווקא בערב תשעה באב, יום שמסמל חורבן שנבע משנאת חינם. ראש העיר ירושלים, משה ליאון: "אי היכולת לקבל את מי ששונה מאיתנו - רעה חולה העלולה להמיט עלינו אסון נוסף. אנחנו חייבים לקחת אחריות, חייבים להיות ערבים זה לזה. הערב הזה, כאן בכיכר ציון, הוא תזכורת חיה לכך שאפשר גם אחרת. זהו שיח כן, אמין ומכבד. זו לא פעולה סמלית, זהו צו השעה".

הכנס השנתי של צהר

קדיט: ארגון רבני צהר

למעלה מ-3,000 איש השתתפו השבוע בכנס הקיץ השנתי של ארגון רבני צהר 'לשם שמים וארץ'. הכנס איגד בתוכו לימוד תורה ועיסוק בסוגיות חברתיות, מלחמתיות וערכיות בדרכה של צהר וברוח התקופה. פאנל הסיכום של הכנס עסק בנושא 'בואי הרוח - עם כלביא קם' עמידה פנימית, חזון ותקווה: ודן בשאלות כיצד נשארים זקופים לנוכח שבר. במושב השתתפו רחל גולדברג, אלמנתו של סרן הרב אבי גולדברג הי"ד, מחברי ארגון רבני צהר שנפל בקרב גבורה בלבנון, אסיר ציון לשעבר נתן שרנסקי, חבר הנהלת ארגון רבני צהר הרב אייל ורד ושורד השבי אלי שרעבי שסיפר על השבי ואמר "סרבנו להגיד פסוקים בקוראן על אף שהציעו לנו עוד אוכל עבור זה. כי אנחנו יהודים וזאת הזהות שלי. האמונה היא הסנטר שלי, פתאום הבנתי שזו המשמעות בחיים ונותנת לי המון כוח".

רפורמת הנשק מתרחבת

המשרד לביטחון לאומי ממשיך ליישם את רפורמת הנשק ביוזמת השר לביטחון לאומי, ח"כ איתמר בן גביר, במסגרתה הורחבה רשימת היישובים והערים שזכאים להנפקת רישיון נשק אישי. מדובר ב-34 יישובים חדשים שהוכרו כזכאים החל מחודש אוקטובר 2023, בהם יישובים בעוטף עזה, ישובים בגליל, יישובים קהילתיים, ערים בפריפריה ואף יישובים במרכז הארץ. השר בן גביר בירך על ההתרחבות: "מדובר בבשורה גדולה עבור תושבי מדינת ישראל. הרפורמה בנשק שאני מוביל הוכיחה עד כה כמצילת חיים. אמשך לקדם ולהוביל אותה בכל הכוח כדי שאזרחי ישראל יוכלו להגן על עצמם מפני כל אירוע ואיום על ידי אויבינו. נשק מציל חיים". על פי נתוני המשרד לביטחון לאומי, מאז פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", הונפקו למעלה מ-215,000 רישיונות נשק אישיים - מספר שיא, אשר מהווה עלייה במאות אחוזים.

יו"ר בית הנבחרים סייר בשילה הקדומה

קדיט: דוברות בנימין

יו"ר בית הנבחרים מייק ג'ונסון שמכהן בתפקיד השלישי בחשיבותו בארה"ב, הגיע במהלך ביקורו ההיסטורי ביו"ש לאתר "שילה הקדומה" שבבנימין וערך סיור במקום ביחד עם שגריר ארה"ב בישראל מייק האקבי, חברי קונגרס וראש מועצת בנימין ויו"ר מועצת יש"ע ישראל גנץ. במהלך הסיור, יו"ר בית הנבחרים קיבל סקירה היסטורית וארכאולוגית על המקום מפי אליענה פנסטין אחראית דסק חו"ל של המועצה. בסיום הביקור, ראש המועצה ישראל גנץ העניק לג'ונסון ולחברי הקונגרס שי- תנ"ך עם שמם חרוט עליו בעברית. יו"ר בית הנבחרים וחברי הקונגרס התרגשות מהמחווה והודו לראש המועצה. ישראל גנץ, ראש מועצת בנימין ויו"ר מועצת יש"ע: "הביקור הזה ממשיך לחזק את הקשר העמוק והאיתן בין מדינת ישראל וההתיישבות לבין ידידינו בארצות הברית. המקום הזה הוא מקום של תפילה, והתפללנו פה ביחד שישראל וארה"ב ימשיכו להיות חזקות ביחד".

שלושה עשורים של חיזוק, השראה ותחושת שליחות

ימי העיון של 'אור חיה' נפתחו זו השנה ה-33 באולמי גוטניק בירושלים, עם השתתפות מרשימה של מאות נשים מכל גווי הקשת של היהדות החרדית, שמגיעות לשאוב כוחות, השראה וכלים לחיים מההרצאות המיוחדות, הסדנאות והמפגשים. ימי העיון נפתחו בהרצאה מעוררת השראה של הרב יעקב גולדשמיד, שדיבר על שורש הנשמה היהודית וחיבורה לבורא. אחריו נשא דברים הרב שבתי סלביצקי, שקרא לנשים לזהות את שליחותן ולראות בכישלונות קרקע לצמיחה. הרב ברוך וילהלם הסביר את חזון "צבאות ה'" ככוח של אור מול חושך. הגב' חני מוסקוביץ שיתפה בסיפורי שליחות מעוררי השראה. ביום השני, הרב דוב הלפרין העמיק במשמעות "נשמה" - חלק אלוהי ממעל, והרב שניאור אשכנזי הרצה על סוד התשובה וברכת "שהחיינו".

מאחורי כל לוחם - ישנה משפחה שנלחמת בשקט

האגודה לבריאות הציבור פותחת בירושלים את תוכנית "תושיה" להעצמה וחוסן של בני משפחה להלומי קרב (PTSD): בנות זוג, הורים, ילדים, אחים/ות. בימים של מלחמה מתמשכת, המשפחה חיה את החזית בתוך הבית לצד הלום קרב. אנחנו מזמינים אתכם ל-15 מפגשים שבועיים בהם תקבלו כלים להתמודדות עם הטראומה ואפשרות לשיתוף חוויות בקבוצת שווים. יחד ניצור מרחב של הקשבה, שייכות וחוסן. לצד השיח, נקיים סדנאות חוויתיות כמו פסיכודרמה, ביבליותרפיה, כלבנות טיפולית, מיינדפולנס ועוד. ההשתתפות ללא עלות, בתמיכת הקרן לירושלים. מספר המקומות מוגבל. לפרטים והרשמה: 02-5953565/7 / marina.meir@aguda.co.il

קדיט: אלי פוארה

קריאת מגילת איכה בהרודיון

אלפים מתושבי גוש עציון והסביבה הגיעו במוצאי תשעה באב להרודיון, לאירוע המסורתי של קריאת מגילת איכה ואמירת קינות בלב ההיסטוריה של ימי החורבן. במקום שבו ניצב ארמונו של המלך הורדוס, ששימש מאוחר יותר כמקום מפלט למורדים לאחר חורבן ירושלים, צפו אז הלוחמים בעיר העולה בלהבות, אחד משלושת המקומות האחרונים ששמרו על עצמאות יהודית לצד מצדה ומכוור. באירוע השתתפו השר זאב אלקין, ראש המועצה האזורית גוש עציון ירון רוזנטל ומאות חיילים מגדוד נתיב. לאחר הקריאה יצאו המשתתפים לסיורים לאור עששיות, בהם נכנסו למנהרות שבנה הורדוס. האירוע, שהפך למסורת קבועה בשנים האחרונות, העניק למשתתפים חוויה עוצמתית של חיבור לאבל על חורבן הבית לצד מבט אל אורות ירושלים הבנויה הנשפכים מההרודיון.

קדיט: יוסף חיים אלטרמן

נחנכה הרפת החדשה בקיבוץ כיסופים בעוטף

קרוב לשנתיים ימים לאחר מתקפת ה-7 באוקטובר, שהביאה לפינוי של קיבוץ כיסופים והרפתות נחנכה השבוע הרפת החדשה שתיקרא על שמו של מנהל הרפת ראובן הייניק ז"ל אשר נרצח באכזריות ב-9 באוקטובר בתוך הרפת עצמה, יומיים לאחר הטבח הנורא, כשהגיע מביתו שבאשקלון לבדוק לשלומן של הפרות, ולחלוב אותן. לאחר האירוע מתנדבים רבים נרתמו לפינוי עדר הבקר, העגלות לאומנה והבוגרות לשחיטה. מנהלי הקיבוץ התעשתו ובנו תכנית הכוללת רכישת עדר חלופי מקיבוץ גלגל. צוות מטעם רפת כיסופים טיפל בפרות וייצר את מכסת החלב של כיסופים במשך שנה וחצי. חיים גבריאל, יו"ר דירקטוריון קבוצת תנובה: "רפת כיסופים, שנפגעה באופן החמור ביותר במתקפת השבעה באוקטובר, שבה לעמוד על רגליה, בסיוע תרומתה של תנובה, שהחליטה לסייע בשיקום הרפת ובהקמת מכון החליבה".

קדיט: דרור ארצי

"פסטיבל בין הכרמים" חוזר

אוגוסט 2025 ישיב את השמחה והאהבה למרום הגליל ולצפון כולו. אחרי שנתיים מורכבות של מלחמת 'חרבות ברזל' והמלחמה מול איראן, המסורת נמשכת - "פסטיבל בין הכרמים", חוגג בשבוע ט"ו באב את אחד הפסטיבלים הגדולים והמרגשים בישראל, ששב השנה בקונספט ייחודי של שני מופעים על במה אחת בכרטיס אחד, עם אמנים גדולים כמו עמיר בניון, אלייזר, בניה ברבי, אמיר דדון ועוד. מכירת הכרטיסים נפתחה למופעים הגדולים של קיץ 2025. פסטיבל בין הכרמים במועצה האזורית מרום הגליל, יתקיים בין התאריכים 14-8 באוגוסט, ויארך שבוע שלם עם שורת אירועים חגיגיים ומופעי מוסיקה תחת כיפת השמיים, משקיעה ועד זריחה - כולל ארבעה מופעי ענק ושיתופי פעולה מפתיעים ומרגשים בין היוצרים המוסיקליים המובילים בישראל.

הכוח שלך. המקצוע שלך.

המכללה האקדמית הרצוג, שק"ל, משרד הרווחה והמועצה איזורית גוש עציון,
מזמינים אנשים עם צרכים מיוחדים לתכנית הכשרה יחודית תומכי הוראה.

בתוכנית תהפכו את הניסיון האישי שלכם ליתרון מקצועי,
תהוו מודל להשראה עבור תלמידים, ותקבלו את כל הכלים להצלחה.

ההכשרה משלבת לימודים אקדמיים עם התנסות מעשית בשטח,
ופותחת דלת לקריירה משמעותית בעולם החינוך.

התוכנית משלבת 3 ימי לימוד עיוניים בשבוע עם יומיים של התנסות מעשית במסגרות חינוכיות.

מבנה:

הלימודים מתקיימים בקמפוס מגדל עוז של מכללת הרצוג

מיקום:

שנת לימודים אקדמית.

משך:

התוכנית כוללת ליווי קבוצתי ורצף על ידי איש צוות קבוע, לצד ההוראה המקצועית.

הצעד הבא שלך מתחיל כאן!

לפרטים נוספים והרשמה: ronap@shekel.org.il

צימרים משפחתיים, חדשים,
בקרית שמונה, ללא בריכה. עם
גינה ופינת מנגל. מחיר מפתיע.
050-5294761

מעוניין לקנות ספרי תורה ישנים (גם גניזה)

מקום זה יכול להיות שלך
03-9185553

צור/ה

לשליחת קו"ח ואפרטים <

אנחנו מקבל משוב

דרישות התפקיד:

- מנוסים במוקדם - רלוונטיים בלבד;
- נכונות לעבוד בשעות לא שגרתיות
- עדיפות בוגרי ישיבות בצמ"א (אך לא חובה).

הזדמנות להשפיע על הדור הבא?

אוהב לאתגר את עצמך?

מחפש עבודה עם משמעות?

חינוך דתי יבני עז

מדרוך פנימיה

ענייני אותך לקחת את התפקיד הלאה ולפלדוד תואר בחינך?

קורות חיים: N-OZ@MIKC.CO.IL

**לישיבת
בני"ע מירון**

לניהול ופיתוח פרוייקט ארצי
בתחום לימודי היהדות לציבור הכללי
דרוש/ה מנכ"ל
להובלת ופיתוח הפעילות בכל הארץ
דרישות התפקיד:

בסיס העבודה בגוש דן

ואבחון

נותרים קינוח לעיזים

15 דק' מכביש 6,
10 דק' מחרש

לא עוברים
מחסום

קהילה
דתית

150
משפחות

חיים במקום שאוהבים

צמודי קרקע

החל מ- 2,100,000 ₪

הרי זהב

חפשו בגוגל: טל מנשה הרי זהב
טלפון: 076-599-7812

טל מנשה יפה אבנים

שקט של רגעים קטנים

בטל-מנשה מסתכלים גם בקנקן וגם במה שיש בתוכו.

קהילה דתית מגובשת, מוסדות חינוך מצוינים, מרחבים ירוקים
פתוחים וקרבה נוחה לחרש ולכביש 6 - שילוב מנצח של חיי
קהילה, טבע ונוף.

